This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, February 7, 1995

Lietuvos
Nacionalinė
M.Mažvydo
Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (2345) 1995 VASARIS-FEBRUARY 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Vaikų šventė

Kai tiek metų laukta, kovota, tikėtasi, jaudintasi ir reaguota dėl kiekvienos okupanto daromos skriaudos tėvynei, – suprantamas išeivijos džiaugsmas, paskelbus Lietuvai nepriklausomybę.

PO TĄ širdies gelmes pajudinusių pergyvenimų, nubraukus ašarą, kad pagaliau broliai ir sesės laisvi, sugrįžo kasdienybė, kurioje pradėjome matyti ir išsiblaškymą: vieni–viskas Lietuvai, kiti – pažiūrėkim, kas pas mus pačius; vieni už valdančiuosius, kiti už opoziciją. Ir po keleto metų tas blaškymasis dar nėra aprimęs. Jis turbūt ir toliau tęsis, tik gal įgis tvirtesnes formas ir aiškesnius pavadinimus. Požiūriai vienu ar kitu klausimu liks skirtingi. Tai normalu, ir vieni kitų dėl to per daug gal nepeiksime. Kaip ten bebūtų, kol mes čia, kol mūsų vaikai ir vaikaičiai yra išeivijos atžalos – visi turime labai svarbią jungtį – tautinio išlikimo uždavinį, savaime atsirandantį, neprimestą, nesugalvotą ar posėdžiuose neužprotokoluotą. Savo noru prisiimame tą garbingą paveldą – išlaikyti lietuvybę gyvą svetimose padangėse. Džiugu, kad tai jaučia ir antroji išeivijos karta, tampanti pagrindiniu veiklos varikliu ir jau prisiimanti tą didelę atsakomybę. Šitoje vietoje turėtume visi sutarti ir visaip remti naujuosius Bendruomenės veikėjus, nesvarstant kiek kam daugiau duoti – Lietuvai ar išeivijai. Kiekvienas sumanymas, atitinkantis lietuvybės išlaikymo kryptį, yra sveikintinas ir tikrai remtinas, nors ir specialių lėšų ar kokios kitokios pagalbos iš vyresniųjų pareikalautų.

VIENAS konkretus užmojis jau vertas ypatingo ir specialaus visų lietuvių dėmesio. Tai Vaikų šventė, rengiama KLB valdybos ir tam tikslui sudaryto komiteto. Šventė įvyks 1995 m. spalio 14–15 d.d. Anapilio sodyboje, Mississaugoje, Ont. Šis projektas visuomenę labiausiai gal džiugina tuo, kad pradedama iš apačios, tartum "iš naujo", kad jau nuo pat mažens vaikai nepaliekami vieni, nieko nelaukus tuoj pat statomi ant lietuviškojo kelio, kad eitų kartu su tėvais ir seneliais. Tai labai reikšminga, nes tik tokiu būdu tvarkantis galima tikėtis rimtesnės pamainos ir teigiamo išeivijos ateities problemų sprendimo. Laikas jau buvo pribrendęs atidžiau pažvelgti į proporcijas: kiek valandų skiriame pasitarimams, planavimams, konferencijoms, santykių derinimams ir kiek konkretiems projektams vykdyti. Reikia juk nepamiršti, kad tik pastarieji, virsdami tam tikromis nuolatinėmis pratybomis, sustiprins lietuviškojo gyvenimo pulsą. Mažuosius ir jaunuosius įjungti į jų pajėgumui pritaikytus lietuviškus užsiėmimus yra pats reikšmingiausias uždavinys vyresniesiems, nes jei jaunieji ilgesnį laiką liks tik žiūrovais, gali labai greitai pradėti dairytis ten, kur jų kas laukia ir nori. Vaikas ar jaunuolis, pats ką veikdamas, susikaupia, vertina tai, ką daro, tobulina, stengiasi. Juk būti pačiam užimtam ar tik stebėti ką kiti daro – tai nepalyginamas skirtumas. Šeimose, jaunimo organizacijose bei įvairiose auklėjimo institucijose tai nesunkiai pastebima. Į visuomeninę veiklą staiga iš kažkur įsokęs dažnai greitai ir dingsta. Pripratę ir pasiruošę ištveria daug ilgiau. Užtat apie veikėjų pamainą kalbant ir jos tikintis, būtina "apšilimą" pradėti kaip galima anksčiau. Pastangos ta kryptimi – tai kraitis ateičiai, dėl kurios per eilę metų daug svarstybų rengta, daug nutarimų skelbta. Jei visa tai privedė prie išvadų, kad reikia platesniu mastu savąjį atžalyną burti, tegalima sveikinti Vaikų šventės rengėjus.Č.S.

1994 m. birželio 17 d. Vytauto Didžiojo universitetas Kaune suteikė garbės daktaro titulus poetui BERNARDUI BRAZDŽIONIUI (stovi nuo vidurio į kairę su žmona Aldona) ir lietuvių kalbos mokslininkui prof. ZIGMUI ZINKEVIČIUI (stovi su žmona ir dukra)

Lietuvoje visą laiką buvau...

Rašytoja ALĖ RŪTA kalbina poetą BERNARDĄ BRAZDŽIONĮ, žiemojantį Los Angeles mieste ir kūrybingai nusiteikusį

Gyvename netoli, kalbamės susitikę prie Šv. Kazimiero šventovės ar telefonu (įsijungia kartais ir Aldona). Bet, prašoma "Tėviškės žiburių" redaktoriaus, jau keli mėnesiai mėginu "rimtai" prakalbinti Poetą: prasitaria apie šį ir tą iš kelionių į Lietuvą, bet vis neužrašome.

O mielas Poetas laukiamas Tėvynėj, mėgstamas čia kalifornniečių. Jam darbų — kūrybinių ir susirašinėjimo begalės, o laikas bėga, vis nauji įvykiai... Taip mums ir netenka "rimtai" pasikalbėti. Tad pradedu pusiau nerimtai-rimtai...

— Žinote, kolega Bernardai ir Aldona, taip greit praėjo Jūsų kelionės, paskui poeto garbės doktorato ir kūrybinės sukakties iškilmingas paminėjimas, paskui Kalėdų šventės, grįžo kasdienybė, atėjo Bernardo Brazdžionio gimtadienis (vasario 2 d.). Visa tai reikšminga, ar ne?

— Atrodo, kad taip.

— Prie gimtadienių juk ir susimąstome?

— O kaip gi!

— Čia mes gyvename spauda, atsiminimais, sapnais... O aš sapnuoju beveik realius ir neįtikėtinus sapnus. Aną naktį "mačiau" deklamuojančią Virginiją Kochanskytę ir šokančią (scenoje — sapne) Dalilą Mackialienę. Jos dažnai deklamuoja Jūsų poeziją, tiesa?

— Tiesa.

— Ir prisimenu (jau ne sapne) Kochanskytę gražiai deklamuojant Jūsų eilėraštį "De profundis"; už tai ji buvo pripažinta geriausia metų (1989) deklamatore; girdėjau ją ir Kaune Jūsų, Poete, kūrybos vakare Karininkų ramovėj (1992), ir Los Angeles scenoje, kai aktorė čia lankėsi (puikiai padeklamavo ne vieną Jūsų eilėraštį).

— Prisimenu, prisimenu. Jos deklamacija ir man patiko.

— Grįžkime prie dabarties įvykių. Tik norėjau sakyti "šių metų", o iš tikrųjų — praėjusių gruody (1994. XII. 5) Los Angeles Lietuvių fronto bičiuliai savo tradicinę kasmetinę literatūros programą sudarė be svečių, pakako savų: pakvietė Jus, Poete! Tai buvo geras sumanymas. Programoje — du akcentai: Bernardo Brazdžionio literatūrinio darbo 70 metų sukaktis ir Vytauto D. universiteto garbės daktaro laipsnio jam suteikimas. Šioje iškilmėje dalyvavo buvęs universiteto rektorius prof. dr. Alg. Avižienis, atvežęs iš Kauno likusių insignijų dalį. Literatūrinėje sukakties minėjimo iškilmių dalyje dalyvavo vietinio dramos sambūrio aktoriai Ema ir Vincas Dovydaičiai ir Algimantas Žemaitaitis. Ar tiesą kalbu, Poete?

— Tikriausią!

— Publikos prisirinko pilnutėlė Šv. Kazimiero parapijos salė. Atrodo, renginys pasisekė (renginio vadovas — LFB pirm. Juozas Pupius). Publika viską priėmė entuziastingai, ypač jaučiamas buvo klausytojų kontaktas su poetu-sukaktuvininku. O kaip Jums pačiam visa tai atrodė?

— Nuo tokio pobūdžio literatūros vakaro, tiksliau — popietės, du kartus Lietuvių fronto bičiuliams atsakiau — ne. Lyg ir nepatiko, kad tai ne literatūrinė programa, kurioje aš atlikčiau vaidmenį skaitydamas ir kalbėdamas, o kad tai dviejų įvykių proga "pagerbimas" (sakau — kabutėse). Bet trečią kartą nebeatsisakiau, nes atsirado man labai artimas žmogus, kuris prikalbėjo sutikti. Ir ne tik prikalbėjo (žmona Aldona), bet dargi sugraudino: "Bernardai", — sako, — "nebe jaunyn einam, ar matai, kiek tavo amžiaus draugų jau nebėra? Nežinai, kada ir tau reiks išeiti. O ir publikos taip pat nedaugėja, visi senieji mažiau beprimatom, mažiau beprigirdim, taigi, jeigu ir išliktum dar kiek ilgiau gyvas, bet pagalvok, kaip ant scenos beužlipsi, o ir užlipęs kaip atrodysi, kaip žodį beištarsi, jeigu vienas kitas salėje tave dar matytų ir girdėtų... Ir, apskritai, kaip atrodysit visa senelių prieglauda?..." — Sugraudino!

— Graudu ir man...

— Stačiai sujaudino! Net tą patį momentą ėmiau silpniau jaustis... Gerai, sakau: jeigu taip, tai sutinku.

— Ačiū Aldonai, kad prikalbino. Programa įvyko ir pavyko. Ir nesijautė jokios "senelių prieglaudos". Netgi jaunimas, Vytės Nemunėlio skaitytojai, programoje dalyvavo, — viskas pasisekė ir buvo įdomu.

— Čia jau ne man spręsti. Tik gaila, kad mane paliko pačiai programos pabaigai — mažai teteko paskaityti ir pakalbėti. Būčiau dar skaitęs, bet laiko nebebuvo — per daug jo atėmė iškilmė, sveikintojai...

— Tai dėl to, kad Jus visi gerbia ir myli!

— Tiek to. Iš klaidų mokomės, kaip tas pasakė; o kadangi ne iš gerų pavyzdžių moko-

(Nukelta į 3-čią psl.)

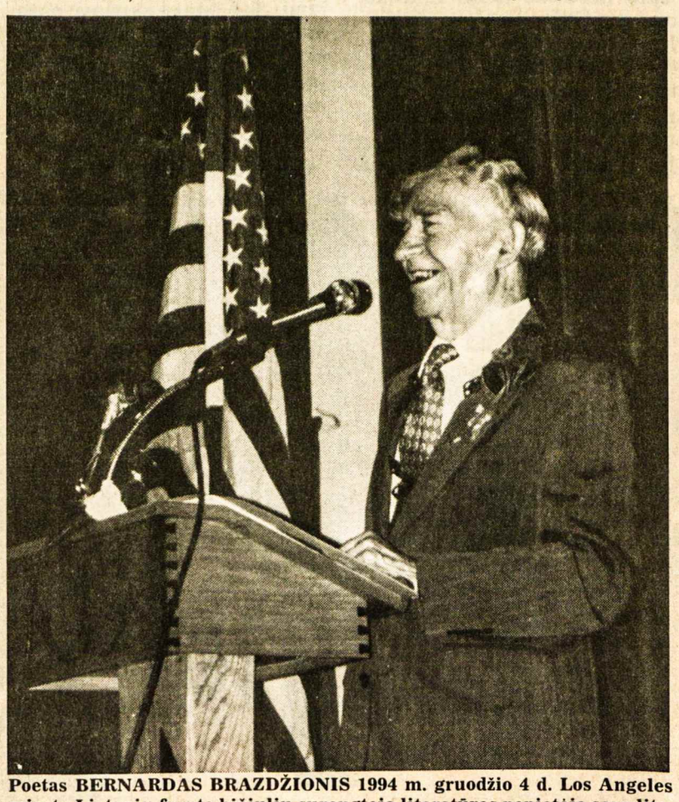

Poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS 1994 m. gruodžio 4 d. Los Angeles mieste Lietuvių fronto bičiulių surengtoje literatūros popietėje savo literatūrinio darbo sukakties proga skaito savo poeziją

KANADOS ĮVYKIAI

Dviejų politikų kelionės

Sausiui artėjant prie pabaigos, beveik sutapo politinės Kvebeko premjero J. Parizeau ir Kanados ministerio pirm. J. Chretieno kelionės. Premjeras J. Parizeau penkias dienas viešėjo Paryžiuje, ieškodamas Prancūzijos vadų pritarimo Kvebeko atsiskyrimo nuo Kanados referendumui. Ministeris pirm. J. Chretienas ilgiau trukusią kelionę pradėjo Karibų jūros Trinidade ir baigė Kostarikoje, pagrindinį dėmesį paskyręs Pietų Amerikos Urugvajui, Argentinai, Brazilijai, Čilei. Oficialiai ši kelionė buvo numatyta naujoms Kanados pramonės bei prekybos sutartims, kurias galėjo pasirašyti apie 250 ministerį pirm. J. Chretieną lydėjusių Kanados privataus verslo atstovų.

Kelionėje paaiškėjo, kad daugelis jų skeptiškai sutiko šią galimybę. Mat dolerių neturintys Karibų jūros ir Pietų Amerikos kraštai iš J. Chretieno bei jo palydovų labiausiai stengėsi gauti Kanados investicijų saviems reikalams su kanadiečių technikos ir patirties priedu. Dažnai Kanados verslininkams buvo siūlomas jau veikiančių kasyklų patobulinimas ar net ir naujų paruošimas darbui. Ministeriui pirm. J. Chretienui betgi rūpėjo nesibaigiančio nedarbo sumažinimas pačioje Kanadoje ir dolerio vertę slegianti krizė. Daugiau darbų parūpinimas Čilės kasyklose nebus naudingas Kanadai, nes ten darbo gautų tik investicijų vadovai ir keli kasyklų pramonės specialistai, o šiaip viskas tektų vietiniams čiliečiams.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas savo populiarumą šioje kelionėje bandė sustiprinti viešu pasisakymu už Š. Amerikos laisvos prekybos sutartį (NAFTA), kurion ateityje galbūt įsijungs ir Čilė, o po jos ir kitos P. Amerikos šalys. Tačiau Čilės sostinės Santjago orauostyje jį ir kitus svečius iš Kanados sutiko NAFTOS sutarčiai nepritariantys demonstrantai. Plakatai priminė ministeriui pirm. J. Chretienui tuos laikus, kai jis, būdamas opozicijos vadas Kanados parlamente ir liberalų vadu rinkiminiame vajuje, atkakliai kovojo prieš šią Š. Amerikos laisvos prekybos sutartį.

Esą tada J. Chretienas teigė, kad iš NAFTOS sutarties naudos turės tik didžiausia JAV šalis. Dabar jis jau kalba apie Čilės įsijungimą 1996 m. pradžioje, pranašaudamas net ir abi Amerikas apimantį laisvos prekybos bloką XXI šimtmetyje. Pasak jo, tada pradiniais ir baigminiais didžiausio lais-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Nutarta steigti komisiją

Sausio 26 d. Lietuvos seimas priėmė nutarimą sudaryti seimo ir Šiaurės Amerikos lietuvių bendruomenių atstovų komisiją ir patvirtino jos nuostatus, skelbia ELTA. Komisijos paskirtis yra puoselėti Lietuvoje ir už jos ribų gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija. Joje dalyvaus devyni seimo nariai, penki JAV ir trys Kanados LB tarybų išrinkti atstovai, paskirti po vieną iš LDDP, Tėvynės sąjungos, Socialdemokratų partijos, Lietuvos tautininkų sąjungos, Krikščionių demokratų partijos, Centro sąjungos, Valstiečių partijos bei Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos. Komisija steigiama ketveriems metams, ir išsirinks iš savo narių du pirmininkus – seimo narį ir lietuvių bendruomenės atstovą. Visiems nariams pritarus, komisija galės papildyti savo gretas kitų kraštų bendruomenių atstovais.

Susitikimas su diplomatais

Kaip rašo "Lietuvos aidas", sausio 20 d. Palangoje prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su užsienio valstybių ambasadoriais, reikalų patikėtiniais ir tarptautinių organizacijų atstovais tradiciniame pobūvyje, kuriame dalyvavo 40 valstybių diplomatiniai atstovai. Prezidentas padėkojo jiems už indėlį į dvišalių santykių su Lietuva plėtojimą, pabrėždamas apaštalinio nuncijaus Justo Mullor Garcios vaidmenį. Jis pasidžiaugė praeitų metų pažanga – bendro vidinio produkto augimu, infliacijos pažabojimu, sparčiu privatizavimu, pažymėdamas, kad daugiau prekybos atlikta su Vakarais negu su Rytais. Jo teigimu, ypatingai svarbūs uždaviniai yra "santarvės ir tolerancijos visuomenėje tvirtinimas, dirbtinai kuriamo supriešinimo, įtarumo įveikimas... silpniausiųjų apsauga, nemažinant reformos tempų... dėmesys tautinėms mažumoms Lietuvoje ir už jos ribų". Jis pabrėžė Lietuvos norą įsijungti į Europos sąrangas bei aktyviau bendradarbiauti su Vidurio Europos šalimis, bei pripažino, jog Čečėnijoje "masinis žmogaus teisių pažeidinėjimas tapo ne tik Rusijos vidaus problema". Padėkos žodį prezidentui ambasadorių vardu tarė Vatikano apaštalinis nuncijus Justo Mullor Garcia.

Opozicijai rūpi sienų gynyba

Opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad gali būti padidintas Lenkijos kariuomenės dalinių skaičius prie Lietuvos sienos, rašo ELTA sausio 16 d. Jis teigė, jog jau ir dabar Suvalkų mieste jų yra nemažai, net galima manyti, kad Lietuvai susitariant su Rusija dėl karinio pervežimo, Lenkija "traktuos savo valstybinę sieną su Lietuva kaip Rusijos, taip pat NVS, karinių strateginių interesų bei veiksmų zonos numatomą ribą". Jis priminė, kad Latvija ir Estija sustiprino savo sienų su Rusija kontrolę, o Lietuvos vyriausybė nekreipia į tai atitinkamo dėmesio.

Kreipėsi dėl Čečėnijos

Kaip rašo ELTA, trijų Baltijos valstybių parlamentų grupės sausio 28 d. Rygoje priėmė ir išplatino kreipimąsi į pasaulio kraštų seimus bei vyriausybes dėl čečėnų tautos teisės į apsisprendimą ir nepriklausomybę. Dokumente nurodyta, kad Čečėnija neturi įsipareigojimų Rusijai, nes nepasirašė Rusijos federacijos sudarymo sutarties ir nedalyvavo referendume dėl Rusijos konstitucijos, federalinio susirinkimo ir valstybės dūmos nei prezidento rinkimuose. Rygoje buvo aptartos politinės ir humanitarinės pagalbos Čečėnijai galimybės. Sudaryta koordinacinė taryba Lietuvos, Latvijos ir Estijos tarpparlamentiniams ryšiams su Čečėnijos parlamentu. Pirmininku paskirtas Lietuvos seimo narys Algirdas Endriukaitis.

Grąžinamas įstatymas dėl religinių bendrijų turto

Po susitikimo su Lietuvos katalikų bažnyčios vadovu, Vilniaus arkivyskupu Audriu Juozu Bačkiu, prezidentas Algirdas Brazauskas sausio 31 d. pranešė, jog nusprendęs grąžinti seimui pakartotinai svarstyti sausio 19 d. priimtą įstatymą "Dėl religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos". Jis pareiškė nuomonę, jog "įstatymas buvo priimtas skubotai, nepasitarus su Lietuvos katalikų bažnyčios vadovais", apgailestaudamas, kad įstatymų leidėjai nesilaiko Lietuvos konstitucijoje numatytų bendravimo su Bažnyčia būdų. Jis taip pat pabrėžė, kad yra su Vatikanu susitarimas, į kurio principus reikalinga atsižvelgti, ypač priimant tokius jautrius įstatymus.

Dalyvaus savivaldybių rinkimuose

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatoriai) užsiregistravo kovo 25 d. savivaldybių rinkimams ir žada pilnus kandidatų sąrašus statyti visuose 56 miestuose ir rajonuose. Savivaldybių tarybų narių skaičius nustatytas pagal gyventojų skaičių, o iš viso jų turėtų būti išrinkta 1,488. Vyriausiajai rinkimų komisijai pareiškinius dokumentus anksčiau įteikė Tautos pa-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Vaikų šventė
Lietuvių visuomenę džiuginantis užmojis

Lietuvoje visą laiką buvau...
Pokalbis su poetu Bernardu Brazdžioniu

Lenkijos valdžios atstovai pas lietuvius
Daugiau susilaukta kritikos negu paramos

Širdimis nugalėjome tankus
Sausio 13-sios sukakties minėjimas Kaune

Kai mažylis tampa milžinu
Čečėnija tapo didžia tauta pasaulio akyse

Moterų orumas ir vyrų elgesys
Moterys ir kariuomenė

Lietuvių batalionai kovėsi su sovietų kariuomene
Sedoje paminėtas kovų už laisvę penkiasdešimtmetis

Amerikoje gimęs, Lietuvoje subrendęs
Dail. Felikso Daukanto 80 metų amžiaus sukaktis

Egzilinių nuotaikų poezija
Poetės Živilės Bilaišytės knyga "Detalių reikšmė"

"Kruvinasis sekmadienis"
Amerikos lietuvaitės B. Raugaitės diplominis darbas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Dvasinės pagalbos sambūris

Kanadiečio JEAN VANIER įsteigtas sambūris "Arka" rado gyvą susidomėjimą ir Europoje

1994 m., kaip rašo vokiečių katalikų spauda, buvo surengti susitikimai įvairiose Vokietijos vietovėse su kanadiečiu Jean Vanier, "L'Arche" (Arka) sambūrio įsteigėju (1964 m.). Jo steiginys išplito Europoje, ypač Prancūzijoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Į tuos susitikimus Vokietijoje atvykdavo vienas kitas ir iš Lietuvos, kur jau veikia penki panašūs sambūriai. Prie jų įsteigimo prisidėjo ir Jean Vanier. Lietuvoje tie sambūriai truputį skirtingi. Jie užsiima daugiau su dvasiškai suluošintais žmonėmis, kai tuo tarpu "L'Arche" sambūris neišskiria, ypač jaunimo, su fiziniais ar protiniais trūkumais. Lietuvoje tos grupės save vadina "Gyvenimas ir šviesa" arba "Gyvieji akmenys". Jie renkasi kartą per mėnesį su dvasiniai negaluojančiais asmenimis ir stengiasi jiems padėti.

Paskutinis susitikimas Vokietijoje įvyko Gemene prie Borken jaunimo prieglaudos namuose, kur susirinko apie 70 katalikų bei protestantų krikščionių, kurių tarpe buvo Vanier, vienas kat. kunigas, kelios vienuolės ir evangelikų pastorius. Vanier savo kalboje atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į naują Kristaus įvaizdį. Jo dvasinė įžvalga giliai palietė visus klausytojus. Jėzus, pasak Vanier, atėjo įsteigti Bendrijos, kurioje visi yra laikomi didelės vertės žmonėmis, pasiruošusiais išsiskleisti savo talentais bei sugebėjimais. Tokioje Bendrijoje varžybos žmonių neišskiria. Joje niekas neapleidžiamas, ir laimi ne tik tie, kurie turi galią ir privilegijas, bet ir tie, kurie mato Dievo valią paprasčiausioje kasdieninėje gyvenimo tikrovėje.

Vanier pabrėžė: Jėzus nori mus išlaisvinti iš mūsų pačių baimės ir vienatvės kalėjimo, kad Jis mums galėtų būti gyvenimo šaltinis. Kiekviename iš mūsų glūdi samarietė prie Jokūbo šaltinio: sukrėsta, pilna baimės ir kaltės. Todėl mums ypatingai svarbu atsiskleisti, kad savo kritiškoje būklėje atrastume pagijimo vietą, kurią Dievas mums parodys ir į išsigelbėjimo kelią išves.

Vanier papasakojo apie savo tris paliegėlius draugus: Antaną, Eleną ir Liuciją, iš kurių buvo girdimas tik vienas klausimas: "Ar tu myli mane tokį, koks aš esu?" Tai jungia protą su širdimi ir veda mus į naują gydymo pasaulį, jei tik pajėgiame tuose suluošintuose atpažinti Dievą.

Jėzus sako samarietei ir mums: taip, aš tave suprantu. Bet ar aš galiu tau padėti kelyje į atlaidumą? Vanier nurodo į tai, kad atleidimas yra krikščioniškojo Apreiškimo širdis. Atleidimas yra vyksmas, kuris prasideda su mūsų atsiliepimu Jėzui: taip, aš noriu būti padedamas. Mums yra sunkiausia išgyventi savo bejėgiškumą ir nerimastį arba kreiptis į suluošintąjį, kuris primena mūsų pačių silpnumą ir bejėgiškumą. Tačiau mūsų bejėgiškumas yra vilties vartai.

Jėzus tapo žmogumi, kuriam reikalinga užuojauta. Jėzaus skausmas yra mūsų skausmas. Jo prisikėlimas yra ir mūsų, nes Jo kryžius neatskiriamas nuo prisikėlimo. Kristaus paslaptis yra, kad Jis nusileidžia į silpnybę, į tą neišpasakytą mažybę ir neįtikėtiną nusižeminimą. Jis nedavė jokių savo galybės įrodymų. Tik nedaugeliui Jis pasirodė po prisikėlimo. Jis tarsi sako: mano darbas baigtas. Dabar jūs privalote tikėti, keltis ir tęsti mano darbą. Aš jums padėsiu ir jūsų sukietėjusias širdis pakeisiu meilės širdimis. Jūs turite visuomet prisiminti savo trūkumus, kliūtis ir ligas. Tikėjimas yra kanalas, per kurį teka Dievo galybė. Stiprinkitės Dievo malone ir tuomet jūs pajusite atsakomybę sau ir kitiems. Taip baigė savo žodį Jean Vanier.

K.V. Sk.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žangos partija, LDDP ir Lietuvos laisvės sąjunga. Kaip skelbia ELTA, iki sausio 31 d. prisijungė Krikščionių demokratų partija, kurios atstovai irgi kandidatuos visuose miestuose ir rajonuose. Taipgi rinkimuose dalyvaus Lietuvos tautininkų sąjunga, Žalioji ir Nepriklausomybės partijos.

Sudaryta komisija

Lietuvos respublikos prezidento Algirdo Brazausko 1995 m. vasario 1 d. dekretu Lietuvos respublikos pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti sudaryta tokios sudėties komisija: Viktoras Baltutis – Australijos lietuvių bendruomenės pirmininkas; Vincas Bartusevičius – Vokietijos lietuvių bendruomenės krašto valdybos vicepirm.; Vilius Bernatonis – Sibiro lietuvių bendruomenės pirmininkas; Rimas Česonis – Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vicepirm., komisijos pirmininko pavaduotojas; Eugenijus Čuplinskas – KLB tarybos ir valdybos narys; Gražvydas Lazauskas – Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas; Rimantas Markauskas – Lietuvos respublikos seimo narys, komisijos pirmininkas; Nijolė Martyniuk – Rusijos lietuvių bendruomenės pirmininkė; Danutė Matarevičienė – bibliografijos departamento prie Lietuvos respublikos Vidaus reikalų ministerijos pasų skyriaus viršininkė; Regina Narušienė – JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkė; Bronius Nemickas – teisininkas, Niujorkas, JAV; Vaidas Petrauskas – Lietuvos respublikos seimo narys; Adriana Rastauskaitė – Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė; Rimantas Šidlauskas – Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijos sekretorius; Gintaras Švedas – Lietuvos respublikos teisingumo ministerijos sekretorius; Petras Vaitiekūnas – Respublikos prezidento vyresnysis referentas; Romas Vaštokas – KLB veikėjas.

Užsieniečių perdavimo sutartis

Kaip skelbia ELTA, sausio 25 d. ambasadorius Aurimas Taurantas, Lietuvos nuolatinis atstovas Europos taryboje, pasirašė tarptautinę sutartį dėl nuteistų užsieniečių grąžinimo į savo tėvynes. Tokios sutarties pagrindas yra humanitarinis, norint palengvinti kalinių socialinę reabilitaciją ir leidžiant jiems atlikti bausmę savo kraštuose, kur nebūtų kalbos sunkumų ar didelių atstumų nuo artimųjų. Sutartyje numatyta, kad valstybė sugrąžinto piliečio baudos negali keisti. **RSJ**

PRANEŠIMAS IŠ SEINIJOS

Lenkijos valdžios atstovai pas lietuvius

Seimo tautinių mažumų komisijos pirmininkas ir kultūros reikalų viceministeris lankėsi Punske ir Seinuose. Jie išklausė lietuvių pageidavimus ir pateikė savo pastabas. Paaiškėjo, kad lietuvių gimnazija Punske neturi savo patalpų – naudojasi pradinės mokyklos pastatu. Lietuvių kultūros namai susilaukė kritikos, bet ne paramos. Iškilo ir kitos problemos

Punske ir Seinuose

Š.m. sausio 13 d. Lenkijos seimo delegacija, kuriai vadovavo Tautinių mažumų komisijos pirm. Jacek Kuron ir Lenkijos Kultūros vicemin. Michal Jagiello, lankėsi Punske. Norėjo susipažinti, kokia yra tikroji Lenkijos lietuvių padėtis. Svečiai aplankė Kovo 11-osios gimnaziją, statomus Lietuvių kultūros namus. Vėliau vyko susitikimas su visuomene valsčiaus patalpose.

Tarp opiausių klausimų, kokius kėlė lietuviškoji visuomenė, buvo gimnazijos patalpų statymo poreikis. Taip pat prašyta valstybės pagalbos kultūros namų statybai užbaigti. Iškilo ir perėjų tarp Lenkijos ir Lietuvos problema. Aukštųjų svečių delegaciją atlydėję Biala Podlaska pasienio apsaugos ruožo karininkai vėl kėlė pasienyje naujų užkardų statybos klausimą.

Gimnazija

Gimnazijos statybą Suvalkų švietimo kuratorijos tarnautojas, kuratoriaus pavestas, kalbėjo labai trumpai. Jo žodžiais, gimnazija visiškai išsitenka esamose Punsko pradinės mokyklos patalpose. Jeigu jų trūktų, galima klases įrengti gimnazijai priklausomose bendrabučio patalpose. Kad gyvenamieji kambariai jau pačiu plotu netinka perorganizuoti į klases, nesisielota. Nelabai rūpėjo išgirsti, kad gimnazija tik tiek turi teisių į dabartines patalpas, kiek pradžios mokykla jai draugiškai užleidžia. Toks mokyklų vizitatoriaus paaiškinimas svečius lyg ir patenkino.

Kultūros namai

Daugiau dėmesio diskusijose skirta Lietuvių kultūros namų statybai Punske. Apie dabartinę padėtį papasakojo Visuomeninės namų statybos komiteto pirmininko pavaduotojas Romas Kardauskas. Jis pateikė tikslius duomenis skaičiais ir procentais, koks šioje statyboje yra vietos žmonių indėlis, kiek aukojo JAV bei Kanados išeivija ir kiek prisidėjo Lenkijos valstybė, atsverdama Lietuvoje lenkams Eišiškėse statomus kultūros namus. Jacek Kuron nelabai turėjo kuo ginti valstybės nerangumą. Bėdą imta versti į neracionalią pastato architektūrą. Kad objektą reikia baigti, pasak komisijos pirmininko, dar nesąs argumentas. Reikia parengti statomų namų išnaudojimo planą. Tik tada yra galimybė reikalauti iš valstybės paramos.

Gaila, kad ir vėl nenorėta atsižvelgti į nuo mūsų visuomenės nepriklausomus faktus: kai užsimota statybai, visuomenė surinko pakankamą sumą pinigų, – būtų buvę galima užbaigti be valstybės pagalbos. Tereikėjo tik, kad toji nebūtų trukdžiusi. Mat keletą metų nesutiko duoti leidimo, nes neatitiko to meto Lenkijos valdžiai pavadinimas "Lietuvių kultūros namai". Siūlyta vadinti juos: "TSRS kultūros namais". Jeigu tokius būtume pastate, būtų šiandieną jie Rusijos žinioje. Ilgai trukęs architektų projektavimo darbai. Tik trečią projektą buvo galima šiaip taip priimti, bet ir tas šiandien rodosi labai jau nefunkcionalus. Tik kam čia versti bėdą lietuviams, jei lenkų architektai darbą sujaukė. Per tą laiką pinigas galutinai nuvertėjo ir žmonių sunkiai sukaupta finansinė energija nuėjo niekais.

Kalbėjęs R. Kardauskas atkreipė svečių dėmesį ir į tai, kaip neracionaliai buvo teikiama valstybės pagalba per pastaruosius dvejus metus. Kultūros ministerija pažadėjo pervesti komiteto sąskaiton 1 milijardą zlotų. Reikėjo šią sumą išnaudoti iki Naujųjų metų, nes kitaip prapuls. Kai buvo surasta Kaune statybinė firma, kuri laiku pavestus darbus atliko, nebuvo iš ko jiems atsilyginti. Paimta banke paskola, nes ministerija vis žadėjo greit pinigus pervesti. Kol pinigai atėjo, iš to milijardo reikėjo 600 milijonų grąžinti bankui palūkanų. Bet delegacija tokius argumentus leido pro ausis.

Baigdamas šią problemą, J. Kuron pakartojo: "Per savaitę laiko pateikite namų eksploatacijos planą, tada kalbėsime apie pagalbą. O gal dalį patalpų skirsite prekybai ar kitokiam privačiam asmeniui, kuris pajėgtų savo dalį pats užbaigti".

Pasienio policija

Vėl visu skausmingumu iškilo pasieniečių užkardos Punske įkurdinimas. Ruožo komendantas labai stengėsi išaiškinti, kaip jų mažas profesionalių žmonių dalinys niekam nebūsiąs įkyrus ir nesą reikalo jo bijoti. Be to, tai ne kareiviai, a pasienio policija, tik uniforma yra karinė, nes karo atveju jie tampa kariuomene. Norėta paguosti, kad dvidešimt jaunų vyrukų čia ir liksią. Dėl to merginos jaustųsi laimingos.

Žmonių balsai buvo priešingi. Tad J. Kuron rimtai paaiškino, kad lietuviškoji bendruomenė kaip tik labiausiai ir bijosi, kad čia po kiek laiko liks po 20 jaunų vyrukų. Gal tai ir nebūtų ryškus pusiausvyros pažeidimas, bet geriau būtų užkardą statyti kur nors greta, kad ir Paliūnuose, kur ir prieš karą buvo pasienio užkarda, o ten šiuo metu žmonės ir taip jau gerokai aplenkėję.

Geležinkelio stotis

Rūpėjo ir kitos problemos. Žmonėms nerimą kelia Trakiškėse geležinkelio stotis. Vietos gyventojams buvo patogi visokiam transportui: keleiviniam ir krovininiam. Šiuo metu ji perorganizuota į tarptautinio eismo stotį, taigi iš vietos žmonių buvo lyg ir atimta. Pradžioje buvo žadėta, kad vietos žmonės gausią darbo ir būsią visi patenkinti. Praktika parodė, kad ir statybai darbininkus, ir tarnautojus suvežė iš Lenkijos gilumos, o vietos žmonės nebuvo čia pageidaujami. Tai šitaip skiriasi pažadai nuo realybės. Šituo J. Kuron paaiškino, kad žmonės jau nebetiki ir kariuomenės pažadais.

Kiti reikalai

Civilinės būklės įstaigos vedėjas V. Uzdila ieškojo teisės lietuvių kalba sudaryti civilinės santuokos aktą. Juokingai į tai atsakė vicemin. M. Jagiello. Girdi, būtų galima ir gimtąja kalba šią apeigą atlikti, tik kas bus, jei kada nors sutuoktiniai panorės skirtis, tada gali apskųsti, kad jie neformaliai buvo sutuokti, nes aktas buvo sudarytas nevalstybinė kalba. Tartum lietuvių kalba negali įgauti tų pačių teisių, kokias turi šventovėje, kur metrikai surašomi lenkų kalba, tačiau Santuokos sakramentas teikiamas lietuvių kalba. Nusileista iki tiek: "Norintieji gali tą patį santuokos aktą pakartoti dar ir gimtąja kalba". Kad Lietuvoje lenkų kalba ir civilinėse įstaigose turi tokią galią, ponams nerūpėjo.

Malonu buvo išgirsti iš viceministerio, kad kultūros ministerija lietuvių kultūros veiklai remti, skyrė šiais metais du milijardus zlotų (apie $81. 600 JAV). Tai jau nemaža suma. Bet didžiąją jos dalį paima "Aušros" leidyba. Už tai miela gražiai padėkoti. Tik kad neliktume perdaug skolingi, pravartu priminti, kad Lietuva nemažiau remia lenkų kultūrinę veiklą.

Susitikimo pabaigai Punsko lietuvių kultūros namų choras, "Dzūkija", kuriam vadovauja Vytautas Pečiulis, atvykęs iš Klaipėdos, pagiedojo pluoštelį kalėdinių ir kitokių giesmių. Jų klausėsi ir svečiai. Labai gražiai už visa padėkojo Olštino atstovas seime Szuszczewicz.

Burmistro globoje

Kitą dieną minėtoji delegacija norėjo susitikti ir su Seinų krašto lietuviais. Bet čia sueigą organizavo kiti žmonės – lenkai. Ką kviesti, sprendė Seinų burmistras Andrzej Gryguc. Iš lietuvių pasikvietė tiktai LKLB Krašto valdybos pirmininką Juozą Sigitą Paransevičių, LKLD Centro valdybos atstovą Algirdą Nevulį ir Šv. Kazimiero draugijos pirmininką Vitą Grigutį bei vieną miesto tarybos deputatą lietuvį Klimasarą. Kiti visuomenės atstovai buvo Seinų miesto lenkai. Todėl čia žmonių keliamos problemos nebuvo tinkamai aptartos.

A. Gryguc nematė kokių nors Seinams specifinių problemų. Į tarybą renkami nei lietuviai, nei lenkai, o asmenys. O kad tokių lietuviuose nėra, ką darysi. Lietuviai burmistro manymu gyvena net geriau už lenkus. Esą negerai, kad lietuviai teisybės ieško ne vietoje, o belsdamiesi į ministerijas.

Kalbėjusių pareiškimai

Krzysztof Tur, Seinų gimnazijos mokytojas ir miesto tarybos narys, stebėjosi, kad dvi kaimyninės Seinų ir Punsko gimnazijos visai nebendrauja. Išvis lietuviai nelinkę su lenkais bendrauti. Apgailestavo, kad niekad negavęs kvietimų į lietuviškus kultūrinius renginius, o nekviestas negi eisiąs. Tokį priekaištą galima priminti Lietuvos konsulatui Seinuose, kuris prieš Kūčias organizavo lietuvių susitikimą su Seinų lenkų atstovais, bet atėjo vos du lenkai.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Atnaujinti senieji Klaipėdos namai 1994 m. Nuotr. Alf. Laučkos

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠVENTOVĖS Kaune vakarinis fasadas su aštuoniakampiu bokštu

A†A
ANTANUI ELIJOŠIUI
mirus,
nuoširdžią užuojautą jo žmonai MARYTEI ELIJOŠIENEI ir visiems šeimos nariams reiškia –
Lialė ir Kazys Laurušaičiai

A†A
PRANUI ŠUKEVIČIUI
mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškiame dukrai ALDONAI ŠIKŠNIENEI ir artimiesiems –
Toronto Lietuvių namų kultūros komisija

A†A
EDVARDUI GUMBEL
(GUMBELEVIČIUI)
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo sūnui RAMUČIUI ir giminėms –
Lietuvių klubas "Bebras" Britų Kolumbijoje

A†A
PETRONEI BAIKAUSKIENEI
iškeliavus amžinybėn,
dukrą ALDONĄ ZANDERIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
Nellie Berskys ir Florence,
Burnaby, B.C.

PADĖKA
a. a. JUOZĄ MORKŪNĄ

1995 m. sausio 9 d. palaidojus, nuoširdžiai dėkoju Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas laidotuvių namuose, atnašautas Mišias ir velionies palydėjimą į kapines. Ačiū karsto nešėjams ir solistei už giedojimą Mišių metu.

Dėkoju visiems už atsilankymą laidotuvių namuose, dalyvavimą Mišiose ir palydėjimą į kapines. Dėkoju visiems už užprašytas Mišias.

Krikšto sūnus – *Romas Žabas*

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Pranešimas iš Kauno

Širdimis nugalėjome tankus

ANTANINA GARMUTĖ

Žiemos vėjas plevena trispalves, perrištas juodais kaspinais. Jau ketvirtąjį kartą lietuvių tauta mini tragiškosios Sausio 13-sios sukaktį.

Iškilmės Kaune prasidėjo Mišiomis buvusiose miesto kapinėse, kurios sovietmečiu – kaip pasipriešinimo okupantams simbolis – buvo išnaikintos ir pavadintos Ramybės parku. Kalbama, jog paskubomis iškeltų kapinių vietoje tebeliko ilsėtis nemažiau, kaip trečdalis palaidotųjų. Jų tarpe – Lietuvos savanoriai, 1941-jų sukilėliai; spėjama, jog ir daug paslapčiomis užkastų pokario partizanų, atgabentų iš Saugumo rūsių.

Šaltą sausio 13-sios pavakarę šiose kapinėse žmonės tradiciškai rinkosi prie Nepriklausomybės aukų paminklo "Žuvome dėl Tėvynės", kuris 1994 m. vasarą buvo atstatytas. Mišias atnašavo Karmelitų šventovės kunigas Algimantas Keina. Toli, iki pat gyvenamojo kvartalo gatvių, sklido kunigo žodžiai ir giesmininkų balsai.

— Niekada nepamiršime, – kalbėjo savo pamoksle kun. A. Keina, – to, kas įvyko tragiškąją sausio naktį... Sesės Loretos ir 13-kos brolių auka tegul įkvepia mus kovoti iki pilnutinės laisvės, kurios dar neturime. Teprikelia mus kūrybai ir doram gyvenimui, tepadeda atsikratyti sovietinio palikimo. Jų aukos dvasia teskamba kaip varpas. Tik išmintis, susitelkimas ir Dievo pagalba tada padėjo mums. Lietuviai susilaikė nuo ginklo panaudojimo ir nustebino pasaulį, širdimis nugalėdami tankus.

Mitingui vadovauja mokytoja-literatė ALDONA GRICIENĖ (kairėje). Pasisako buvęs tremtinys, habilituotas technikos mokslų daktaras STASYS SAJAUSKAS
Nuotr. A. Garmutės

Pasibaigus Mišioms įvyko mitingas. Jam vadovavo mokytoja–literatė Aldona Gricienė. Susirinkusiųjų rankose degė žvakutės.

— Mūsų žodžius girdi ir tie, kurie guli čia, – kalbėjo poetas-politkalinys Juozas Ardzijauskas. – Būkime akylūs ir neabejingi, nes raudonosios hidros dantys tebėra aštrūs. O metodai tie patys – klasta ir melas.

Tribūnoje – buvęs tremtinys technikos mokslų daktaras – Stasys Sajauskas:

— Šiandien, prisimindami visus, už Lietuvos laisvę žuvusius didvyrus, negalime nematyti Čečėnijos likimo. Sovietų Sąjunga subyrėjo po rugpjūčio pučo, ir visas pasaulis džiūgavo, kad į Rusiją ateina demokratija. O šventasis naivume! Matome, kaip Rusijos imperija triuškina čečėnų laisvę... Tas pats braižas kaip pas mus Sausio 13-ją, tie patys tankai, tie patys žudikai. Ir ta pati kruvinoji naujametinė puota. Narsioji Čečėnija, – kreipiasi mokslininkas, – nors Tu negali tikėtis Kremliaus feldfebelių gailestingumo ir Lietuvos valdančioje piramidėje miegančių mumijų diplomatinio pripažinimo, tačiau žinok, kad rusų ir lietuvių tautos su Tavimi. Tai liudija rusų kariai, atsisakę šaudyti taikius čečėnus, tai tvirtina mūsų seimo opozicija ir mes, čia susirinkusieji.

Mitinge skambėjo patriotinės eilės ir giesmės. Jaunas jėzuitų gimnazijos moksleivis kvietė jaunimą būti vertais Sausio 13-sios didvyrių aukos.

Lietuvos laisvės gynėjų dieną žmonių širdžių uždegtos žvakių liepsnelės švytėjo iš tolo ir ant rytojaus. Aplink su rogutėmis judėjo vaikai. Kasdienybės rūpesčių genami Vytauto prospektu skubėjo žmonės. Širdies kamputyje nešdamiesi viltį.

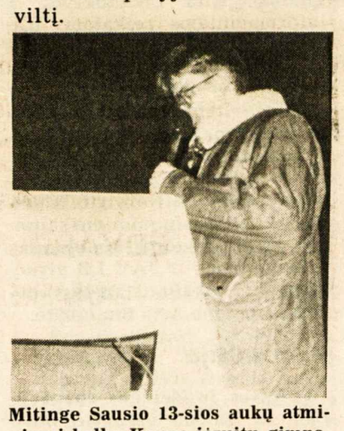

Mitinge Sausio 13-sios aukų atminimui kalba Kauno jėzuitų gimnazijos mokinys RAMŪNAS MARUNTAKAS
Nuotr. A. Garmutės

Gedulingų pamaldų metu Sausio 13-sios aukoms atminti
Nuotr. A. Garmutės

Vyraujanti pažiūra apie išeivius

Mėnesinis Lietuvos žurnalas "Kultūros barai" 1994 m. 12 nr. išspausdino Romualdo Grigo straipsnį "Lietuviai ir žydai: etninio atsparumo šaknys". Jame autorius gvildena abiejų tautų, gyvenančių kitų tautų apsuptyje, etninį išsilaikymą ir randa kai kurių panašumų, nors dar daugiau skirtumų. Tarp kitko pažymėtina jo pastaba, liečianti Lietuvos žmonių nuomonę apie savo išeiviją. Joje sakoma:

"Visai kitokią padėtį matome žvelgdami į lietuvių tautą. Ir ne dėl to, kad lietuvių išeivijoje būtų proporcingai kur kas mažiau. Lietuvis-idealistas, žvelgia į savo tautiečius, esančius "šiapus" ir "anapus", kaip į bendruomenę, kurios narius jungia ne tik tam tikri pragmatiniai, bet ir prigimtiniai (gentiniai) tikslai. Jis įsivaizduoja, kad lietuvių tautiškumas turėtų remtis ne vien etnokultūra ar jos dvasia, bet ir bendra Lietuvos vizija ir bendromis pastangomis ją įgyvendinti. Tačiau toks yra tik idealistas. Praktikoje nematome, kad išmintingai būtų panaudojama išeivijos nostalgija istorinei Tėvynei, jos idealistinės patriotinės nuostatos. Valstybė turėtų gerbti ir branginti savo tautiečius. Deja, lietuvis Lietuvoje dar neatsikratė paveldėtos iš seniau kaimietiškos manieros žiūrėti į išeivį tik kaip į turtingesnį "dėdulę" ar "tetulę". Jis dar nesupranta, kad sava išeivija — tai kanalas įlieti tautai modernesnio pasaulio kraujo. Ir kas baisiausia — tapęs valdžios žmogum, jis su pasimėgavimu taiko išeivijai pelėsiais dvelkiančius biurokratinius prasimanymus visai negalvodamas ne tik, kaip suteikti sparčiai nykstančiai diasporai Tėvynės paramą, bet ir kaip, jai padedant, sustiprinti savo pačių dvasią ir gyvybingumą".

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II lankymosi metais (1993) Lietuvoje Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje buvo surengta religinės poezijos popietė. Joje savo kūrybą skaitė: Vladas Bagdonas, Kazys Bradūnas, Jonas Juškaitis, Bernardas Brazdžionis, Aldona Puišytė, kun. Edmundas Atkočiūnas, OFM
Nuotr. Alf. Laučkos

Lietuvoje visą laiką buvau...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mės, o iš klaidų, tai klaidas ir vėl darome. Kaip ir dabar — aš: kalbu ir kalbu, o kolegei vos įsiterpt duodu.

— Už tai ir kalbinu, kad kalbėtumėt... Štai eilė klausimų. Žinome, kad Jūs, Poete, Lietuvoj labai laukiamas ir vertinamas. Ar pernai sekėsi tikslą pasiekti susitikimų metu? Ir koks Jūsų tikslas? Ar planuojate vykt į Lietuvą šiais metais, arčiau savo 88-tojo gimtadienio, kuris turėtų būti įdomus? Kokia Jūsų nuomonė: plačiau įspūdžius grįžus iš kelionių aprašyti ar geriau patylėti, nes dažnai jie (Lietuvoje) užsigauna, jei čia viešai paminime negeroves? Jei papeikiame seno raugo biurokratus, jei pakritikuojame valdžią, kuri per daug pataikauja Maskvai, o nenori artimiau sueiti su Vakarais? Ar kai per daug rašom ir kalbam dėl pilietybės paso trukdymų, dėl mūsų ar mūsų tėvų turto grąžinimo?

— Palauk, palauk, miela kolege. Klausimų forma jau pasakei viską už mane. Dabar aš noriu įsiterpti.

— Atsiprašau! Jausmai liejasi... Tik linkmę nurodžiau, o Jūsų atsakymai, žinoma, patys svarbiausi!

— Nežinau, ar atsiminsiu iš eilės, bet bandysiu.

Lietuvoje dar nesu užmiršt as. Ir praėjusią vasarą negalėjau visų kvietimų ir prašymų patenkinti — ir mokyklose, ir bibliotekų salėse, ir šiaip parengimuose kartais vienas, kartais su kitais rašytojais, kaip, pavyzdžiui, ateitininkų kongrese ar LFB studijose. Bet viską vainikavo Pažaislio vienuolyno kieme surengta popietė, kuriai vadovavo panašių renginių Vilniuje ir kitur rengėjas kun. Jonas Kastytis Matulionis.

— Įdomu! Tai kaip buvo Pažaislyje?

— Bevažiuojant iš Kauno ir besiartinant prie Pažaislio, matėsi daugybė pėsčiųjų moterų ir vyrų, lyg kokių maldininkų, einančių į atlaidus. "Kur tie žmonės eina", — sakiau, — "ar čia yra kur nors kokio šventojo atlaidai?" (Buvom keliose vietose šv. Onos atlaiduose). Kun. Matulionis atsakė: "Eina į mūsų renginį, į susitikimą su jų laukiamu poetu". — "Tai ar jau esam Pažaisly?" — "Dar ne, bet tuoj būsim". — Ir buvom. Susitikom su vienuolyno šeimininkėm seselėm. Ir su "maldininkais" — tūkstantine jų daugybe didžiuliam kieme, medžių pavėsiuose ir saulėje. Aš buvau pastatytas ant laiptų saulėkaitoje, su prisegtu prie atlapo mikrofonu, kad visi girdėtų. Ir girdėjo. Programą papildė kun. Matulionis — savo balsu kaip arkangelo... O po to vėl į klausytojus bylojo ir "Vaidila Valiūnas" ir jų autorius. O po to — parašo prašymai. Vėl minios apgulė autorių taip, kad kuklesnieji ir silpnesnieji turėjo sudaryt savo "policininkus" — juk negali gauti vien drąsesnieji ir stiprieji... Parašus gavo net ant kelių mano knygų. Pasirašymas ant lapelių iš karto buvo atmestas.

Plačiau pasakoju apie Pažaislį dėl to, kad panašiai vykdavo kiekviename susitikime su skaitytojais ir klausytojais.

— Didelis pasisekimas!

— Klausei kolege — koks susitikimų tikslas. Tikslas abipusis: pamatyti autorių ir susitikti su savo skaitytojais, poezijos gerbėjais.

— Pertrauksiu tokiu klausimu: dabar jaunesnieji Lietuvos poetai skundžiasi, kad visuomenė poezijos nemėgsta, į parengimus neina, nes, sako, nesupranta. Argi poeziją reikia suprasti?

— Nežinau, ar reikia suprasti ar pajausti, bet kad naujosios poezijos knygų neperka ir neskaito, tai čia tų poetų problema. Jeigu tie "poetai" (sakau kabutėse) blevyzgom, obsceniniais žodžiais nori klausytoją ar skaitytoją sužavėti ar pritraukti, tai labai apsirinka. Tai smuklių, tvartų ir miesto padugnių "kūryba". Ji dvokia iš tolo, tokio poeto burna leidžia aršesnį aromatą negu kanalizacijos vamzdžiai. Bet geriau apie tai daugiau ir nebekalbėti.

— O kitais klausimais — kokia Jūsų nuomonė?

— Iš Lietuvos grįžus apie ten vykstantį vagių, sukčių, žmogžudžių, mafijos košmarą geriau gal ir nekalbėti (viešai), nes nuo to nebus geriau, gal tik blogiau. Visa tai, jau dabar patys pradeda prisipažinti, yra sovietinio "rojaus" palikimas. Juk sakom, kad pavasarį upių ir lietaus liūčių srovės išneša visą purvą. Dabar mūsų tautos pavasaris; dar ne tas žydintis, paukščių giesmininkų balsais skambantis, bet potvynių ir visų užtvarų bei šiukšlių išnešimo pavasaris. Praeis. Nusibos. Visas dvasios purvas išsilies. Pagaliau ir valdžia pamatys, kad tokiom priemonėm ilgai nevaldysi: žmogiškasis pradas dar nėra prarastas. Laimėjimą ne visuomet lemia skaičiai ir jėga-smurtas. Pavyzdys — du antipodai: Suomija ir sovietai, dabar — Čečėnija ir Rusija, santykiu milijonas prieš 130 milijonų arba vienas prieš 130.

— Tikėkime žmonijos dvasine pergale, gerąja žmogaus puse. Ir Lietuvoje ne vien pavasarinis "sąšlavynas"... Yra daug labai gražaus jaunimo ir gražaus (kiek dar likę) senimo — tartum pavasarinių žiedų ir pumpurų... O kas, Poete, iš gerųjų įspūdžių?

— Kokie įspūdžiai iš Popiežiaus vizito Lietuvoje ir Pasaulio lietuvių dainų šventės? Dabar jau vėlu apie tai kalbėti, nors nei vienas, nei kitas nebus likę be ilgai išsilaikančių pėdsakų. Tai dvasios iš Aukštybių ir dvasios iš mūsų pačių vidaus pasaulių apoteozė. Tai gairės, kad tauta turi grįžti į religinį atgimimą ir į etninę tautos kultūrą.

— Ar Jūs už glaudų bendravimą išeivijos rašytojų su tenykščiais?

— Taip. Ne tik už rašytojų, ne tik visų meno žmonių, bet ir visų bendruomenių bendravimą ir bendradarbiavimą. Kol kas jis vyko labai keistai: kaip tą kvailą amerikietį daugiau išmelžti. Duok, siųsk, remk... bet nemokyk! Nemokyk, mes patys mokam. Taip, mokat: daugiausia — vogti, meluoti, keiktis, vienas kitą šmeižti. Nesakau, kad visi. Bet pakanka to, ką matom spaudos puslapiuose...

— Ir iš nuvykstančių-atvykstančių įspūdžių?...

— Taip. O tų partijų! Jau dabar Lietuvoje gyvena nebe žmonės, o partijos. Ir vis dar eina kalbos apie naujų steigimą. Juk be partijos neturi šansų patekti į seimą. O be seimo — nevaldysi, nebūsi valdžioj — būsi beteisis, kaip ir visi kiti sąžiningai gyvenantieji iš kokio menko darbelio ar iš pensijos.

— Tai čia vis temos vaidilai Valiūnui. Ar jo plunksnos rašalas dar neišdžiūvo? Ar nemanot jo papildyti naujais dalykais ir išleisti naują laidą?

— Manau. Dairausi dailininko. Leidėją mano jauni kolegos Lietuvoj jau kaip ir surado, laukia teksto. Ir aš pats rūpinuos, nes reikia turėti knygą susitikimams.

— Užėjom ant gero tako — palietėm rašytojo, poeto temą. Įdomu, ar dar rašot? Kas duoda įkvėpimo?

— Rašau. Įkvėpimo duoda viskas: visas dvasinis žmogaus gyvenimas ir realusis, kasdienis pasaulis, visa, kas džiugina ir kas liūdesį, skausmą kelia.

— Jūs esate dvigubas poetas: Brazdžionis ir Vytė Nemunėlis, bent daugelį metų toks buvote. Vaikams ar dar ką parašote? Gal net lengviau, nes sakoma, kad seni žmonės suvaikėja? Tik juokais... nes Jums tas netinka. Iš tikro, ar nelengviau rašyti vaikams negu suaugusiems?

— Nežinau. Vaiko savyje, man rodos, žmogus per visą gyvenimą nestokoja. O ypač kol gyvus tėvus turi, svarbiausia, motiną. O aš mamą ir dabar tebejaučiu ir su jos atminimu nesijaučiu senas. Gal ir kiti ką panašaus jaučia, tik rimtam, išdidžiam ar aukštas pareigas einančiam gal nepatogu prisipažinti — net sau.

Grįžkim prie "rašymo". Taip, rašau. Ką veiksiu nerašęs, atsakau vyskupo Valančiaus vieno šventojo, kankinio už tikėjimą lūpomis, į klausimą — "tai esi krikščionis, katalikas?" — "Esu, ką veiksiu nebuvęs". — "Turėsi galvą padėt ant kaladės..." — "Norėčiau padėt ne tik galvą, bet ir visą kūną". Taip ir aš — rašymui atiduodu (padedu ant rašomojo stalo) ne tik visą kūną, bet ir visą sielą. Rašyti man — būdas gyvenimo sunkumuose už ko nors nusitverti. Nerašyčiau — nebūtų prasmės begyventi.

— Vaikams labai reikia vaikiškos poezijos, atsiprašau už tokį terminą...

— Nėra ko atsiprašinėti. Vaikams ir reikia vaikiškos, o ne kokios kitoniškos, žinoma, jeigu ji yra poezija. Tarybiniais metais poetai daug yra prirašę ir išleidę kygelių, bet jos ne vaikams. Jos rašytos ir išleistos — honorarams.

Būdamas Lietuvoje šią vasarą pataisiau paskutinę korektūrą knygos "Tėvų nameliai brangūs". Tai rinktinė iš ankstesnių knygų ir iš spaudos. Sudarė patys leidėjai. Bus graži knyga. Turėjo išeiti Kalėdoms, bet Velykoms tai, atrodo, tikrai pasirodys.

Kiti leidėjai paprašė, ir dabar rengiu naują rinkinėlį, vardu "Pavasario upeliai", kurio korektūrą palikau ant stalo, išeidamas 1944 m. iš Lietuvos. Aišku, visa, kas buvo mano darbo kambary, — knygos ir rankraščiai, — buvo sunaikinta, išmesta į šiukšles arba sudeginta.

— O kaip su nauja knyga suaugusiems?

— Suaugę tegu skaito "Poezijos pilnatį", kurią daug kas įsigijo anais pigiais rublio metais. Buvo išleista 130.000 tiražu. Dabar daugiausia ją atneša man pasirašyti susitikimų metu.

— O naujų temų naują rinkinį galėtumėt sudaryti?

— Galėčiau. Pamažu renku, redaguoju. Neskubu. Nemėgstu, o gal ir negaliu skubėti.

— Paskubėkit, nelaukit — metai bėga...

— Metai bėga, bet mes jų nesivykim. Kaip ten bebūtų, gyventi dabar labai įdomu, nenuobodu. Vyksta nepaprasti dalykai. Matai, kolege, daugelis tautų pasaulyje gyvena kaip ant neužgesusio ugnikalnio viršūnės, arba kaip "maro puotos" metu, kurią pavaizdavau šių metų išvakarėse išspausdintame Lietuvoj vaidilos Valiūno naujametiniame "toste"...

Pirmojo pasaulinio karo pokaryje pridaryta daug klaidų, o po Antrojo pasaulinio karo buvo progų tas neteisybes atitaisyti. Operacija sunki, nes serga ne tiek žmogaus kūnas, kiek dvasia. Jaltoje laimėjusių vadų klaidos dabar atsiliepia. Tačiau yra vilties, kad neteisybė nelaimės. "Dar ne pasaulio galas", — kaip pasakiau kitoje Valiūno oracijoje.

— Duok, Dieve, iš Jūsų burnos į Dievo ausį, kaip liaudis sako. Jeigu taip, tai į Lietuvą ar nesirengiat visam laikui grįžti?

— Grįžti? Į Lietuvą aš jau esu sugrįžęs. Lietuvoje, iš tiesų, aš visą laiką buvau, kad ir ujamas, puolamas, keikiamas, "tėvynės išgama", kaip ir kiti pasitraukę, vadinamas. Ten 1989 m. nuvykęs, galima sakyti, beveik su visa šeima — žmona, duktė, dukraitė (vėliau prisidėjo ir sūnus), įsipilietinom, atgavom savo namelį Kaune — Žaliakalny. Miesto gera savivaldybė atremontavo, tai dabar nuvykę jaučiamės namie. Vasaras leidžiam ten, o žiemom atostogaujam Kalifornijoj. Ar negerai?

— Džiaugiamės, kad Jums taip gerai pavyko. Tokį įdomų pokalbį norėtųsi gražiai užbaigti. Įdomiai panašų pasikalbėjimą ("Kauno dienoje") su seniausiu, taip sakant, prozininku K. Jankausku, sulaukusiu 88-to gimtadienio, užbaigia rašytojas P. Palilionis. Gal tos pokalbio užbaigos mintys tiks ir mūsų pokalbiui su Poetu, kuris, nors porą mėnesių už kolegą K. Jankauską jaunesnis (o tai jau gražiai skamba!), bet vistiek artėja į 88... Cituojame P. Palilionį:

"... gyvybingumo ir mistiško ženklo 88 (sulaukus), kuris vertikalus reiškia aukštą, toli gražu ne kiekvienam mirtingajam pasiekiamą būties horizontą, o paguldytas ant šono (oo) matematikoj, — begalybę. Blyksteli metafora: gyvenimo begalybę. Ir kūrybos begalybę, su kurios didesne ar mažesne atkarpa ašarojančiomis akimis žvalgomės aplinkui, gėrio ir grožio ieškome".

Gal "Tėviškės žiburių" bičiuliams atsirastų ir daugiau klausimų Poetui, bet... proga dar ne paskutinė. Ir, anot vaidilos Valiūno, "dar ne pasaulio pabaiga".

Tuo tarpu, dėkodami poetui Bernardui Brazdžionui už įdomų pokalbį, linkime jam gražaus 88-tojo gimtadienio ir laimingų, kūrybingų metų.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Vaidila Valiūnas sako tostą Naujųjų metų maro puotos metu

Nedrumskit Dievo Kūdikio saldžios sapnų ramybės,
Jūs, tie, kurie ar negirdėjote giesmės Betliejaus angelų,
Kurie, tiesos pasaulis kai alsuoja dar giliai įmigęs,
Kėsinatės pasmaugti jį gudriai iš pasalų.

Nedrumskit skausmo tų, kuriuos į mirtį savo rankom trėmėt,
Nedrumskit džiaugsmo tų, kurie gyveno tik vogčia,
Kurių, visų mirt pasmerktų, sunkus delirium tremens
Į metrikus nesurašyta, nekataloguota dar gyva kančia.

Nedrumskite tyros nakties maldų, prie maro puotos stalo
Sustoję, su linkėjimais, klastingus ir gėdingus tostus keldami
Nuodų, taures daužydami brangaus tautos lemties kristalo,
Kartu su savadžiautojais, su velnio nuotakom, su Judo sūnumis.

Nedrumskit vandenio, kurį rytoj patiems teks gerti,
Ir nenuvirskit negirti dar po pilnais puotos stalais,
Kol rytmečio aušra ateis darbų, o ne kalbų pasverti,
Kada ir kur ir kam ir kokią sumą pavertėt pelais.

Nepeikit tų, kas nevogė, negirkit tų, viešai kas vogė,
Te teismas tuos papeiks, istorija tegu pagirs anuos,
Kol turite korupcijom pavaldžią valdžią, sau patogią,
Nelaukite, kol opozicija "O tempora, o mores . . ."
choru uždainuos.

Tada te verkdamas papūs dūdelę paikas pievų Panas
Paskutiniajam nimfų šokiui, vietoj šermenų,
Tebūna Tebų kraujas, teputoja tarsi tariamas šampanas,
Ir kaip ant adatos viršūnės sėdintys tepasigroži tuo
agonijos menu.

Padžiūgaukite ordinais aukštais plačiai apdovanoti,
Ir nesiskųskit užsipelnę, o pliki lauke už durų palikti,
Negražūs partijos pirty prausti, o gražūs nevanoti,
Atminkite, išėjus tiesiems iš pirties, pirtin ateina — vėl kiti.

1994. XII. 30

Ji buvo Jaltoj

Kai susirinkę po padange Casablankos
Vadai jieškojo tako tekančios taikos,
Kaip debesų migla sudilo žodžiai blankūs,
O vergės tautos vėl ją šauks vergų takuos . . .

Ji buvo Jaltoj, o tautų vadai didieji
Nerado jos kalboj, nerado jos širdy,
O žodžiai skambūs kaip tušti varpai skambėjo,
O verkė ji nesuprasta, prasta, skurdi . . .

Tautų krauju pasruvus leidos saulė Krymo,
Tautų krauju rašytą raštą nešdama
Į naktį juodą, naktį amžių užmiršimo,
Kai jachtą jų — šilkinė supo sutema . . .

Ji buvo jų, vadų didžiųjų, neregėta,
Ir nekviesta, ir nelaukta Teherane,
Ir gaudė jie tik jos netikrą siluetą,
Ir nesugavę jos, nesakė niekas "ne".

Nelaisvėj mirė piemenys Azarbeidžano,
Ir Karabache kraujas krito kaip rasa,
Pakalnėj Dagestano vien vergai gyveno,
Ir siautė Nemuną kraupi mirties tamsa . . .

Ir niekas žudymui nerado žodžio žudo,
Ir verkė ji už sienų Potsdamo pilies,
Ir, nepriplaukusi puikios salos Bermudų,
Ji S(ave) O(ur) S(ouls) iš dugno šauks, o vandenys tylės.

Kai išsiskirstę iš padangės Casablankos
Vadai neras jai tako temstančiuos takuos,
Plauks debesų migla sudilę žodžiai blankūs
Laisvoj nelaisvėj ir nesantaikoj taikos.

1944

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS PAŠTO MUZIEJUS

Kauno senamiestyje atidarytas Lietuvos pašto, telefoninių ryšių ir žinių perdavimo muziejus. Jam pasirinktos keturios nedidelės salės Rotušės aikštėje atnaujintame sename pastate. Muziejaus vedėja Angelė Lekavičienė praneša, kad pagrindinis šio muziejaus įsteigimo iniciatorius yra Kauno centriniame pašte dirbęs Henrikas Verikas. Muziejui surasta prieškarinės dar veikiančios ryšių technikos, sutelkta daug dokumentų ir nuotraukų. Dalis rodinių Lietuvos pašto muziejun perkelta iš Vilniuje veikiančio panašaus ryšių ir informacijos ministerijos muziejaus.

FULSTO AUKLĖTINIAI

Kauno jėzuitų gimnazijos septyniasdešimtmečio sukaktis buvo iškilmingai paminėta 1994 m. rugsėjo 23-24 d.d. Apie ją jau teko rašyti tų metų spalio 25 d. "TŽ" laidos šiame skyriuje. Papildo prašosi dabar gaunami laiškai ir nuotraukos. Auklėtinių suvažiaviman net devyniais dalyviais įsijungė paskutinioji gimnazijos laida. Iš tikrųjų ji abitūros egzaminus laikė 1941 m. birželio mėnesį ir gavo Kauno IX-sios gimnazijos brandos atestatus. Mat taip tada nusavintą jėzuitų gimnaziją, sujungtą su Kauno žydų gimnazija, buvo pavadinęs pirmojo sovietmečio režimas. Didžiąją šios laidos dalį sudarė talentingo pedagogo ir kalbininko kun. Karolio Fulsto, SJ, auklėtiniai. Jis buvo vienintelis vokietis jėzuitas, didžiąją savo gyvenimo dalį atidavęs Lietuvai, tobulai išmokęs lietuvių kalbą, net ir kitiems vokiečiams neįveikiamą taisyklingą tartį. Deja, kun. K. Fulstas, SJ, miręs 1991 m. vasario 25 d. Vokietijos St. Blasiene ir palaidotas šio kurortinio miestelio Schwarzwalde kapinėse, gimnazijos septyniasdešimtmečio sukakties nesulaukė. Jon galėjo įsijungti tik dalis jo auklėtinių.

RETĖJANČIOS GRETOS

Įdomus buvo paskutiniųjų Kauno jėzuitų gimnazijos septintokų susitikimas jos septyniasdešimtmečio sukaktyje. Mat jie, jėzuitų gimnazijai atidavę septynerius metus, VIII klasę baigė ir abitūros egzaminus laikė jau kitaip pavadintoje šioje gimnazijoje ar net kitose gimnazijose. Juos betgi jungė septyneri metai, kartu praleisti tose pačiose Kauno jėzuitų gimnazijos klasėse. Jie buvo paskutinieji, jauniausi mohikanai, sulaukę šios gimnazijos prasidedančio atgimimo. Šią devynių sukaktuvinės šventės dalyvių grupę sudarė: iš Romos atskridęs kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, niujorkietis aktorius Vitalis Žukauskas, Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos rektorius mons. Pranas Tamulevičius, gydytojai Edvardas Čepas, Romas Leščinskas, inž. Vytautas Puodžiukynas, lakūnas ir sportinės aviacijos entuziastas Jonas Čepulis, Kęstutis Rudminas ir Aleksandras Dubauskas. Suvažiavime negalėjo dalyvauti sunkiai sirgęs ir dabar jau miręs gydytojas Viktoras Jucas (Kralikas). Iš užsienio buvo sulaukta tik dviejų jau minėtų dalyvių, bet JAV dar yra dramaturgas Algirdas Landsbergis ir poetas Vytautas Adamkevičius (Lėtas), Paryžiuje — dail. Žibuntas Mikšys, Miunchene — Jurgis Pauliukevičius, Mississaugoje prie Toronto — retėjančioms gretoms priklausantis šių eilučių autorius Vyt. Kastytis (Tvardauskas).

POPULIARIAUSI KAUNIEČIAI

"Kauno dienos" laikraštis jau trečią kartą suorganizavo populiariausių kauniečių rinkimus. Eilės tvarka pagal gautus balsus populiariausių 1994 m. kauniečių dešimtukan buvo išrinkti: pirmuoju — poetas kun. Ričardas Mikutavičius, Šv. Mykolo Arkangelo (Įgulos) šventovės klebonas; antruoju — kompozitorius Giedrius Kuprevičius; trečiuoju — Kauno choro vadovas Petras Bingelis; ketvirtąja — Kauno muzikinio teatro sol. Sabina Martinaitytė; penktuoju — Lietuvos laisvės sąjungos pirm. Vytautas Šustauskas; šeštąja — Kauno technologijos universiteto administravimo fakulteto dekanė Viktorija Baršauskienė; septintąja – aktorė Rūta Staliliūnaitė; aštuntąja — aktorė Regina Varnaitė; devintuoju — poetas satyrikas Aleksas Dabulskis; dešimtuoju — Kauno onkologijos dispanserio ginekologijos skyriaus vedėjas Eugenijus Knizikevičius.

LIETUVOS UKRAINIEČIAI

Lietuva dabar turi apie 40.000 ukrainiečių, pagal savo dydį sudarančių ketvirtąją tautinių mažumų grupę. ELTOS pranešimu, juos jungia prieš šešerius metus įsteigta Lietuvos ukrainiečių bendrija ir jos taryba su pirmininke Liudmila Žilcova, padariusia ataskaitinį pranešimą 1994 m. lapkričio 26-27 d.d. Vilniuje įvykusioje konferencijoje. Ji ir kiti kalbėtojai pabrėžė, kad ukrainiečių kilmės gyventojai per kultūrą ir švietimą turėtų daugiau įsijungti į Lietuvos gyvenimą. Esą jiems reikia turėti savo atstovus valdžios įstaigose. Konferencijos dalyviai pasisakė už Lietuvos ukrainiečių kultūrinio centro atidarymą, sudarė iniciatyvinę grupę, kuri rūpinsis ukrainietiškos bendrojo lavinimo mokyklos suorganizavimu. Dabar yra tik dvi sekmadieninės ukrainiečių mokyklos Vilniuje, po vieną tokią mokyklą turi bendrijos skyriai Klaipėdoje, Jonavoje ir Visagine, anksčiau vadintame Sniečkumi. Sekmadieninėse ukrainiečių mokyklose jų vaikai gauna etnokultūros ir religijos pagrindus, susipažįsta su savo tautos istorija, gimtąja literatūra. Vilniuje jau veikia ukrainiečių vaikų ir jaunuolių tautinių šokių ansamblis "Veselka". Meninės saviveiklos grupių yra ir kituose Lietuvos miestuose. Vilniuje ukrainiečiai nori atidaryti savo poeto ir laisvės kovotojo T. Ševčenkos muziejų. Konferencijos dalyviai Lietuvos ukrainiečių bendrijos tarybos pirmininke vėl išrinko Liudmilą Žilcovą. **V.Kst.**

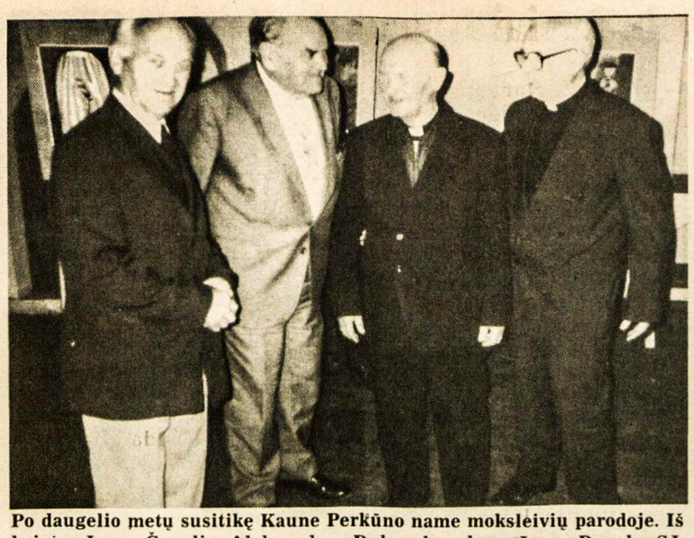

Po daugelio metų susitikę Kaune Perkūno name moksleivių parodoje. Iš kairės: Jonas Čepulis, Aleksandras Dubauskas, kun. Jonas Danyla, SJ, ir kun. Paulius Rabikauskas 1994 m. rugsėjo 23 d.

Hamilton, Ontario

UŽJAUSDAMI ARTIMUOSIUS, a.a. Genovaitės Vindašienės atminimui "Pagalba Lietuvos vaikams" fondui aukojo $30 B. A. Šlapkauskai; a.a. Prano Jakučinsko atminimui $20 – A. Garkūnas. Mirusiųjų artimuosius užjaučiame ir už aukas dėkojame. **PLV komitetas**

PAGALBA LIETUVOS VAIKAMS. Jau penkti metai, kaip maža grupė hamiltoniečių pasiekia gražių rezultatų. Pernai išsiuntėme 200 didelių dėžių su gerais vartotais drabužiais, avalyne (daugiausia nauja), žaislais ir vitaminais. Su kiekviena siunta siunčiame invalidų kėdes, šį kartą jų buvo 14.

Labai apgailestaujame, kai skaitome spaudoje apie labdaros pardavinėjimą. Po penkerių metų patirties paaiškėjo, kad tiesioginis šelpimas neturtingų daugiavaikių šeimų duoda daugiausia naudos. Todėl mes į didelius centrus nesiunčiame. Kad pagalba yra reikalinga, įrodo sekantys laiškai:

Rašo Jurgita Juševičiūtė iš Žąslių apylinkės: "Turiu 2 brolius, o aš esu trečia. Aš labai dėkinga, kad gavau tiek avalynės, neturėjau palto, bet aš jį gavau, neturėjau sportinių batų, irgi gavau. Aš labai džiaugiuosi, kad man taip pasisekė. Man gyventi sunku, dirba tiktai tėvelis, gauna mažai pinigų, nėra už ką nusipirkti drabužių, batų ir maisto. Ačiū Jums už viską".

"Aš–Aušra Mikalauskaitė. Mano sesutė Asta 17 metų, brolis Gintas 20 metų, Diana 19 metų ir sesuo Audra 12 metų. Ačiū už drabužius. Mano tėvelis dirba, mama nedirba. Sunku gyventi. Ačiū už viską".

Su visų geraširdžių aukotojų pagalba tikimės ir toliau tęsti šį naudingą ir reikalingą darbą.

PLV komitetas

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto skautės,-ai praėjusias Kūčias atšventė kartu su Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniais, mokytojais, tėvais ir seneliais. Mokyklos mokiniai pradėjo vakaro programą su gerai paruoštu vaizdeliu "Silkių sonata", į kurį buvo įtraukti visi mokyklos mokiniai. Jų tarpe buvo ir jaunesnio amžiaus tunto nariai. Vaizdelis, paįvairintas dainomis ir grupiniais dialogais, sukėlė žiūrovų pasigėrėjimą ir buvo palydėtas garsiu plojimu.

Po trumpos pertraukos visi rinkos prie gražiai papuoštų, Kūčių valgiais padengtų stalų susikaupimui, kurį pravedė ps. Angelė Vaičiūnienė, supažindindama dalyvius su Kūčių tradicijomis. Sekė trumpų skaitinių, deklamacijų pynė, kurią atliko sesės L. Liaukutė. E. Tarvydienė, broliai V. Gedris, M. Stanevičius ir vilkiukas Linas Račkus. Klebonui kun. J. Liaubai, OFM, sukalbėjus maldą ir pašventinus stalą, buvo pasidalinta kalėdaičiais. Kalėdinei muzikai lydint, su žvakutėmis rankose buvo einama prie degančios žvakės, simbolizuojančios meilę Lietuvai, įžiebti savo žvakutę ir parsinešti liepsnelę prie savo Kūčių stalo. Tuo prisiminti ir mūsų tarpe jau nesantys, po platųjį pasaulį pasklidę, Lietuvoje atsikūrę sesės ir broliai.

Pavalgius vaikai ir jaunimas prie eglutės susėdę, suaugusiems padedant ir Lilei Liaukutei pravedant, sugiedojo keletą kalėdinių giesmių, o Kalėdų senelis, jų pasiklausęs, išdalino dovanėles. Vakaras baigtas visiems sugiedojus "Tyli naktis".

Dėkojame tėvams, prisidėjusiems prie paruošimo ir visiems dalyviams už pinigines aukas išlaidoms padengti. "Širvintos-Nemuno" tunto sesės ir broliai dėkingi kooperatyvui "Talka" už stambią finansinę paramą.

Jei atsirastų norinčių įsijungti į skautų-čių eiles, prašau kreiptis į Virginiją Tyrilienę ir Matą Stanevičių šeštadieniais prieš ar po pamokų St. Joseph's mokykloje. Sueigos vyksta kas antrą šeštadienį po pamokų 12.30–2.30 v.p.p. parapijos salėje arba susitarus kitu metu.

Lietuvos nepriklausomybės šventę, Vasario 16 ir jos atstatymo Kovo 11 d.d. skautai-ės paminės savo vienetuose, o su vėliavomis dalyvaus šventovėje bendruomenės rengiamo minėjimo metu. Kaziuko mugė įvyks kovo 26 d. **D.G.**

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS "AUKURAS" šiais metais švęs savo veiklos 45 m. sukaktį. Tai ilgiausiai išsilaikęs dramos vienetas išeivijoje. Kovo 3 d. klebonas kun. J. Liauba, OFM, aukos Mišias už mirusius aukurie-čius, kurių priskaitoma per 20. Po Mišių salėje įvyks literatūros vakaras, skirtas mirusiųjų garbei.

Balandžio mėn. atvyksta Šiaulių dramos teatro režisierė Regina Steponavičiūtė su savo aktoriais. Kadangi atvažiuoja tik 6 aktoriai, S. Čiurlionienės-Kymantaitės veikalas "Pinigėliai" bus papildytas "Aukuro" aktoriais. Šiaulių dramos teatras, be minėto, atveža dar du spektaklius.

"Aukuro" sukaktuvinė premjera įvyks spalio mėn. Hamiltone. Bus pastatytas brandus Žemaitės veikalas "Petras Kurmelis" (inscenizavo A. Rūkas ir K. Inčiūra), vadovaujant režisierei E. Kubabienei. "Aukuras" gastrolėm yra jau pakviestas į Los Angeles.

G. Liaukienė

Wasaga Beach, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo sukaktis bus minima 1995 m. vasario 16, ketvirtadienį, 11 valandą ryto Wasagos misijos salėje (52 gatvė). Paskaitai atvyks Kanadoje viešintis Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkas, istorikas dr. B. Makauskas. Meninę dalį atliks A. Vitkienė. Po programos – vaišės, rengiamos Wasagos moterų būrelio. Visus kviečia KL Bendruomenės įgaliotinis. **J.M.**

• **Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sėkla dirvon, kuri su laiku pražysta gėlių žiedais**

London, Ontario

"ŠIRDIES DAINOS" KONCERTO, atlikto Andriaus Petrašiūno, jn. vadovaujamo "Pašvaistės" choro, pasisekimas Londone, lapkričio 26 d. pradžiugino rengėjus gausumu dalyvių, o pastaruosius – nuotaikinga menine programa su vakariene, vynu, turtinga loterija ir daugelio pastebėta žema kaina.

DAIVA ČIČINSKIENĖ, Vilniaus universiteto ansamblio vyr. kanklininkė, viešėdama Kanadoje, keturias dienas praleido Londone, aplankydama Vak. Ontario universitetą, Londono ir apylinkės muziejų bei meno galeriją. Su "Pašvaistės" choru tik per vieną vakaronę ji paruošė keturias giesmes, kurios jai kankliuojant buvo giedotos gruodžio 4 d. pamaldų metu Šiluvos Marijos šventovėje. Šeštadienio rytą viešnia praleido L. Eimanto vardo mokykloje padėdama mokiniams tobulintis kankliavime. **K.**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamiltono Širvinto-Nemuno tunto skautų Kūčios. Iš kairės: Paulius Lukošius, Darius Račkus, s.v. Matas Stanevičius, Aleksas Ptašinskas, Aleksas Panavas, Andrius Ptašinskas, kartu su mokiniais Justinu ir Andriu Raudžiais **Nuotr. O. Stanevičiūtės**

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 45 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.50%	PASKOLAS	
santaupas	3.00%	Asmenines nuo	13.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%	nekiln. turto 1 m.	10.00%
INDĖLIAI:		*Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.*	
90 dienų indėlius	7.00%		
180 dienų indėlius	7.50%		
1 m. term.indėlius	8.00%		
2 m. term.indėlius	8.25%		
3 m. term.indėlius	8.50%		
4 m. term.indėlius	8.75%		
5 m. term.indėlius	9.00%		
RRSP ir RRIF (Variable)	3.50%		
1 m.ind.	8.00%		
2 m.ind.	8.25%		
3 m.ind.	8.50%		
4 m.ind.	8.75%		
5 m.ind.	9.00%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuviškoji Šv. Kryžiaus parapija, įsteigta 1904 m. birželio 30 d. Town of Lake Čikagos apylinkėje, turėjusi dail. A. Valeškos tautodaile papuoštą šventovę, seselių kazimieriečių vedamą didžiulę pradžios mokyklą, auksinę veiklos sukaktį atšventė 1954 m. Deja, 1995 m. sausio 15 d. ta lietuviškoji veikla buvo užbaigta paskutinėmis lietuvių kalba atnašautomis Mišiomis. Lietuviams labai palankus ispanų kilmės klebonas kun. P. Rodriguez, CMF, lietuviškų Mišių negalėjo išsaugoti dėl labai mažo jose dalyvaujančių lietuvių skaičiaus. Juos aptarnaudavo šios parapijos šventovėn atvykstantys lietuvių jėzuitų kunigai, kurie dabar taip pat spėjo pasenti. Lietuviškas Mišias vėl galėtų atgaivinti lietuvių skaičiaus padidėjimas jų tėvų ir senelių įsteigtoje lietuviškoje parapijoje. "Draugo" red. Danutė Bindokienė vedamajame pabrėžia, kad Čikagos lietuviai katalikai dar laikosi Nekalto prasidėjimo, Švč. Mergelės Marijos gimimo ir Šv. Antano parapijose, nors pastarojoje jau nėra ne tik lietuvio klebono, bet ir lietuvio kunigo. Tvirtai laikosi tik Plm. Jurgio Matulaičio misija kaimyniniame Lemonte.

1994 m. išrinktą dabartinę JAV LB krašto valdybą sudarė: pirm. Regina Narušienė (Čikaga), vykdomasis vicepirm. dr. Vytautas Bieliauskas (Cincinnati), Visuomeninių reikalų tarybos pirm. dr. Paulius Žygas (Phoenix), Kultūros tarybos pirm. Alė Keželienė (Čikaga), Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė (Čikaga), Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė (Čikaga), Ekonominių reikalų tarybos pirm. Algis Rimas (Vašingtonas), Religinių reikalų tarybos pirm. seselė Margarita Bareikaitė (Čikaga), vicepirmininkai dr. Vitolis Vengris — mokslo reikalams (Vašingtonas), Paulius Alšėnas — organizaciniams reikalams (Klivlandas), Rita Likanderytė — informaciniams reikalams (Čikaga), Algis Rugienius — sporto reikalams (Detroitas), Linas Norušis — finansų reikalams (Čikaga). Ilgoką JAV LB krašto valdybos pareigūnų sąrašą užbaigia iždi. Ramutis Pliūra (Racine), sekretorė ir reikalų vedėja dr. Vilija Kerelytė (Čikaga), JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Viktoras Kaufmanas (Vašingtonas) ir JAV LB visuomeninių reikalų įstaigos vadovė Vašingtone Asta Banionytė.

Kolumbija

Lietuvos ir išeivijos spaudoje 1995 m. sausio viduryje buvo paskelbtas sensacingai skambantis pranešimas, kad Kolumbijos sostinės Bogotos burmistro rinkimus 1994 m. spalio 30 d. netikėtai laimėjo jokiai partijai neatstovavęs keturiasdešimt trejų metų amžiaus lietuvis Antanas Mockus. Filosofijos dr. A. Mockus, lig šiol politikoje nedalyvavęs, pasižymėjo greita orientacija, dirbdamas rektoriumi Kolumbijos valstybiniame universitete. Bogotos burmistro rinkimuose jis gavo 492.000 balsų iš bendro 790.000 balsuotojų skaičiaus. Tai buvo skaudus smūgis liberalų partijos remiamam kandidatui Penialozai, rinkiminiame vajuje išleidusiam didelę pinigų sumą. Savo patarėjų tarybon naujasis Bogotos burmistras dr. A. Mockus neįsileido nė vieno politiko. Pirmąją jo programos dalį sudarė benzino pabranginimu padidintos pajamos. Jis jas žada panaudoti Bogotos gatvių sutvarkymui ir skurstančių gyventojų būklės pagerinimui. Kongresas dabar vienbalsiai patvirtino šią programą, kuri anksčiau taip pat vienbalsiai buvo atmesta. Burmistrą dr. A. Mockų įvesdinimo iškilmėje lietuviškai pasveikino aštuoniolikametė dukra Audra, nuo mažens kalbanti lietuviškai, bet mokanti ir kelias kitas kalbas. Kolumbijos lietuviai džiaugiasi dr. A. Mockaus laimėjimu, nuogąstaudami dėl jo ateities. Mat Kolumbijoje dažnai nužudomi žymesnieji veikėjai.

Britanija

Lietuvos spaudoje ir Vilniuje leidžiamame "Europos lietuvyje" buvo paskelbtas pranešimas, kad multimilijonieriumi tapo Anglijos lietuvis Andy Paliunovas, britų futbolo loterijoje laimėjęs 2.326.792 svarus sterlingų. Deja, jis jau yra septyniasdešimt trejų metų senukas, iš Lietuvos išvežtas darbams Vokietijon, pokaryje gyvenęs DP stovyklose, Britanijon atvykęs 1948 m. Jis dar turi savo lietuvišką pasą. Prisimena, kaip prieš pusšimtį metų Lietuvoje paliko motiną, tris brolius ir keturias seseris, bet dabar neturi ryšių ir net nežino, ar kas iš jo šeimos dar yra gyvas.

A.a. Jonas Vrubliauskas, mokytojas, gimęs Vilniaus krašte 1919 m., mirė 1994 m. lapkričio 13 d. Kento grafystės Erith miesto ligoninėje. Italijoje jis, atrodo, pasitraukė iš vokiečių dalinių ir įsijungė į lenkų dalinius Britanijos kariuomenėje. Galvojo net apie karo mokyklą, bet ši galimybė dingo su II D. karo pabaiga. Britanijon atvykęs 1947 m., aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje. Išmokęs anglų kalbą, švietimo ministerijoj gavo mokytojo teises, Vilniaus krašte pradėtą mokytojo darbą tęsė Anglijoje. Velionį pakirto dėl kraujo išsiliejimo smegenyse ištiktas paralyžius. Mirė du mėnesius išbuvęs be sąmonės. Palaidotas Erith miesto kapinėse iš vietinės katalikų šventovės. Liko žmona Connie, dukra Jeanette, giminės Lietuvoje.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ukius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant – tik $1.20 kg arba $7.00 už kubinę pėdą.
Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik $14.

* Siuntiniai apdrausti $100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

****

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

PARCEL EXPRESS Inc.
2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7

LIETUVOS skyrius MARGUTIS
DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 9am - 8pm
šeštadieniais 9am - 4pm

Telefonas (416) 604-2538

Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams LIETUVOJE

MŪSŲ KAINOS:

Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda arba 1 kg — **$6,95** plius $10 pristatymas
1 kg — **$1.15** plius $10 pristatymas

Persiuntimas lėktuvu:
1 kg — **$3.49** plius $10 pristatymas

SEKANTĮ KONTEINERĮ PLANUOJAME IŠSIŲSTI VASARIO 10 D

Mūsų atstovas Vilniuje priima siuntinius ir juos pristato adresatams bet kurioje Lietuvos vietoje.
Siuntiniai nemuituojami. Kiekvienas siuntinys nemokamai apdraudžiamas $ 60.00 sumai.
Pageidaujant nemokamai paimame siuntinius iš Jūsų namų.
Siuntinių svorio neribojame.
Kelių siuntinių iki 50kg bendru svoriu pristatymas tuo pačiu adresu - $ 10.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Buvę Kauno jėzuitų gimnazijos mokiniai po daugelio metų susitiko 1994 m. rugsėjo 24 d. gimnazijos klasėje. Iš kairės: Vitalis Žukauskas, gyd. Edvardas Čepas, inž. Vytautas Puodžiukynas; II eilėje: Jonas Čepulis, gyd. Romas Leščinskas, Kęstutis Rudminas, mons. Pranas Tamulevičius, Aleksandras Dubauskas

Kai mažylis tampa milžinu

Milijoninė rusų armija užsimojo sunaikinti mažytę Čečėniją, kuri savo didvyrišku pasipriešinimu tapo didžia tauta pasaulio akyse ir išryškino rusiškojo milžino silpnybes

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Jau treji metai Rusija kovoja prieš Čečėnijos laisvę. Čečėnams paskelbus nepriklausomybę 1991-siais, rusai bandė likviduoti jų valdžią tradiciniais būdais: melu, šmeižtu ir grubia jėga. B. Jelcinui atrodo, daug įtakos turi buvęs KGB pulkininkas Aleksandras A. Koržakov'as, nuo 1985-ųjų einantis jo asmens sargybinio pareigas.

Prez. Jelcino valdžia viešai pareiškė pasauliui, kad kova prieš nepriklausomybę paskelbusius "kriminalistus" yra vidaus reikalas, tik Rusijos rūpestis. Melavo net tuomet, kai Vakaruose jau buvo aišku, kad į partizaninį karą rusai siunčia ne tik savo dalinius, bet net ir bombonešius. Žinoma, Vakarų demokratijos to nenorėjo nė matyti. Nereagavo. Jų rankos pilnos nuolaidžiavimų ir apgavysčių Bosnijoje. Dar vieno "civilinio karo" jiems nereikia.

Bet pasirodė, kad rusų kariuomenė yra visai nusigyvenusi, kaip ir pats Kremlius. Prez. Jelcino įsakymai, besikaitaliojantys kiekvieną dieną, kai prasidėjo Grozny miesto puolimas, liko tik įsakymais. Niekas Vakaruose nėra tikras, kas vadovauja Rusijai. Kieno įsakymu buvo pradėtos masinės žudynės – tiek laisvės kovotojų, tiek civilių čečėnų?

Vakariečių laikysena

Visa tai matydami vakarai, su B. Clinton'u priešakyje, vis kartojo, kad jie nesikiš, nes tai grynai Rusijos vidaus reikalas. O jų dragas Boris Jelcinas yra vienintelis, kuris atstatysiąs demokratiją Rusijoje. Net atrodo, kad prieš puldami Čečėniją, rusai informavo Ameriką, kokiu būdu ruošiasi tai atlikti. Jeigu tai tiesa, tai B. Clinton'o administracijai bus dar didesnė gėda ir parodys visuotinį principų nesilaikymą.

Amerikiečiai yra įpratę prisirišti prie "asmenybių", prie užsieniečių vadų, kurie jiems atrodo palankūs. Po to mūsiškiams yra sunku prisipažinti, kad ne žmogus, o principai yra svarbiau – ne tik gyvenime, bet ir diplomatijoje.

Iš 50-ties metų vergijos praktikos žinome, kaip J. Stalino šypsena įtikino prezidentą F. Roosevelt'ą, kad "Dėdė" Juozas veda Sovietų Sąjungą į žemės reformą... klasių lygybę... Prisimename ir prezidento G. Bush'o susižavėjimą M. Gorbačiovu, net ir tuomet, kai tankai apsupo Lietuvos TV bokštą, ir visas pasaulis matė, kaip "draugo" M. Gorbačiovo (Nobelio taikos premijos laureato!) žudikai buvo paruošti traiškyti beginklius žmones. Net kai visa eilė kitų valstybių pripažino Lietuvą nepriklausoma, Amerika vis delsė, nes naivūs amerikiečių diplomatai vis manė, kad skaldyti Sovietų Sąjungą yra nenaudinga. Kaip pasakė vienas biurokratas: "Jeigu subyrės, įsivaizduokite, turėsime kalbėti (net) 15 kalbų!"

Rusija aiškiai parodė savo veidą Bosnijoje. Ten Maskvos diplomatai suparalyžavo ir taip neaiškią JAV veiklą. Rusija plečia savo imperiją, kaip kad darė po Pirmojo pasaulinio karo. Nors, bent šiuo metu, Lietuvai agresija negresia, tačiau jos padėtis yra pavojinga. Manyčiau, rusams nutarus gelbėti savo mažumas Baltijos valstybėse, Vakarai laikytųsi taip pat pasyviai, susiėmę rankas, ir aiškintų mums, kad nereikia skriausti mažumų, kad Maskva turi teisę ginti savo tautiečius... Kai kurie mūsų intelektualai, manyčiau, sutiktų. O kaip rusai "gelbsti" savo mažumas, galime matyti Čečėnijoje. Čečėnai žiauriai kenčia, bet rusų mažuma Čečėnijoje daugiausia.

Tarptautinė teisė?

Kai kurie šviesūs mūsų liberalai reiškia nepagrįstą pasitikėjimą tarptautinės teisės ir tarptautinių organizacijų apsauga. Nemato, kad Bosnijoje Jungtinės Tautos ir net NATO yra tik biurokratų armijos: susidūrę su tarptautiniais kriminalistais, ne tik nusileidžia jiems, bet dar ir padeda pasmerkti bei skriausti kenčiančiuosius.

Pagal tarptautinę teisę, okupacija okupantui nesuteikia teisės į užimtą kraštą... Bent jau taip sakoma. Bet didieji turi būti realūs. Kas būtų, jei visos didžiosios valstybės turėtų atiduoti užkariautus kraštus? Būtų nepatogu. Dėl to yra tarptautinės teisės išimtis: po tam tikro laiko okupacija, nesvarbu, kaip žiauriai įgyvendinta, tampa legalia! Tarptautinėje teisėje yra net išimtis dėl okupavimo laukinių kraštų, kurių žmonės yra necivilizuoti.

Tarptautinė teisė yra iš dalies mitas. Čečėnija yra puikus pavyzdys. Agresyvus kaimynas jėga užima kraštą, kurio kultūra, istorija ir žmonės neturi nieko bendro su okupantu ir priešinasi tai okupacijai net 300 metų. Bet pagal tarptautinę teisę okupuotas kraštas po tam tikro laiko tampa okupanto žemių dalimi; nukariauti gyventojai tampa okupanto piliečiais. O po tam tikro laiko kilnūs didieji demokratai paskelbia, kad jėgos panaudojimas prieš pavergtą tautą, siekiančią nepriklausomybės, yra vidaus reikalas, ir jėgos panaudojimas prieš gyventojus esąs priimtinas.

Kad J. Stalinas ištrėmė per 50% gyventojų ir sunaikino juos Sibire bei kituose Sovietų Sąjungos kampuose, Vakarams nieko nereiškia. "Vidaus reikalas..." Genocido etiketė priklijuojama tik pralaimėjusiems, kaip matėme Niurnbergo teisme. Žmogaus teises ir tautines mažumas gina tarptautinė teisė ir "demokratų" sąžinės, bet tik tuomet, jeigu tai liečia didžiųjų interesus, tik kai kuriuos nukentėjusius.

Lenkijos "Solidarity" sugriovė L. Brežnevo imperijos satelitinių kraštų kontrolę. Dainuojanti Lietuvos ir Estijos revoliucija sugriovė mylimą M. Gorbačiovo Sąjungą. Dabar atėjo Čečėnijos eilė sugriauti Rusijos imperiją. Pradžia jau padaryta. Jei Vakarai neišgelbės imperijos, ji turėtų subyrėti, kaip ir visos kitos vergijų imperijos.

Sveikintini mostai

Reikia pasveikinti Lietuvos seimą už solidarumo išreiškimą Čečėnijos žmonėms. Ypač sveikintini seimo nariai, R. Ozolas ir A. Patackas, kurie nuvyko į Grozny palaikyti laisvės siekiančių žmonių, nepabūgę tikrų pavojų bombardavimo metu. Jei dar to nepadarė, Lietuvos seimui siūlyčiau iškelti Sergiejaus Kovaliovo, Rusijos žmogaus teisių atstovo, kandidatūrą Nobelio taikos premijai. Jis užtarė čečėnus; nekreipdamas dėmesio į didžiulius pavojus, sugrįžo į Grozny gyventi ar mirti tarp puolamų čečėnų.

Taip pat reikia pasveikinti Lietuvos laisvės kovų miško brolių draugiją už jų laišką B. Clinton'ui. Miško broliai suprato ir tai priminė mūsų prezidentui: pavergtieji turi teisę į laisvę!

Amerikos prezidentai

JAV prez. B. Clinton'ui reikėtų priminti Amerikos nepriklausomybės paskelbimo tekstą. Iš jo aiškiai matyti, kad prez. Thomas Jefferson'as žinojo, jog kiekviena tauta turi Dievo, ne Jungtinių Tautų ar tarptautinių organizacijų duotą teisę į laisvę, apsisprendimą ir nepriklausomybę. Visos kaimynų jėga pavergtos tautos turi teisę atsiskirti ir nutraukti bet kokius politinius pančius. Manyčiau, T. Jefferson'as nebūtų nusileidęs sovietinio tipo konstitucijai, kuri draudžia Rusijos imperijos pagrobtom tautom atstatyti savo nepriklausomybę.

Kaip Lietuvos atveju mums buvo aišku, kad nesame Sovietų Sąjungos dalis, taip Čečėnijai yra aišku, jog ji nepriklauso Rusijos imperijai. Tik gaila ir skaudu, kai vadai, pretenduodami į demokratus – Amerikoje ir Europoje – neprisimena Amerikos revoliucijos pagrindinio principo: Dievas suteikė kiekvienam žmogui laisvę ir tautom teisę apsispręsti, pasirinkti nepriklausomybę. (ALR)

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Lietuviai Kanadoje atlieka stažuotę

Kasmet Kanados federacinės valdžios dėka sudaromos sąlygos atvykti Kanadon Rytų europiečiams, norintiems praplėsti savo žinių akiratį bei pasigilinti specifinėse studijose. Programa vadinasi "Research and Training for Reform" (Tyrimai bei apmokymas reformos tikslams). Ji finansuojama Kanados federacinės valdžios per Užsienio reikalų ministeriją. Administruoja AUCC (Association of Universities and Colleges of Canada) Otavoje vadovaujant Doris Bradbury.

Kandidatai savo projekto bei studijų Kanadoje tikslus, gyvenimo aprašymus bei rekomendacinius laiškus pateikia AUCC, gavę prašymui paruoštus blankus per Kanados ambasadas Rytų Europos kraštuose. Atranką padaro AUCC suorganizuotas specialus komitetas, kuris kiekvieną kartą keičiamas. Kandidatams labai padeda, jei jie iš anksto turi numatę universitetą, valdžios įstaigą ar institutą Kanadoje, kurie rūpinasi jų globa bei programos sudarymu.

Jau kelinti metai norintiems įgyti praktikos per Ontario valdžios vienetus padeda "Ontario Council of Regents" prie Švietimo ministerijos. Jam vadovauja Richard Johnston. 1995 metų programos koordinavimu stažuotojams rūpinasi Gabija Petrauskienė ir Peter Pallotta.

Šiemet iš Baltijos kraštų atranką sėkmingai perėjo ir atvyksta: trys iš Estijos, šeši iš Latvijos ir septyni iš Lietuvos. Visų stažuotės prasideda vasario 4-5 d.d. savaitgalį ir tęsis vieną ar du mėnesius. Iš Lietuvos atvyksta: **Eugenijus Chlivickas,** Lietuvos Finansų ministerijos kvalifikacijų kėlimo centro vedėjas, dviem mėnesiam į Halifaksą dirbti Ekonomikos fakultete, Dalhousie universitete; teisėja **Audronė Jarackaitė,** Lietuvos Aukščiausiojo teismo narė dviem mėnesiam tirti kriminalinių teisių struktūros, dirbs Otavoje ir Toronte; **dr. Viktoras Justickis,** Lietuvos policijos akademijos dėstytojas, nori susipažinti su žmogaus teisių bei konfliktų sprendimo būdais, bus vieną mėnesį Otavoje; **Kornelijus Platelis,** Druskininkų miesto savivaldybės tarybos narys ir Lietuvos savivaldybių draugijos valdybos sekretorius, susipažins su savivaldybių valdymo struktūromis bei funkcijų nustatymu, bus vieną mėnesį Toronte. (Kornelijus Platelis yra Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas, įžymus poetas), **dr. Elona Ščiupokienė,** Sveikatos ministerijoje sveikatos reformos skyriaus vedėja, Toronte du mėnesius nagrinės viešosios sveikatos sistemą (public health); **dr. Alfonsas Vaišnoras,** seimo narys, Gamtos apsaugos komiteto narys seime, vieną mėnesį Toronte tirs gamtosaugą — atmatų tvarkymo srityje; **dr. Vladimir Yarmolenko,** seimo narys, Užsienio reikalų seimo komiteto narys, vieną mėnesį Otavoje studijuos konfliktų sprendimo bei etninių grupių taikaus įjungimo į visuomenę klausimus.

Norintys su jais susisiekti, kviečiami tai daryti per Doris Bradbury, AUCC (613) 563-1236 Otavoje.

Gabija Petrauskienė

Pašto ženklas, primenantis savosios tarnybos pradžią nepriklausomoje Lietuvoje
Nuotr. M. Pranevičiaus

Lenkijos valdžios atstovai...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Suvalkų švietimo kuratorius paaiškino, kad Seinuose gali lietuvių vaikai mokytis gimtosios kalbos, tik nei tėvai, nei vaikai nereiškia tokio noro. Bet ryžtantis tokiam sprendimui turi būti žinoma, kad mokymas gimtąja kalba įvestų daug painiavos ir papildomų sunkumų. Apie pasekmes tokį norą pareiškusiems nieko nekalbėta. Ponas Tur dar pridėjo, kad iš tikrųjų esama miestе lietuviukų, tačiau Punsko jie bijąs dėl pernelyg didelių kalbos reikalavimų.

Dr. Br. Makauskas atkreipė dėmesį, kad lietuviai nuolat kaltinami nenoru bendrauti, bet štai ir į šitą salę jų plačiau nepakviesta dalyvauti. Atkreipė jis dėmesį į siekiamo vysk. A. Baranausko paminklo prasmę Seinuose. Tai paminklas turėtų laužyti čia ledus. Siūlė į įstaigų vadovus skirti dvikalbius žmones.

Jerzy Nazaruk, Seinų kultūros namų vedėjas, norėjo įtikinti, kad į postus skiriami žmonės, neatsižvelgiant į jų tautybę. Svarbu žmogaus kompetencija.

Vicemin. Michal Jagiello savo praktikoje yra pastebėjęs, kad lietuviai iš visų mažumų sunkiausiai atsiveria lenkų visuomenei.

Andrzej Malkinski, Seinų aštuonklasės mokyklos direktorius, jau ne pirmą kadenciją atstovas, nesąs girdėjęs, kad lietuviai būtų kada nors kėlę savo problemas. Jo mokykloje lietuviukai mokosi gimtosios kalbos. Atėjęs į ją rado 3 savaitines pamokas, šiuo metu yra jų jau 9.

Vytautas Grigutis, – Šv. Kazimiero draugijos pirmininkas, atkreipė dėmesį į Lenkijos žiniasklaidos neobjektyvumą. Valstybės skiriamos lėšos kultūrinei veiklai remti yra pernelyg šykščios. Net anais laikais, kai Vidaus reikalų ministerija (policija) kontroliavo lietuviškąją veiklą, lėšų užteko ir draugijų skyrių patalpoms, ir pareigūnams išlaikyti. Šiandien jau beveik neliko nei patalpų, nei pareigūnų.

Kultūros namų vedėjas Nazaruk pripažino, kad jo namuose lietuviškų meno sambūrių nėra, nes nerandąs vadovų. Kitų kliūčių nebūtų.

Miesto tarybos skyriaus vedėjas Marian Luto teigė, kad jaunoji karta jau gali vieni su kitais kalbėtis, jie nėra apsunkinti praeities patirtimi, kaip jo tėvas. Problemos kyla ne čia, o tarp politikų (aišku, lietuvių ir lenkų). Paminklas Baranauskui gali stovėti, tik dar vietos jam nesurasta.

Baigiant A. Gryguc pareiškė, kad Seinų pareigūnai beveik nieko nežino apie mieste statomą Lietuvių kultūros centrą. Būsią problemų surasti vietą Centro valyklai. Jau Mickevičiaus g-vės gyventojai pareiškė protestą prieš valyklai numatytą vietą. Negerai, kad lietuviai planuoja darbus sau, miestas sau. Deja, miestas lėšų valyklai neturi, todėl būtų geriau sutelkti jėgas ir statyti bendrą valyklą. Jeigu potvarkis ar įstatymas įves teisę viešai vartoti lietuvių kalbą, jo manymu, mieste kils riaušės. Paminklas taip pat gali supriešinti tautybes. Mat kita pusė taip pat turi savo siekius.

Juozas Sigitas Paransevičius priekaištavo ponui Nazaruk, kad jo įstaigoje nėra nė vieno pajėgaus dirbti kultūrinį darbą su lietuviais. Netiesa, kad nėra žmonių. Sutinka iš Lietuvos vėl čia atvažiuoti jau savo gilias pėdas palikusi Asta Veverskytė. Kad nėra Lenkijos pilietė, tai tik formali kliūtis, kurią, kas nori, įveikia. Seinų burmistrą paklausęs, kokius priekaištus dėl paminklo turinti kita pusė, atsakymo nesulaukė. Kuratoriaus abejones atrėmė paaiškindamas, kad mokymasis gimtąja kalba nėra kelio galas. Tai esą įrodė Punsko gimnazija, kurią baigusieji sėkmingai įveikia visas kliūtis.

Diskusiją mėgino susumuoti sueigai pirmininkaujantis Jacek Kuron. Labiausiai įsidėmėtina: pravartu Seinų mieste surengti mokslinę sesiją, kurioje būtų gyventojams atskleista A. Baranausko asmenybė. Vicemin. Jagiello pažadėjo net pinigų tokiai sesijai skirti. Antra, kas svarbu, tai ir Seinuose statomam Lietuvių kultūros centrui būtina parengti panaudojimo projektą, aiškiai nusakyti objekto paskirtį ir tikslus, kuriems turėsiąs tarnauti. Sielotasi, kad rūmai neliktų tušti ir be dvasios. **Kor.**

Naujieji dabartinės Lietuvos pašto ženklai. Viršuje – Kryžių kalnas; apačioje XIX š. Dzūkų tautiniai drabužiai
Nuotr. M. Pranevičiaus

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. **535-5000**

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. **1-800-561-3113**
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. **1-800-561-3113**

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. **1-800-561-3113**

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra **$7.50** už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg **$4.75** plius $15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 9 val. ryto iki 6 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR *perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida*

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____
Siuntėjas:	Gavėjas :	
.....	.....	
.....	.....	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą ***Nordland Express*** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę **tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.**

Moterų orumas ir vyrų elgesys

Atsiliepiant į straipsnį apie Amerikos kariuomenę ir joje tarnaujančias moteris

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Nustebau perskaičiusi Henriko Kudreikio straipsnį ("TŽ" 1995.I.10) "Amerikos kariuomenė, pavojai ir moterys". Jei autorius kritikuoja Amerikos kariuomenę, pats turbūt joje netarnavęs, tai jo subjektyvūs ir ne visiškai orūs pasisakymai apie moteris kariuomenėje tik patvirtina jau atgyvenusią, bet ilgus šimtmečius vyravusią vyrų nuomonę ir jai įgyvendinti pastangas, kad, anot Hitlerio, moterų paskirtis yra tik "Kinder, Kueche and Kirche" (vaikai, virtuvė ir bažnyčia).

Autorius stebisi, kad moters valdomam lėktuvui nukritus, spaudoje nebūta ypatingu kritiškų atsiliepimų. Bet juk vyrų valdomi lėktuvai krinta beveik kasdien, o neseniai vienų manevrų metu vienas "vyriškas" kareivis pašovė karinį malūnsparnį ir žuvo net keletas. Laisvos spaudos uždavinys nėra moterų diskriminacija, o objektyvi informacija. Aišku, jei tokio lėktuvo nukritimas būtų sensacinga retenybė, tai būtų skelbiama, kaip skelbiamas Everesto viršūnės pasiekimas ar koks kitas rekordas.

Amžių slinktyje moterys gimdė vaikus, lydėjo savo vyrus ir sūnus į karus, liūdėjo, rūpinosi ir sielojosi. O kas skelbė karus? Kas pradėjo tautų naikinimą ar žydų žudymą? Ar moterys? Jei moterys gimdė vaikus, tai vyrai planavo juos žudyti...

Kai praėjusį pavasarį Amerikos karo laivyno konferencijoje viename dideliame viešbutyje vyrai kariškiai įžūliai ir nepadoriai elgėsi su kolegėm moterim, jiems buvo iškelta didelė byla, kurioje eilė karininkų buvo pažeminti, nubausti ir papeikimą gavo aukšti vadovybės karininkai. Toji byla buvo plačiai komentuojama visoje žiniasklaidoje. Moterų tarnavimas kariuomenėje ne jų orumą pažeidžia, o rodo pačių vyrų neorų ir nemoralų elgesį.

Autorius rašo, kad Kuveito karo metu 30% kariuomenėje tarnavusių moterų tapo nėščiomis. O kaip tai atsitiko? Be vyrų "talkos"? Kur vyrų moralinė atsakomybė, ištikimybė savo šeimoms ar pagarba "moters orumui"? Ne be to, kad kuri nors moteris gal ir bandė "vilioti", bet tai nemažina vyrų atsakomybės, tik iškelia jų pačių "neorumą" ir stoką moralinės atsakomybės bei ištikimybės jausmų.

Iš patirties žinau, kaip tvarkomos gyvenimo sąlygos karo laivyne, kuriame tarnavo mano sūnus. Jis mane ir vieną mano draugą pakvietė jį aplankyti jo laive, nes pateko į admirolo garbės sąrašus ir buvo specialiai apdovanotas. Su draugu atvykę į Norfolk karo laivyno bazę, pagal sūnaus instrukcijas, užsiregistravome lankytojų punkte, kuriame maloni seržantė pasidžiaugė, kad laivas sulaukė svečių. Prie prietilčio, šauniai saliutuodamas, mūsų laukė mano sūnus. Šalia jo stovėjo uniformuota ir ginkluota moteris, kuri mandagiai paprašė mūsų dokumentų ir liepė pasirašyti į lankytojų knygą.

Buvo nepaprastai įdomu apžiūrinėti milžinišką ir labai įspūdingą laivą, valgyklas, prabangias kirpyklas ir krautuves, kuriose kariai galėjo pirkti namiškiams lauktuves už mažą kainą, nes karo laivuose prekės atleidžiamos nuo bet kokių mokesčių. Mums buvo leista per stiklą net žvilgterėti į kapitono kabiną...

Skaniai pasivaišinusi valgykloje, panorau aplankyti savo sūnaus kajutę, norėjau pamatyti jo lovą, jam admirolo dovanotą mikrobangų krosnelę ir kitus patogumus. "Deja, mamyte, į vyrų patalpas moterims griežtai draudžiama įžengti, nepaisant giminystės ryšio. Nors tu mano mama, bet... moteris. Lygiai to paties laikomasi moterų patalpose – į jas neįžengia vyrai, o visa komunikacija vyksta per garsiakalbius. Mes su moterimis susitinkame tik valgykloje ar tarnybos metu. Bet tavo draugas gali aplankyti mano kajutę"...

Autorius piktinasi moterų tarnavimu kariuomenėje, nes tai, jo nuomone, prieštarauja jų prigimčiai ir orumui. Asmens orumą, ar tai būtų vyras, ar moteris, apsprendžia tik jo elgesys, tai ir kariuomenėje įvykęs moterų nėštumas nėra vien moterų kaltė. Tuo tarpu vyrai, praradę "orumą", išnaudoja moters "prigimtį".

Moterys neskelbė karų, nepiktnaudžiavo nuostabiais išradimais, kaip pvz. Nobelio parakas, kurio paskirtis buvo lengvinti statybos darbus, bet ne žudyti. Moterys neprisidėjo prie atomo sprogmenų siaubo, nors toji nuostabi viduramžių chemikų svajonė turėjo tarnauti žmonijos labui...

Mano nuomone, karinėse pajėgose ir politinių sprendimų viršūnėse turėtų būti daugiau moterų, gal tada būtų lengviau išlaikyti taiką mūsų neramioje planetoje. Pavydūs vyrai nepakenčia moterų konkurencijos, nors moterų emancipacija daug nuveikė, padarydama moteris pilnateisėmis piliėtėmis. Tarnavimas kariuomenėje turi būti kiekvieno valstybės piliečio ne tik privilegija, bet ir pareiga. Ir lietuviai retkarčiais pripažįsta moterų didvyriškumą, kaip Emilijos Platerytės asmenyje, net sukūrė herojišką "Gražiną". Laikas lietuviams vyrams atsimerkti ir pažvelgti į moterį kaip į pilnutinę asmenybę, apie ją spręsti iš jos darbų, talentų ir elgesio, lygiai tą patį matą taikyti vyrams, nereikalauti "orumo" vien iš moterų, ir giliau pažinti vyrišką, į dominavimą ir kovą linkusią prigimtį, dėl kurios kentėjo ir tebekenčia didelė žmonijos dalis. Kiek gi moterų dalyvauja Čečėnijos invazijoje?

Tėvynės apsaugos rinktinės 50-čio iškilmių rengėjas dr. VLADAS KAZLAUSKAS kreipiasi į ginklo draugus Sedos kapinėse

Lietuvių batalionai kovėsi su sovietų kariuomene

Prieš 50 metų naujai sudaryti kariniai lietuvių daliniai Žemaitijoje ryžosi ginklu pasipriešinti Lietuvą okupuojančiai Sovietų Sąjungos kariuomenei. Apie tai buvo ilgai tylėta

DR. VLADAS KAZLAUSKAS, Vilnius

1944 m. spalio 7 d. Tėvynės apsaugos rinktinės 1 pulko trys batalionai stojo į nelygią kovą su bolševikų tankų divizija, puolančia Klaipėdos kryptimi. Mūsų batalionai, būdami ginkluoti tik lengvaisiais pėstininkų ginklais, patyrė nemažus nuostolius – žuvo per 100 kareivių ir trys karininkai.

Paminėti šiai liūdnai, bet garbingai 50-čio sukakčiai spalio 2 d. susirinko iš visų Lietuvos kampų žilagalviai Sedos kautynių dalyviai ir gausios šaulių delegacijos iš Zarasų, Anykščių, Šiaulių, Kauno, Kretingos, Palangos, Telšių ir Mažeikių. Jie susirinko į Sedą pagerbti kritusių už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę rinktinės savanorių ir "Vanagai" organizacijos karių.

Iškilmių pradžia – Sedos kapinės. Čia prie išsirikiavusių su uždegtomis žvakutėmis rankose Sedos vidurinės mokyklos moksleivių darniomis gretomis išsirikiavo Mažeikių Skato, Šiaulių moto desantinio bataliono kariai, šaulių būriai ir šimtai gyventojų. Minėjimo vadovas – Zarasų rajono tarybos pirmininko pavaduotojas R. Juknevičius, kurio dėdė nuo 1944 m. spalio 7 d. ilsisi Sedos kapinėse. Jis paskelbė gedulingo minėjimo pradžią.

Ant kritusiųjų brolišką kapo buvo sudėti vainikai, gėlių puokštės ir uždegtos kelios dešimtys žvakučių. Kauno Šv. Antano parapijos klebonas kun. Juozapas Čepėnas atliko kapo šventinimo apeigas.

Dalyvių kalbos

Kritusiesiems pagerbti kalbas pasakė buvęs gen. Plechavičiaus Vietinės rinktinės kuopos vadas majoras P. Narinkevičius. Išeivijos lietuvių vardu kalbėjo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. B. Vaškelis. Jis, kaip buvęs Sedos kautynių dalyvis, pirmo bataliono antros kuopos savanoris, pabrėžė dvasios stiprybės svarbą žmogaus gyvenimo kryžkeliuose. Gen. P. Plechavičiaus sesuo Elena Legeckienė pareiškė: "Aš su širdgėla pagalvoju apie šiuos kritusius savanorius už Lietuvos laisvę, bet kartu ir jaučiu pasididžiavimą, kad šioje žemėje, kur mano brolio vadovaujami žemaičių savanoriai 1918 m. sutriuškino pirmuosius bolševikų okupantus, o po 22 metų prieš tą patį priešą pakilo į nelygią kovą šimtai naujų savanorių. Jie žuvo, bet jų pralietas kraujas nenuėjo veltui".

Valdžios laikysena

Savo pasisakyme Birželio sukilimo dalyvis ir Tėvynės apsaugos rinktinės I bataliono 2 kuopos savanoris V. Kazlauskas pasakojo, kokioje padėtyje šiuo metu yra buvę sukilėliai, Plechavičiaus ir Tėvynės apsaugos kariai bei Rezistencijos kovotojai. Jis kreipėsi poeto E. Matuzevičiaus žodžiais:

"Kareiviai! Jūs išrikiuoti vėl, tik nesigirdi būgno nei žingsnių, nei komandos, nei dainos... praėję per vielas, per atakas, per ugnį sustingote gretose rikiuotės amžinos... Jūs, paaukoję savo brangiausią turtą – gyvybę, ramiai ilsitės šventoje Žemaitijos žemėje. Mes, likę gyvi, praėję Rezistencijos kovas, Sibiro lagerius, sulaukėme šviesesnio Lietuvos rytojaus, jos atgimimo".

Toliau jis kalbėjo: "Nors jaunystę paaukojo siekdami savo Tėvynei laisvės ir nepriklausomybės, o ne pasyvios vergo dalios, niekas mūsų neprisimena ir neįvertina. Pragiedrėjusi Lietuvos padangė mums neatnešė šviesesnės dienos. Niekas mums nepasakė padėkos žodžio už mūsų kovas ir tūkstančių draugų žūtį. Iki šio laiko niekas iš Lietuvos valdžios vyrų neatkreipė dėmesio į Birželio sukilėlius, Plechavičiaus Rinktinės karius ir Tėvynės apsaugos rinktinės savanorius. Mes buvome nereikalingi valdant Landsbergio vyriausybei, nereikalingi esame ir Juršėno valdininkams. Mes, Tėvynės apsaugos kariai, nors esame savo gyvenimo saulėlydyje, neužmirškime, kad esame tokie pat kariai, kokiais buvome prieš 50 metų. Mūsų niekas nepaleido į atsargą. Būkime dvasia stiprūs, kaip ir jaunystėje."

Maironiškas pamokslas

Po gedulingų pamaldų, kurias atliko Sedos, Telšių ir Mažeikių kunigai (Sedos šventovėje), įspūdingai kalbėjo Kauno Šv. Antano parapijos klebonas kun. Juozapas Čepėnas. Jo trys broliai prieš 50 metų kovėsi Ventos fronte ir dalyvavo Sedos kautynėse. Vienas jų – Pranas didvyrio mirtimi krito už Lietuvos laisvę. Jis, kreipdamasis į minėjimo dalyvius, pradėjo poeto Maironio žodžiais:

Aš norėčiau prikelti bent
vieną senelį
iš kapų milžinų
Ir išgirsti nors vieną, bet
gyvą žodelį
iš senovės laikų.

"Ne tik mūsų tautos dainiui Maironiui, bet ir mums visiems praeitis yra brangi. Ir poetas Kudirka Tautos giesmėj ragino 'Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia'...

Šiandien susirinkome į šią Žemaitijos vietovę, kur 1944 m. (spalio mėnesį) raudonajam marui vėl okupuojant Lietuvą, nutraukę ramų kūrybingą darbą, palikę savo tėvų žydinčias sodybas, susibūrė į Tėvynės apsaugos rinktinę, kitaip dar vadinamą Žemaičių pulku, geriausi Tėvynės sūnūs. Iš pradžių rinktinė buvo išdėstyta palei Ventą, kad sulaikytų rusus Akmenės-Papilės-Tryškių ruože. Čia rusų jėgos buvo silpnos, todėl smarkesnių kautynių nebuvo. Tačiau jau spalio mėnesį rusai, pritraukę daugiau jėgų, pradėjo puolimą prie Sedos. Lietuviai su dideliu užsidegimu stojo į nelygią kovą. Nors Lietuvos jaunimas, išauklėtas nepriklausomybės dvasia, tvirtai laikėsi prieš daug kartų galingesnį priešą raudonuosius atėjūnus, bet spaudimo neatlaikė ir turėjo trauktis į vakarus, palikdami mūšio lauke kritusius brolius, ginklo draugus, kurie Sedos kapinėse palaidoti. Jiems pastatytas kryžius ir paminklinė lenta. O šiandien minim po 50 metų jų sukaktį. Šv. Mišių aukoje prisimindami juos ir vėliau kritusius už Tėvynės laisvę.

(Bus daugiau)

Pliukšės dvaro aikštėje vėl iškeliama Lietuvos trispalvė. Ją iškelia JUOZAS RADŽVILAS (kairėje), prof. BRONIUS VAŠKELIS (viduryje) ir ADOLFAS KIKILAS (dešinėje)

Amerikoje gimęs, Lietuvoje subrendęs

Dailininkas Feliksas Daukantas, sulaukęs 80 metų amžiaus, po 65 metų aplankė savo gimtinę — Cicero

EDVARDAS ŠULAITIS

Daugelis tų, kurie domisi daile, yra girdėję apie Vilniuje gyvenantį dailininką Feliksą Daukantą, kuriam 1995 m. vasario 6 d. sueina 80 metų amžiaus. Jis gali pasigirti spalvinga praeitimi vedančia iš Čikagos priemiesčio Cicero į tėvynę Lietuvą ir ten ilga bei prasminga veikla.

Gimęs Cicero mieste prie Čikagos ir čia pradėjęs lankyti pradžios mokyklą, būdamas 12 metų amžiaus tėvų buvo parvežtas Lietuvon, kur baigęs vid. mokyklą, nusprendė būti kariškiu ir todėl mokėsi Karo mokykloje (ją baigė 1939 m.). Tačiau Lietuvos okupacija bei politiniai vėjai paskatino jį siekti dailininko profesijos. Mokydamasis Mažeikių gimnazijoje, jis piešdavo draugiškus šaržus, kurie puošdavo mokyklos koridorius. Mokytojo Pr. Brazdžiaus paragintas, F. Daukantas išmoko pasidaryti gražių dirbinių. Tai padėjo jam suvokti aplinkos daiktų grožį. Šis grožio suvokimas jį vėliau atvedė į Dailės instituto skulptūros katedrą. Čia jis mokėsi pas profesorius J. Mikėną ir P. Aleksandravičių. Institutą baigė 1949 m.

Tuo laikotarpiu Lietuvoje stokojo taikomosios dailės specialistų, todėl šis dailininkas buvo pakviestas dirbti pramoninėje dailėje. Čia jam teko išmėginti savo gabumus odos, metalo, medžio ir gintaro apipavidalinime.

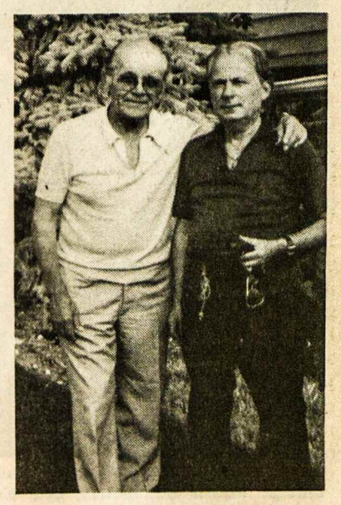

DAIL. F. DAUKANTAS po 65 metų sugrįžęs į savo gimtinę – Cicero miestą kartu su čia jau 45 metus gyvenančiu žurn. ED. ŠULAIČIU

F. Daukantas dalyvavo respublikinėse, sąjunginėse ir tarptautinėse parodose. Sukūrė plataus vartojimo odos, metalo, gintaro dirbinių, proginių ir suvenyrinių ženkliukų, medalių ir kt. Nuo 1961 m. F. Daukantas yra jo įsteigtos Dailės instituto skulptūros katedros vedėjas, o nuo 1963 m. — to instituto docentas.

Su F. Daukantu mane sieja ilga asmeninė pažintis, gal todėl, kad jis gimė Cicere, o aš čia jau 45 metai gyvenu. Teko matyti jo 60 metų amžiaus proga surengtą parodą Vilniuje. Tos parodos kataloge R. Budrys apie F. Daukanto kūrybą rašė:

"Kaip plačiai besišakotų kūrybinė, pedagoginė ar visuomeninė F.D. veikla, kokios pareigos beslėgtų jo kūrybinės brandos ir patirties amžių, skaidri versmė jo kūryboje lieka gintaras. Todėl nenuostabu, kad daugelyje respublikinių, sąjunginių ir tarptautinių parodų F.D. vardą plačiai išgarsino jo sukurtos gintaro puošmenos, suvenyrai ir unikumai. Jubiliejinėje dailininko parodoje didžiausią plotą užima gintaro ekspozicija, įtaigiai atskleidžianti jo kūrybinį brandumą".

Jo gintaro kūryba plačiai susidomėjo pasaulio meno specialistai, kurie dar anksčesniais laikais, apie jį išgirdę, užsukdavo į Vilnių. Kai 1976 m. po Sov. Sąjungą važinėjo Amerikos žurnalo "National Geographic" atstovai, jie pas F. Daukantą Vilniuje specialiai sustojo ir jo kūrybą žodžiais bei nuotraukomis plačiai iškėlė šiame prestižiniame leidinyje.

Savo darbus F. Daukantas buvo išstatęs pasaulinėse parodose: Montrealyje (1967 m.), Osakoje (1970 m.) ir kitur, kur tik reikėdavo atstovauti Lietuvai.

Ir šiandien F. Daukantas yra veiklus, daug dirba savo profesijoje. Prieš porą savaičių gautame laiške dail. F. Daukantas rašo, kad ruošiasi 80 metų sukakčiai paminėti parodai, kuri bus atidaryta vasario 8 d. Vilniuje. "Noriu neapsikiaulinti su savo gulbės giesme — gal daugiau jau neteks organizuoti savo parodos?" — rašo jis.

Prieš maždaug 3 metus (1992 m. vasarą) F. Daukantas aplankė savo gimtinę — Cicero. Kai jis į JAV ambasadą Vilniuje nusinešė iškvietimą ir prašė vizos, tai ten buvęs valdininkas pasakė, kad vizos duoti negali, tačiau išdavė JAV užsienio pasą, su kuriuo jis čia ir atvažiavo.

Su šiuo mielu vyru, čia atvykusiu po 65 metų, teko praleisti nemažai laiko, jį bevedžiojant jo jaunystės keliais. Dar rado namus, kur jam prieš 70 metų teko gyventi.

Čikagoje bei kituose JAV miestuose jis susitiko su būriu pažįstamų, su Lietuvos Karo mokyklos XX-sios laidos kariais, kurių nebuvo matęs 50 ar daugiau metų. Po poros mėnesių grįžo į Vilnių, kur gyvena ne tik žmona, vaikai, bet ir vaikaičiai. Nors jis JAV pilietis ir turi teisę Amerikoje gyventi, Lietuvos, jis sako, nemainytų į nieką. Atidavęs Lietuvai pačius gražiausius gyvenimo metus ir ten pasiekęs aukštumų savo srityje, ten nori užbaigti savo gyvenimo dienas.

Dail. F. Daukantas svečiui iš Amerikos prieš 20 metų rodo draugiškus šaržus, kuriuos jis piešia nuo gimnazijos laikų iki šiol Nuotr. Ed. Šulaičio

Naujausias ir greičiausias nuvykimas į

LIETUVĄ

per *VILNIŲ 1995 metais.*

PEDERSEN world tours *pirmą sykį drauge su* ***CANADA 3000*** *ir* ***LIETUVOS oro linijomis*** *jums siūlo greitą ir patogų susisiekimą su Vilniumi. Džiaugiamės galėdami kas savaitę jus nuskraidinti arba parskraidinti su greitu persėdimu per vieną dieną. Su Lietuvos generalinio konsulo Hario Lapo pagalba gavome patogiausius išskridimo laikus iš Toronto į Vilnių, o taip pat siūlome jums – pačias žemiausias kainas!*

Kaina nuo **$ 969** *+mokesčiai*

Išskrenda iš Toronto	penktad. 22:10	Nusileidžia – Vilniuje 15:55
Grįžta iš Vilniaus	šeštad. 10:30 v.r.	– Toronte 16:25

Pirmas skrydis 1995 m. gegužės 19 d.
* Visi skrydžiai per Kopenhagą *
* **Yra apribojančių sąlygų** *

Pilną informaciją teikia ir bilietus užsako jūsų kelionių agentūra.

** 17 metų aptarnauja Kanados keliautojus **

PEDERSEN world tours

UNITY TRAVEL
905 882-5475
416 538-6570
1-800-718-6589

AUDRA TRAVEL
416 533-8443
416 533-6279 fax

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

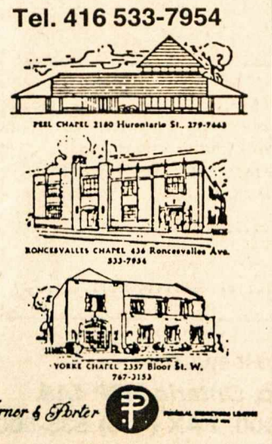

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

$$$$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ $$$$

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki $2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip $2,000.00 tik 3% plius pristatymas. Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	$	$ .....
Patarnavimas 4% arba 3%	.....	.....
Pristatymas į rankas	..... 12.00	..... $15.00
Iš viso:	$ ..... .00	$ ..... .00

Siuntėjas: ..... Gavėjas: .....
....
....
Tel. ..... Tel. .....

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order)
KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti **517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.** Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905 643-3334, fax 905 643-8980

Egzilinių nuotaikų poezija

Živilės Bilaišytės "Detalių reikšmė"

ALFONSAS TYRUOLIS

Anksti mirusios poetės Živilės Bilaišytės (1951-1991) pomirtinę poezijos knygą išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas Čikagoje. Į rinkinį sudėti 27 dar pačios autorės atrinkti eilėraščiai ir 12 eilėraščių "Iš palikimo". Šį rinkinį dar papildo du jos straipsniai "Prisiminimai apie Mackų" ir "Ieškant prasmės: kalba, istorinis palikimas ir tikrovė", kur pasisakoma apie naujausią išeivijos poeziją. Knygos užsklandai pridėtas neilgas Vytauto Kavolio straipsnis "Apie atsakomybės nuodėmes", kuriuo trumpai apibūdinama Ž. Bilaišytės kūryba.

Po kuklaus debiutinio rinkinėlio "Žaiskim ieškojimą", išleisto Pedagoginio lituanistikos instituto 1973 m., jaunoji poetė, būdama savo kūrybai ypač reikli, neskubėjo skelbti savo eilių atskira knyga. Nemažai jų spausdino periodikoj, ypač "Metmenyse", šiek tiek "Drauge" ir "Aiduose" (kaip matyti iš knygos gale pridėtų "Bibliografinių nuorodų").

Živilės Bilaišytės poezija parašyta laisvais ritmais ("verlibrais"), gana hermetiška, uždaro pasaulio poezija. Jai ypač turėjo įtakos A. Mackaus kūryba, taipgi modernioji anglų kalba rašyta poezija. Joje nemažai abstrakčių vaizdų ir groteskinės bei siurrealistinės ornamentikos. Jaučiamas matematinių studijų ir filosofinio mąstymo atoliepis. Apie įtakas, ypač A. Mackaus, poetė yra pasisakiusi ir savo straipsniuose.

Iš karto atrodytų, kad tai vadinamos "lost generation" kartos poezija. Gimusi, augusi ir išsimokslinusi svetimame krašte, poetė jaučiasi lyg pakibusi tarp dviejų pasaulių – išplėšta iš senojo ir pionieriškai težengianti naujuoju. Dėl to skaudžiai pergyvenama netektis:

Mano šulinys užverstas,
mano šimtamečius alyvmedžius
išvertė iš šaknų,
mano namus susprogdino.

Žemė atimta.
Kai žemės nebėra,
kur imsis prasmės?

("Sausra", p.14)

Nepasakytume, kad Ž. Bilaišytės poezijoje lietuviškų atgarsių nebėra. Bet jie tik atsitiktiniai, tik probėgom tepasigirsta: sovietinio teroro užuominos, įspūdžiai Vilniaus gotiką stebint apsilankymo metu, šilto medžio ir gintaro prisiminimas, liaudies dainos nuaidėjimas ir kita.

Šiai poezijai negatyvi nuotaika būdingesnė kaip pozityvi jau vien dėl to, kad kritiškai tenka žvelgti į gyvenamąjį metą ir aplinką. Debiutinio rinkinio "Abiturientų žodyje" buvo rašoma: "Živilė gimusi ir auganti ne lietuviškame kaime, bet Čikagos dangoraižių raizgynuose, todėl ir jos poezijoje yra ne rūtų ar čiobrelių kvepėjimas, bet vaškuotų grindų, muilo aitros ir greitkelių tvaikas". Nors negatyvi nuotaika dažniausiai artimai susijusi su pesimistine ir tamsesnių spalvų nuotaika, bet kartais ir šiame rinkinyje suskamba šviesesnė gaida:

Nušvinta prasmė:
įvyko stebuklas,
nematomas palydovas
mane atvedė čia už rankos,
apelsinų sunka pagirdė,
kur žeidžiančiai giedra,
kur tviskėdama slystu krantan,
ir pakraščiai šviečia angelų
aureolėmis.

("Likimo auksas")

Nors poetė yra pasisakiusi, kad poeziją kurianti ne apie save ir ne sau, vis dėlto tikrasis pergyvenimas turi būti autentiškas, tinkantis tiek sau, tiek ir kitiems.

Apibūdindamas šio rinkinio poeziją, V. Kavolis rašė: "Kai egzilio tematika tampa nebeįmanoma ar nevaisinga, gal ypač apie 1983 metus, poezijoje atsiranda kažko išgalvotai skambančio ar tiesiog sugadinto" (p. 105). Iš tikrųjų tokių eilėraščių rinkinyje tėra nedaug, gal bent tais atvejais, kai siurrealistinis vaizdas pertempiamas ar per toli šokteliama nuo tikrovės. O "Vėliau stiprūs egzistencinio solidarumo su gal ir ne visai nekaltom, bet vis dėlto aukomis žodžiai. Kartu su šiom vyriškom valios ir veik kontempliacijom – moteriško gyvenimo užsklanda, jaunystės ir senatvės vaidmenų apsikeitimo ciklas" ("Mano pradžioje yra mano pabaiga", p. 106).

Ieškant naujų poetinės išraiškos būdų, kurta ir naujų, kartais ir visai neįprastų įvaizdžių, kaip *ištirpę laikrodžiai, likimo auksas, aukso muzika, erdvė garsuose, vaizduotės linija ir t.t.* Apskritai poetė gana reikli kūrybiniam žodžiui, ir jos eilėraščių kalba yra visiškai taisyklinga (tai, be abejonės, ir jos mokytojų nuopelnas), ir jeigu jau kam taikė, tai tik ne sau šiuos pesimistinius žodžius:

Dulkėmis, purvu ir dūmais
apvilkti,
nuogi, išdžiuvę, susitraukę –
mano žodžiai.
Nesveikai išbalę, uždaryti,
kvėpuoja vėsinamą orą
ir byra į dulkes.

("Balsai, tyla ir žodžiai", p..42)

Vis dėlto neapsieita be rūpesčio kalbos reikalais. Minėtame literatūrinės apžvalgos straipsnyje paaiškinusi, "kodėl jaunesnioji išeivijos rašytojų karta atsitraukia nuo išorės pasaulio į vidinį – užsidaro į 'hermetišką' asmeninių jausmų ir pergyvenimų pasaulį" (būtent dėl "ribotos auditorijos"), poetė toliau prisimena, kad "pats faktas, jog kalba, išorinė tikrovė kasdien sutinkama, apmąstoma ir apipavidalinama, t.y. patiriama, tampa anglų kalba, priveda prie situacijos, kur natūralios, skambios kalbos rezervuaro stoka užkerta kelią šią tikrovę pergyventi, suprasti, transformuoti kūryboje, rašomoje lietuvių kalba" (p.98). Ir dėl to "tai priveda prie noro imti kurti poeziją anglų kalba, net jeigu lietuvių kalba kadaise buvo pirmoji, net jeigu kilme ir širdimi laikai save lietuviu-lietuve" (p. 100). Šiai pagundai Živilė Bilaišytė pagirtinai atsispyrė ir nors ir negausiu savo kūrybiniu lobiu praturtino lietuvių išeivijos poeziją.

Lyginant su pirmuoju debiutiniu jos poezijos rinkiniu, su dabartiniu buvo padaryta gana didelė pažanga, duodanti jau brandžios kūrybos vaisių. Tikrai apgailėtina, kad jos gyvenimo siūlas turėjo per anksti nutrūkti, daugiau nebeatnešęs tos kūrybos laimėjimų.

Živilė Bilaišytė, DETALIŲ REIKŠMĖ. Čikaga, (Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas), 1994 m., 108 p. Su autorės portretu. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Tiražas – 600. Kaina 10 dol. Aplankas – Martha Tiede.

Keliaujančio įspūdžiai knygoje

Algirdas Gustaitis domisi daugeliu dalykų. Jis rašo vaikams knygeles, sudaro ir piešia žemėlapius, rašinėja daugeliu temų periodikoje, ir leidžia knygas. Jis jau suskubo išleisti Lietuvoje gal daugiau knygų ir knygelių negu bet kuris kitas išeivijoje. Štai ir naujas Klaipėdos "Ryto" leidinys – A. Gustaičio kelionės po Karibų jūros pakraščius aprašymas. Keliavo jis dar su žmona Jutta-Jūra, kuri pernai (1994 m. kovo 16 d.) staigiai mirė; jai ir šią knygą dedikuoja.

Autorius prisipažįsta, kad vaikystėje mėgęs skaityti kelionių aprašymų knygas, svajojęs pats keliauti. Svajonė išsipildė jam būnant jau pensininku; nors ir anksčiau yra nemažai keliavęs.

Kuo ypatinga ši 120-ties puslapių knygelė? Alg. Gustaitis bando gyvu, lengvu, lyg ir beletristiniu stiliumi aprašyti, ką jis matė ir išgyveno su žmona skrisdamas (1986) iš Los Angeles, Kalifornijos, į Miami, Floridą, paskui laivu plaukiant pro Gvadelupę, Saint Vincent, Beguia, Grenadą... Retkarčiais autorius pateikia geografinių ir istorinių žinių apie tas vietoves, spausdina net 35 nuotraukas (vaizdelių ir asmenines), 10 įvairių autorių žemėlapių ir kita.

Knyga nėra mokslinė: istorinės-geografinės žinios tik tarp turisto asmeninių įspūdžių ir momento išgyvenimų, tačiau papildo visą turinį. Pagal stilių ir prabėgamus įspūdžius knygelė daugiau beletristinio pobūdžio, įdomi skaityti ir, manau, labai tinkama jaunimui.

Autorius čia pasisako, kad užplanavęs ir jau gerokai pasistūmėjęs prie kitų dviejų, žymiai didesnio formato, knygų: Tobago sala ir Amazonės upės Brazilijos pakraščiais.

Algirdas Gustaitis, KARIBŲ JŪROJE. Kelionės įspūdžiai. Spaudė "Rytas", 5799 Klaipėda, Baltijos pr. 10, Lietuva. Atspausta 1994 m. Gražus, spalvotas viršelis. Kaina nepažymėta.

A.R.

Praeinančios dienos

Nusijuok, gyvenime,
Šypsokis, –
Ašarėlę
Per dažnai brauki,
Vakarai,
Trumpi, vėsoki
Ir kasdien
Vis vieno netenki.

Išbrė idytos pievos,
Ąžuolai suaugo,
Vis dažniau prašnenkam
Buvusiu laiku.
Čia kiekvieną dieną
Atminimai saugo
Tik į jas sugrįžti
Negali vaiku...

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva

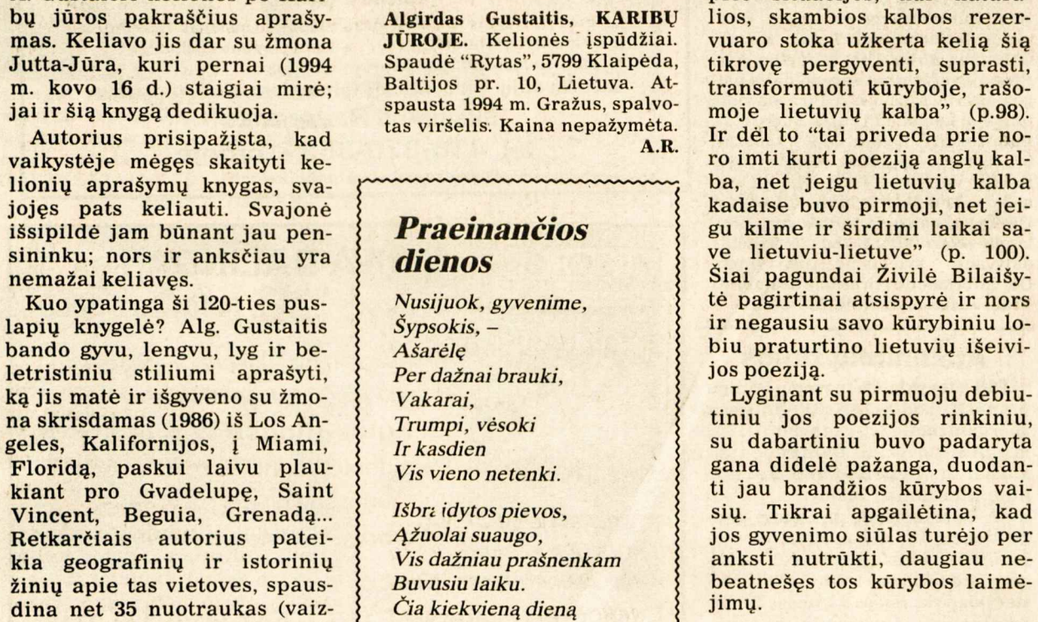

"ŽEMĖJ LIETUVOS ĄŽUOLAI ŽALIUOS". Tokią dainą vilkaviškiečiai Ožkabaliuose dainavo, pasodinę *Atgimimo ąžuolyne* gražų ąžuolaitį, 1994 m. rugsėjo 10 d. (Nuotrauka gauta iš Algirdo Gustaičio)

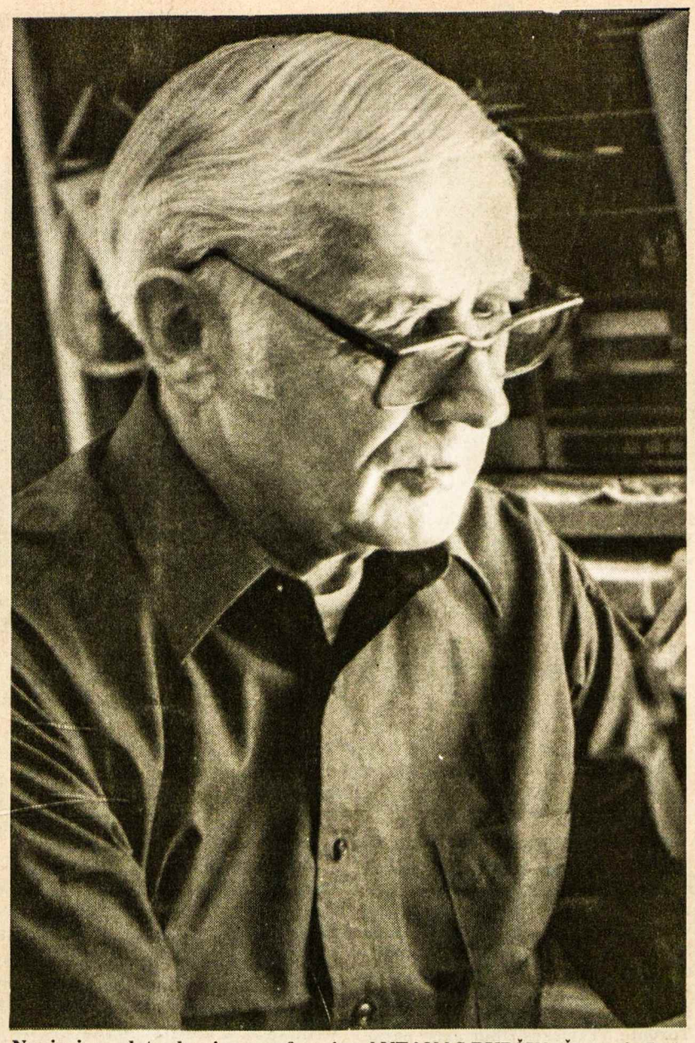

Naujasis prelatas kunigas profesorius ANTANAS RUBŠYS, Šventojo Rašto Senojo Testamento vertėjas iš originalinių kalbų ir "Tėviškės žiburių" bendradarbis **Nuotr. Vyt. Maželio**

"Kruvinasis sekmadienis"

Amerikos lietuvaitės Banguolės Raugaitės kompiuterinės grafikos magistrės darbas "Bloody Sunday" - Sausio tryliktoji. Visą medžiagą ji surinko lankydamasi Lietuvoje

ANATOLIJUS KAIRYS

Nauja meno magistrė

Nuo pirmos atvažiavimo į Ameriką dienos pradėjome rūpintis savo vaikais, jų ateitimi, išlikimu lietuviškame ratelyje, steigėme lituanistines mokyklas, leidome atitinkamas knygas, norėjome matyti juos sąmoningais lietuviais. Ne visiems tėvams pavyko išsaugoti savo prieauglį nuo blogos įtakos viešose mokyklose ir gatvėse, nuo nulietuvėjimo. Daug mūsų gabaus jaunimo susižavėjo svetima kultūra, pigaus ir lengvo gyvenimo vilionėmis, užmiršo savo kalbą bei tautybę, nustojo domėtis Lietuva. Tokių vardai ir darbai pradingo iš lietuviškos visuomenės akių.

Dail. BANGUOLĖ RAUGAITĖ

Todėl maloniai nuteikia žinia, kai iškyla naujas vardas, nauja lietuviška žvaigždė, nedingusi svetimybių jūroje. Ši nauja žvaigždė — tai Marijos ir Balio Raugų duktė Banguolė Marija Raugaitė. Ji 1994 m. gruodžio mėn. baigė valstybinį Los Angeles universitetą, parašė atitinkamą darbą ir gavo meno magistrės laipsnį — "Master of Arts".

Ji buvo toli pažengusi dailininkė, kritikų laikoma viena iš geriausių jaunųjų dalininkių lietuvių tarpe, peizažistė, portretistė, mistinio abstrakto tapytoja. Ji baigė Filadelfijos meno mokyklą ir dalyvavo visoje eilėje dailės parodų, grupinių ir individualių, tiek amerikiečių, tiek lietuvių galerijose, laimėjo kelias premijas už savo darbus.

Dabar ją minime ne dėlto, kad ji žymi dailininkė, o dėl to, kad ji gavo magistrės laipsnį už naują meno sritį – kompiuterio grafiką. Ji yra pirmoji lietuvaitė, gavusi tokį pripažinimą už mažai žinomą mokslo šaką lietuvių kultūroje. Magistrės darbui medžiagą ji rinko Lietuvoje, nuvykusi ten net du kartus, ir surinktą medžiagą panaudojo kompiuterinio montažo grafikai.

Jos diplominis darbas vadinasi *BLOODY SUNDAY*, yra grynai lietuviško turinio — 1991 m. sausio 13 d. Savo darbo 2-me puslapyje ji pažymi esanti lietuvaitė, mylinti tėvynę; jos širdis nustotų plakti, jei ji užmirštų savo tėvų žemę. Ten pat ji pastebi, kad jos mokyklos geografijos knygose nebuvo žemėlapio su Lietuva, mokiniai negalėjo parodyti kur šis kraštas yra, nei kas jis yra. Vieni ją laikę vokietaite, kiti lenkaite, treti rusaite. Tą ji skausmingai pergyvenusi. Dėl to po daugelio metų ji ėmė kelti Lietuvos vardą ir jos kultūrą amerikiečių visuomenėje.

Šis jaunystės išgyvenimas ir buvo akstinas magistrės darbui — "Kruvino sekmadienio" tematikai. Būdama Lietuvoje antrą kartą 1992 m., ji galutinai apsisprendė šią medžiagą panaudoti kompiuterio grafikai.

Antroje savo darbo dalyje ji išdėsto grafiškai tos baisios dienos ir nakties faktus, cituoja Aukščiausios tarybos pirmininko garsiosios kalbos ištrauką: "Gynėjai puola tankus ne todėl, kad norėtų geresnio radijo, o todėl, kad išliktų laisvi kaip žmonės ir kaip tauta . . ."

Trečią savo diplominio darbo dalį ji pradeda Vinco Mykolaičio-Putino *MALDA* žuvusiems už laisvę: "Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė" ir t.t. Yra lietuviški ir angliški tekstai, įvairių kompozitorių muzikos. (Aprašant Putiną, vertime įsivėlė klaida: "Altorių šešėly" išversta "Shadow of the Alter", o turėtų būti — "In the Shadow of the Altars").

Kompiuteryje visa tai turėtų įspūdingai atrodyti. Tai naujas dalykas, šiuo metu labai reikalingas garsinant Lietuvos vardą, kančias ir sunkų kelią į laisvę. Šis Banguolės Raugaitės darbas bus nuoširdžiai lietuviškosios visuomenės priimtas ir tinkamai įvertintas. Belieka B. Raugaitei palinkėti tolimesnės sėkmės.

Atsiųsta paminėti

FILATELISTŲ ŽINIOS, nr. 3 (33), Toronto lietuvių filatelistų draugijos žiniaraštis, red. P. Barbatavičius, 39 Thornbeck dr., Scarborough, Ont. M1G 2J7, Canada.

Vytautas Bulvičius, gen. št. mjr., VD universiteto karinio valstybės rengimo lektorius, **KARINIS VALSTYBĖS RENGIMAS.** Spaudai parengė mjr. Eugenijus Jakimavičius. Dailininkas — ltn. Nerijus Treinys. Vilnius, 1994 m., 273 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Juozo Lingio (1919-1984) premija buvo įsteigta 1991 m. Ji paskiriama kas treji metai už lietuvių sceninių šokių kūrinius, choreografijos tiriamąjį mokslinį darbą arba tokio pobūdžio pedagoginę veiklą. Speciali komisija, vadovaujama Marijos Vaitulevičiūtės, J. Lingio 1994 m. premiją paskyrė JAV Klivlando lietuvių "Grandinėlės" įsteigėjui bei ilgamečiam vadovui Liudui Sagiui ir Lietuvoje gyvenančiai tautinės choreografijos teoretikei prof. dr. Elenai Morkūnienei, sukūrusiai apie šimtą sceninių kompozicijų, parašiusiai keletą knygų. L. Sagio veikla išeivijoje buvo įvertinta jau 1994 m. liepos 1 d. Lietuvos prez. Algirdo Brazausko paskirtu DLK Gedimino IV laipsnio ordinu.

Čikagiečių satyrinis "Antras kaimas" 1994 m. lapkričio 12 d. jau šeštą kartą aplankė Klivlando lietuvius. Pirmoji gastrolinė viešnagė ten yra įvykusi 1964 m. Šv. Jurgio parapijos salėje. Šį kartą antrakaimiečius su jų škicų programa į vakaronę Dievo Motinos parapijos salėje buvo pakvietusi JAV LB Klivlando apylinkės valdyba. Dabartiniam "Antram kaimui", pradėjusiam jau trisdešimt antruosius veiklos metus, vadovauja jo veteranai Romas Stakauskas ir Eugenijus Butėnas. Atvykusią vaidintojų grupę sudarė dvi moterys ir penki vyrai. Spaudos atsiliepimuose apžvalgininkai ypač džiaugiasi V. Gilvydiene, A. Vitaite, T. Baubliu ir abiem vadovais tapusiais vyrų veteranais. Populiariausiu škicu vis dar laikomas "Paskutinis seimas", susietas su VLIKo narių pastangomis kaip nors pratęsti tuo seimu užbaigiamą veiklą.

Rašytoją Balį Gražulį, gimusį Senojoje Varėnoje 1914 m. gruodžio 10 d. ir mirusį 1994 m. balandžio 2 d. Flinte, JAV Mičigano valstijoje, prisimena jam dėkingi varėniškiai. Jonas Staliulionis "Lietuvos aido" skaitytojams 1994 m. gruodžio 15 d. laidoje pasakoja: "Pastaraisiais metais B. Gražulis užmezgė ryšius su Varėnos centrine biblioteka ir iš JAV atsiuntė apie 400 knygų. Tai lietuvių išeivijos rašytojų kūriniai, nemažai jų su autorių autografais. Varėniškiams ypač brangūs J. Miškinio atsiminimai 'Manoji Dzūkija', buvusio Senosios Varėnos mokyklos mokytojo A. Ryliškio 'Fragmentai iš praeities', J. Gliaudos romanas 'Perlojos Respublika', V. Krėvės-Mickevičiaus mašinraštis 'Atsiminimai apie 1940 metus'. Siuntose daug J. Aisčio, K. Bradūno, B. Railos, Alės Rūtos, V. Alanto ir kitų išskilių rašytojų knygų. Mūsų tautietis B. Gražulis mirė šių metų balandžio mėnesį Mičigano valstijoje. Dabar reikia pagalvoti apie šio kuklaus žmogaus atminimo įamžinimą".

A. a. Sofija Pusdešrytė-Adomaitienė, mezzo-sopranas, Vilniaus ir Kauno operų solistė 1941-44 m., mirė Čikagoje 1994 m. gruodžio 26 d. Velionė, gimusi Prienuose 1912 m., baigė Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą 1936 m. ir dainavimo studijas Kauno konservatorijoje 1941 m. Tais metais debiutavo Amnerio vaidmeniu G. Verdžio "Aidoje". Dainavo daugiausia Vilniuje organizuojamam operos teatre, Lietuvos operos ir baleto teatran susigrąžinta 1944 m. Tad iš tikrųjų operai buvo atiduoti tik trys pradiniai metai, per trumpi platesniam dainos skrydžiui. Tų metų lemtingą vasarą velionė su vyru inž. Domu Adomaičiu, kaip ir daugelis kitų lietuvių, pasitraukė Vokietijon. Sol. S. Adomaitienė, su daina aplankiusi lietuvius anuometinėse DP stovyklose, 1947 m. buvo priimta nuolatine dainininke Štutgarto radiofone. Ir šio proveržio teko atsisakyti dėl imigracijos į JAV. Liko tik gastroliniai koncertai lietuviškųjų kolonijų renginiuose ir „visuomeninė veikla. Deja, ir šiuos žingsnius apsunkino prasidėjusi artrito liga, o juos sustabdė velionę užpuolusio plėšiko žiaurūs smūgiai Čikagos gatvėje. Turėtų jėgų ji jau neatgavo, bet džiaugėsi, kad netapo visiška invalide ir kad mirtį galėjo sutikti su pilna sąmone. Laidotuvių namuose su velione atsisveikino Lietuvos dukterų draugijos, buvusiųjų dainininkų bei scenos darbuotojų ir neolituanų korporacijų atstovai. Gedulines Mišias 1994 m. gruodžio 30 d. koncelebravo kan. V. Zakarauskas su prel. I. Urbonu. Velionė palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Kėdainių rotušės dailės galerija surengė Juozo Valiušaičio 45 meninių nuotraukų parodą "Žvakės vėjy" senųjų Lietuvos žydų kapinių motyvais. Paroda Kėdainiuose trukusi iki 1994 m. lapkričio vidurio, jau nugabenta Leipcigan.

Poeto Maironio namuose Kaune rengiami menininkų susitikimai, pratęsiantys jo puoselėtas tradicijas. Tokius susitikimus dabar suorganizuoja ten veikiančio Maironio lietuvių literatūros muziejaus darbuotojai. Artėjant Kalėdoms, nuolatinius lankytojus jie pakvietė į tradiciniu tampantį Kalėdų poezijos vakarą, skirtą senajai lietuvių poezijai. Sol. D. Sadauskas, aktorius F. Jakšys ir kompozitorius V. Juozapaitis susirinkusiems kauniečiams buvo paruošę literatūros klasiko Antano Vienažindžio dainų programą "Tada aš laimingas".

Poetas Sigitas Geda, iš Dzūkijos kilęs 1994 m. Jotvingių premijos laureatas, spalio 20 d. lankėsi Alytuje. Viešojoje bibliotekoje jis skaitė eilėraščius iš šią premiją laimėjusio rinkinio "Babilono atstatymas". S. Geda džiaugėsi laiku padarytu pasitraukimu iš politikos. Mat kūrėjas esąs pašauktas rašyti, o jo didžiausias įkvėpimo šaltinis yra pats gyvenimas. Susitikimo dalyviams S. Geda patvirtino, kad jį rašytojų PEN centras pasiūlė kandidatu Nobelio premijai. Tačiau tokių kandidatų jau yra pora šimtų. Jis taipgi skeptiškai sutiko ir kritikų pastangas, skirtas jo įjungimui į lietuvių literatūros klasikų eiles.

Lietuvos rašytojų sąjungos literatūrinę 1994 m. premiją laimėjo poetas Henrikas Algis Čigriejus už poezijos rinkinį "Po laiko juokas — vėlyva metūgė". Ši premija buvo įsteigta ir pirmą kartą paskirta 1991 m. Laikantis tradicijos, ji laimėtojui įteikiama sekančių metų Trijų karalių dieną. Šią metinę premiją L. Gutauskui yra laimėjusi romano "Vilko dantų karoliai" I dalis, A. A. Jonynui — poezijos rinkinys "Nakties traukinys", J. Kunčinui — romanas "Tūla". Ketvirtuoju laureatu tapo H. A. Čigriejus. Premiją paskiria Lietuvos rašytojų sąjungos sudaryta vertintojų komisija. H. A. Čigriejui premiją paskyrusiai komisijai vadovavo K. Platelis. Pranešėjui Liudvikui Gadeikiui, "Lietuvos aido" atstovui, K. Platelis teigė, kad 1994 m. buvo išleista daug gerų knygų, tačiau reikšmingesnė, brandesnė poezija, ypač — savita, tyli, gili ir giedra Čigriejaus poezija. Pranešimą "Lietuvos aido" skaitytojams L. Gadeikis baigia vienu premiją laimėjusios H. A. Čigriejaus poezijos posmeliu: "Čia tryško verdenė, čia gėrė žvėrelis, / Į alksnį atrėmęs likimą — ak savąjį kryžių — / Čia gėrė artojas ir gėrė karalius, / Ir gėrė rugpjūtis, kuris nebegrįžo".

Nuo Kalėdų iki Trijų karalių trukusi religinės dailės paroda "Jėzus" įvyko Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje. Ją surengė Tarptautinio katalikų intelektualų sąjūdžio Kaune įsteigta katalikų profesinių dailininkų grupė. Tai buvo debiutinė dvylikos dailininkų — tapytojų, grafikų, skulptorių, vitražo, tekstilės ir metalo meistrų dabartinių religinių kūrinių paroda. Didžioji jų dalis priklausė pastarųjų metų laikotarpiui, susietam su Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Parodoje vyravo jaunesniosios ir viduriniosios kartos tokie daugiau ar mažiau žinomi dailininkai, kaip A. Andziulytė, V. Kašinskas, L. Stankutė, G. Vaičys, Talino dailės akademijos studentas E. Ludavičius, I. Orinauskaitė, A. Žiupsnytė ir keletas kitų. Tvirčiausiu vyresniosios kartos atstovu tapo skulptorius V. Žuklys, sukūręs gipsinį bareljefą "Kristus", skirtą popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymui Lietuvoje. Debiutinės religinio meno darbų parodos "Jėzus" katalogą paruošė menotyrininkė L. Šinkūnaitė. Katalogan ji įjungė Jono Pauliaus II Šeštosios enciklikos žodžius: "Modernus menas turi eiti su gyvenimu ir užimti tinkamą vietą šventovėse, išsaugojęs pusiausvyrą tarp natūralizmo ir per didelio simbolizmo". Tose Kauno kunigų seminarijos patalpose 1935 m. buvo įsteigtas religinio meno muziejus. Išlikusios keturios jam priklausiusios XVIII š. medinės skulptūros dabar buvo įjungtos debiutinėn "Jėzaus" parodon.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. **SKYRIUS ANAPILYJE:** sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.75%
180-364 d. term. ind.	6.50%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	7.50%
3 metų term. indėlius	7.75%
4 metų term. indėlius	8.00%
5 metų term. indėlius	8.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	7.50%
1 metų GIC-met. palūk....	7.75%
2 metų GIC-met. palūk....	8.50%
3 metų GIC-met. palūk....	8.75%
4 metų GIC-met. palūk....	9.00%
5 metų GIC-met. palūk....	9.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	8.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	9.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	9.25%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk..	4.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 8.50%

Sutarties paskolas nuo 8.50%

Nekiln. turto paskolas:

Su nekeičiamu nuošimčiu

1 metų 9.00%

2 metų 9.50%

3 metų 10.00%

Su keičiamu nuošimčiu

1, 2 ir 3 metų 7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūsių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybių priežiūra. • **18 metų patirtis** • **Nemokamas įkainavimas** • **Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.**

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824

Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas

Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide

WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

290 North Queen Street, Suite 112,

Toronto, Ontario M9C 5L2

Tel. 416 767-9000 Fax 416 620-8015

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Akimirka iš gimnazijų lygos (TDCAA) senjorų berniukų krepšinio rungtynių tarp St. Michael's "Blue Devils" ir "Jean Vanier Vikings" komandų. Pastarieji laimėjo 83:74, tačiau juos dažnai stabdydavo "Blue Devils" gynybos "siena", kurioje vienas iš gynėjų (nr. 22) buvo LINAS UNDERYS. Aukštaūgis, 18 metų Linas yra "Aušros" klubo narys, St. Michael mokyklos 13-tos klasės geras mokinys ir krepšininkas

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.

32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.

telefonas (416) 766-5367

T.V.

Žurnalistė trim pavardėm

Lietuvos sporto žurnalistų federacijos duomenimis, pirmą kartą surengtuose geriausių 1994 m. Lietuvos sporto žurnalistų rinkimuose iš 37 dalyvavusių pirmą vietą laimėjo torontiečiams pažįstama Roma Grinbergienė, "Lietuvos aido" sporto žurnalistė. Ji keletą kartų lankėsi Toronte, "Tėviškės žiburiams" parašanti sportinėmis bei visuomeninėmis temomis. Žymuo R. Grinbergienei buvo įteiktas Vilniaus sporto rūmuose iškilmingo vakaro metu. Varžybose antrąją vietą laimėjo Regina Mundrytė ("Lietuvos rytas"), trečią – Marytė Marcinkevičiūtė ("Lietuvos sportas"), ketvirtą – Aleksandras Krukauskas ("Lietuvos sportas" red. pavaduotojas). Rašinį iš "Lietuvos aido" 1994.12.31 d. laidos "Apie dvi Romas Griniūtes, ponią Grinbergienę ir Šapokaitę" pateikiame ištisai. (Sig. K.)

* * *

"Naujųjų metų išvkarėse sužinojome malonią naujieną. Lietuvos Sporto žurnalistų federacija geriausia metų žurnaliste išrinko "Lietuvos aido" žurnalistę Romą Griniūtę–Grinbergienę (Šapokaitę). Nuoširdžiai ją sveikiname ir klausiame, ką reiškia šitokia pavardžių trejybė, apie kurios kilmę būtų įdomu sužinoti ir mūsų skaitytojams?

Šita trejybė ne iš gero gyvenimo, nuo 1941 metų, galima sakyti, – sako metų žurnalistė. – Buvom ištremti, grįžom. Tėvelis liko ten, Rešiotų lagery, amžiams. Mes grįžom – mama ir mano broliai, ir turėjom tokią "negerą", įtartiną tiems laikams pavardę – Šapokos. Juk mūsų dėdė, tėvelio brolis, istorikas Adolfas Šapoka. Ir brolius, 1950 m. pabandžiusius gauti pasus, suėmė ir išsiuntė atgal į Sibirą. Mes tada su mama, kaip sakoma, – į pogrindį, ir mama man parinko Griniūtės pavardę... Tai mano pusseserės pavardė. – Iki šiol mes su ja esam dvi Romos Griniūtės. Viena gyvena Jonavoj (ji dabar Pūkienė), kita čia ir dirba "Lietuvos aide". Saugumas taip ir nesugavo mūsų.

– O kaip atsirado Grinbergienė?

– Jis, Grinbergas, buvo mano treneris. Treniravo rankinį ir... taip ir atsirado...

– Lietuvos spaudoj gal niekur nėra, tik pas mus, "Lietuvos aide", kad dirbtų laikraštyj visa šeima: mama Griniūtė-Šapokaitė-Grinbergienė ir jos du sūnūs Darius ir Marius.

– Aš juos atkalbinėjau, sakiau Dariui, žurnalistika – rimtas dalykas, reikia apsispręsti. O Marius savaime... Nors jis mokykloj mokėsi nekaip... tinginiavo, bet dabar dirba rimtai.

Ar jie klauso mamos patarimų?

– Marius klauso, o Darius galvoja, kad jis žino daugiau už mamą.

– Kas labiausiai įsiminė praėjusiais metais?

– Man tai buvo nelinksmi metai. Pirmieji po mamos mirties... Buvau nuvažiavusi į Torontą, perlaidojom dėdę Adolfą Šapoką iš kanadiečių į lietuviškas kapines šalia jo dukters, mano bendraamžės Aldonos Šapokaitės, kuri mirė 1993 m. vasarą. Toks liūdnas, bet kartu ir prasmingas įvykis. O šiaip galvoju apie vieną dalyką. Kada atsibus Lietuvos žmonės... kada iš baudžiauninkų taps tikrai laisvais? Kada išmoks gyventi be pono?

O apie sportininkus šnekant – jie labai priklausomi nuo piniginių rėmėjų. A. Šleževičius žadėjo daugiau biudžeto pinigų, moka žadėti, bet iš kur?...

Nutrūksta pinigai ir sportininkas lieka kaip žuvis ant ledo? Net į varžybas negali nuvažiuoti."

Dviratininkai į Atlantą

Lietuvos dviratininkai pradeda ruoštis 1996 Atlantos olimpinėms žaidynėms. Dviračių sporto federacijos pirmininkas Gintautas Umaras (1988 Seulo olimpiadoje individualinėse dviračių persekiojimo lenktynėse laimėjęs du aukso medalius), informavo spaudą, kad geriausių dviračių sporto klubų, o taip pat dviratininkų klasifikacija atlikta. Nustatant įvertinimą pagrindiniai kriterijai buvo rezultatai 1994 metų pasaulio čempionate ir kitose tarptautinėse varžybose, o taip pat ir Lietuvos čempionate. Pirmoji vieta pripažinta Klaipėdos dviračių sporto klubui, kuriam vadovuja Narsutis Dumbauskas, o geriausiu dviratininku tapo 1994 metų daugiadienių lenktynių "Aplink Lietuvą" nugalėtojas, kitų prestižinių varžybų laimėtojas bei prizininkas Remigijus Lupeikis. Jo pasiekimai įvertinti 1226 taškais. Antroji ir trečioji vieta priklauso taip pat klaipėdiškiams: Jonui Romanovui – 688 ir Sauliui Šarkauskui – 645 taškai.

Gintautas Umaras pareiškė, kad Lietuvos dviratininkų rinktinės treneriu patvirtintas Narsutis Dumbauskas. Jis ruoš ją šių metų rudenį Kolumbijoje įvykstančiam pasaulio čempionatui ir Atlantos (1996 m.) XXVI vasaros olimpinėms žaidynėms. Dumbauskas jau pateikė rinktinės pasiruošimo pasaulio čempionatui bei olimpinėms žaidynėms išsamią programą, kurioje pagrindinės užduotys, sporto bazės Lietuvoje paruošimas, konkreti rezultatų analizė, treniruočių metodikos gairės, inventoriaus, ekipuotės ir kiti reikalai. Narsutis Dumbauskas yra išugdęs visą eilę pasaulinį lygį pasiekusių dviračių sporto meistrų. Jo auklėtiniai olimpinėse žaidynėse yra laimėję 3 aukso, pasaulio čempionatuose – 2 aukso, 3 sidabro ir 3 bronzos medalius, pasaulio jaunimo čempionatuose – 5 aukščiausius apdovanojimus. Dabar formuojamon Lietuvos rinktinėn, greta Lupeikio, Romanovo ir Šarkausko, pakviests buvęs vilnietis Raimundas Rumšas. Numatomi kviesti: klaipėdiečiai Kęstutis Stankėnas, Saulius Rukšys ir vilnietis Donatas Virbickas.

Lietuvos dviračių sporto moterų rinktinę sudaro: Rasa ir Jolanta Polikevičiūtės, Diana Žiliūtė, Edita Pušinskaitė, Liuda Triabaitė, Rasa Mažeikaitė, Zita Urbonaitė ir Edita Raudonytė. Rinktinei vadovauja vyr. treneris Valerijus Konovalovas. Geriausiom dviratininkėm pripažintos Panevėžio "Fortūnos" klubo atstovės, pasaulio čempionate moterų komandinių lenktynių sidabro medalininkės – Rasa Polikevičiūtė ir Diana Žiliūtė. Pastoroji yra tapusi pasaulio jaunių čempione ir prizininke.

Sig. K.

Trumpos žinios

Stockholm'e vykusiame Šiaurės šalių fechtavimo federacijų kongrese stebėtojų teisėmis pakviesti dalyvavo Lietuvos fechtavimo federacijos atstovai – pirm. Rimantas Jogėla ir jo pavaduotojas Vytautas Kalmantas. Kongreso metu Lietuvos fechtavimo federacija buvo priimta į Šiaurės šalių federaciją, kurią dabar sudaro: Danija, Estija, Islandija, Norvegija, Suomija, Švedija ir Lietuva. Sudarytas buvo 1995 metų pagrindinis varžybų Danijoje, Norvegijoje, Suomijoje ir Švedijoje kalendorius. Norvegai pažadėjo paremti lietuvius materialiai, rengiant seminarus, įgyjant įrangą, fechtuotojus siunčiant į didesnės apimties varžybas. Jie taip pat pažadėjo lietuvius kviesti treniruotėms į Norvegiją, juos pilnai išlaikant.

* * *

Raimundas Mažuolis 1994 gruodžio mėn. per atviras Anglijos plaukimo čempionato varžybas Shefield'o mieste 50 m nuplaukė per 21,71 sek., o 100 m atstumą užbaigė per 48,28 sek. Pasiekti rezultatai šiais metais yra geriausi pasaulyje, o iki pasaulio 50 m plaukimo rekordo Mažuoliui pritrūko tik 0,22 sek. Jam užskaitytas Anglijos čempiono titulas.

* * *

Jurgis Kairys, akrobatinio skraidymo lakūnas, antri metai iš eilės tapo Pasaulio taurės varžybų vicečempionu. 1994 spalio pabaigoje Floridoje Orlando aviacijos šventės metu vykusiose akrobatinio skraidymo "Breitling" Pasaulio taurės paskutiniojo etapo varžybose, susumavus jų ir buvusių ankstesnių etapų varžybų rezultatus, laimėtojais tapo: 1 vieta – X. de Lapparent'as (Prancūzija) su 50 tšk., 2 v. – Jurgis Kairys (Lietuva) su 45 tšk., 3 v. – N. Nikitiuk'as (Rusija) su 40 tšk. ir 4 v. – P. Paris'as (Prancūzija) su 33 tšk. Pastarasis – praeitų metų Pasaulio taurės laimėtojas. Šios prestižinės akrobatinio skraidymo varžybos pradėtos praeitais metais. Pernai J. Kairiui dėl klaidos paskutinio varžybų etapo metu (sumaišius skrydžio programos variantą), išsprūdo pasaulio čempiono titulas. Šiais metais jam teko valdyti kuklesnių galimybių lėktuvą – SU–26.

Sig. K.

"Jungties" žinios

Sporto klubas "Jungtis" kviečia įsijungti į jų suorganizuotą kėgliavimo lygą, kurios varžybos vyksta kiekvieną ketvirtadienį 7 val. vakare, O'Connor Bowl, 1100 Islington Ave. Pirmoji varžybinio sezono dalis baigėsi 1995 m. sausio 12 d. Pirmąją vietą laimėjo komanda, kurią sudarė D. Puterienė, V. Danaitis, A. Stauskas, R. Pleinytė–Čygienė. Metinės kėgliavimo varžybos vyks Klivlande 1995 m. kovo 11 d. Sporto klubas "Jungtis" išvyką organizuoja autobusu į Klivlandą kovo 10–11 d.d. Norinčius dalyvauti kviečiame prisijungti. Dėl informacijos prašome skambinti Vidai Juzukonytei (416)236–0848.

Ateitininkų žinios

JAS stovykla Dainavoje. Džiugu pranešti, kad į JAS CV prašymą suorganizuoti ir vadovauti 1995 m. JAS stovyklai Dainavoje teigiamai atsiliepė dvi veiklios jaunųjų ateitininkų mamytės — Pranutė Domanskienė ir Onutė Daugirdienė. Jų dėka šiais metais jaunieji ateitininkai vėl smagiai stovyklaus Dainavoje. **JAS stovykla vyks liepos 9 – liepos 22 d.d.** Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau. Nepamirškite pasižymėti JAS stovyklos datą savo kalendoriuje. **Jaunųjų ateitininkų centro valdyba**

Skautų veikla

• Skautininkės-kai turėjo bendrą sueigą sausio 31 d. Lietuvių namuose su 35 dalyviais. Sueigą atidarė draugininkė s. V. Grybienė, sukalbėjo maldą ir pakvietė v.s. F. Mockų pristatyti paskaitininką širdies ligų specialistą dr. G. Skrinską. Daktaras didelio paveikslo pagalba aiškino širdies sudėtį, jos veikimą, sunegalavimus, arterijų sukalkėjimus, gydimą ir vaistus. Iš klausytojų buvo įvairių klausimų, į kuriuos daktaras mielai atsakinėjo. Už įdomią paskaitą draugininkė padėkojo, o visi paplojo. Po to buvo tarybos narės v.s. fil. R. Žilinskienės ir Kanados rajono vado j. ps. R. Sriubiškio pranešimai apie L.S. sąjungos statutą. V.s. V. Skrinskas kvietė pasisakyti, kokios sueigos būtų įdomios ir kokius paskaitininkus kviesti. V.s. V. Grybienė pranešė apie Vasario 16-sios minėjimą, ir kvietė ruoštis bei talkinti Kaziuko mugei. Sueiga užbaigta malda "Ateina naktis", o po jos vaišintasi kavute, diskutuojant einamuosius reikalus. **M.**

AUDRIUS ŠILEIKA, ŠALFASS-gos pirmininkas, 1994 m. vasarą Vilniuje susitikęs su sportinės spaudos darbuotojomis pasitarti 1995 m. vasarą vyksiančių V-ųjų PLS žaidynių bei kitais sporto reikalais. Vidury – REGINA MUNDRYTĖ "Lietuvos ryto" atstovė; šalia jos – ROMA GRINBERGIENĖ, "Lietuvos aido" sporto žurnalistė Nuotr. Sig. Krašausko

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,

Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Teodoras (Ted) Stanulis

Ar galiu pirkti namą su 5% įmokėjimu? Kas moka "Land Transfer Tax" – pardavėjas ar pirkėjas? Šiais ir visais nekilnojamo turto klausimais kreiptis į **Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000, namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993.** Sąžiningas patarnavimas.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.75% už 90 dienų term. indėlius	
6.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
6.75% už 1 m. term. indėlius	
7.50% už 2 m. term. indėlius	
7.75% už 3 m. term. indėlius	
8.00% už 4 m. term. indėlius	
8.25% už 5 m. term. indėlius	
7.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
7.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
8.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
9.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
9.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
7.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
8.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
9.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
4.25% kasd. pal čekių sąsk. virš 10.000	
3.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.50%
3 metų	9.50%
4 metų	9.75%
5 metų	10.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų .... (variable rate)	7.75%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki **$2,000** ir asmeninių paskolų drauda iki **$30.000.** Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.*

*Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į **LIETUVĄ** ir į kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS:

- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –.

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

'SAMOGITIA' **Knygų rišykla "SAMOGITIA"** meniškai įriša knygas bei žurnalus.

A. Plenys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

SPAUSTUVĖ PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Indų plovimo mašinas, viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539Toronte

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,

Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vos prekybos bloko centrais taps Kanada ir Argentina. Po šios ministerio pirm. J. Chretieno pranašystės Argentinos prez. Carlos Menem su juo pasirašė dvišalę sutartį. Ji įpareigoja abiejų šalių vyriausybes kasmet keistis nuomonėmis, liečiančiomis prekybos, politikos, tarptautinių reikalų ir gamtosaugos klausimus.

Kvebeko partijos separatistų premjeras J. Parizeau šiltai buvo sutiktas Paryžiuje. Jis buvo pakviestas ir į Prancūzijos parlamentą, kur su Kvebeko partijos pirmojo vado Rene Levesque našle Corinne Cote-Levesque atidengė plokštę, primenančią jos vyro apsilankymą 1977 m. Prancūzijos parlamento pirm. Philippe Seguin kalbėjo apie velionį pakeitusį antrąjį separatistinės Kvebeko partijos vadą ir premjerą J. Parizeau. Jis betgi neminėjo Kanados bei jos angliškosios praeities. Pats J. Parizeau savo žodyje atskleidė kai kurias prancūziškojo Kvebeko problemas, prancūzų kalbos išsaugojimą pavadinęs tautiniu stebuklu. Korespondentai primena, kad tuo metu Prancūzijos parlamente buvo palyginti mažas atstovų skaičius.

Prancūzijos dabar laukia neišvengiamas vyriausybės pasikeitimas dėl vėžio liga nepagydomai sergančio ilgamečio prez. Francois Mitterrando. Kvebeko premjerą J. Parizeau uždaram pokalbiui jis priėmė Elisėjaus rūmuose. Pagrindiniais varžovais Prancūzijos prezidento rinkimuose, atrodo, bus dabartinis premjeras Edouard Balladur ir Paryžiaus burmistras Jacques Chirac, ankstesnis prie mirties artėjančio prez. F. Mitterrando politinės kovos varžovas.

Spaudos konferencijoje Kvebeko premjeras J. Parizeau pabrėžė, kad jis Paryžiun yra atvykęs užsitikrinti skubaus Kvebeko nepriklausomybės pripažinimo po laimėto referendumo. Pagalbos pačiam referendumui nereikia, nes galutinį sprendimą nepriklausomybės klausimu turi padaryti patys kvebekiečiai. Kvebeko nepriklausomybės pripažinimą po laimėto referendumo jam nedelsdami pažadėjo dabartinis Prancūzijos premjeras E. Balladuras ir Paryžiaus burmistras J. Chiracas. Pastarasis netgi priminė, kad taip pasielgs ne tik Prancūzija, bet ir kelios dešimtys prancūziškai ar bent pusiau prancūziškai kalbančių šalių.

Apie šią moralinę paramą Kvebeko premjero J. Parizeau separatistiniam referendumui buvo painformuotas tuo metu Čilės Santjage viešėjęs Kanados premjeras J. Chretienas. Dienraščio "The Toronto Star" korespondento D. Fergusono pranešimu, ministeris pirm. J. Chretienas prasitarė, kad Kvebeko premjero J. Parizeau iš Paryžiaus parsivežti dviejų Prancūzijos politikų pažadai neturi jokios reikšmės. Mat referendumas, patvirtinantis Kvebeko atsiskyrimą nuo Kanados, nebus laimėtas. Taip baigėsi dviejų Kanados politikų kelionės š.m. sausio pabaigoje. **V. Kst.**

Toronto Lietuvių namų valdyba ir revizijos komisija. Iš kairės pirmoje eilėje: T. STANULIS, J. SLIVINSKAS, D. SIMONAITYTĖ-SYSAK, V. DAUGINIS, D. KERŠIENĖ, E. PAMATAITIS; Antroje eilėje R. PAŠKAUSKAS, V. DREŠERIS, V. STANAITIS, K. RAUDYS, E. STEPONAS, A. SUKAUSKAS, H. SUKAUSKAS, J. V. ŠIMKUS. Nuotraukoje nėra K. Petrylos ir R. Juodžio

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$1,000 – "Talka" Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas, prel. J. Prunskis, M.M.; **$162** – N.N.; **$100** – J. Varanavičius, A. Laurinaitis, B. Lukošius, A. Krakauskas; **$90** – S. Dalius; **$75** – J. Vaškela; **$62** – S. Šetikas, O. Balaišis; **$60** – K. Mileris; **$50** – P. Butėnas, G. Miglinas, A. Mikšys, V. Stankus, Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa, M. Vaškevičienė, J. Baužys, A. Mažiulis, A. Vapsva, dr. A. Pacevičius, dr. L. Kriaučeliūnas; **$40** – E. Keburis; **$35** – A. Rūta; **$32** – E. Indriliūnas; **$27** – M. Kybrancienė, V. Sakas; **$25** – I. P. Lukoševičiai, J. Šulcas, S. Domeika, Z. Girdauskas, J. Andrukaitis; **$24** – V. Skaržinskas, S. Narmontas; **$22** – W. Karalius, P. Kareckas;

$20 – E. Slatkauskas, M. J. Astrauskai, A. Marcis, E. Gumbel, P. Kalesnykas, J. Šlajus, Č. Masaitis, A. Merkevičius; **$18** – Montrealio Aušros Vartų parapijos choras; **$17** – J. Vaškevičius; **$15** – A. Jonelis, E. Gudinskienė, A. Zailskas, J. Gataveckas; **$14** – J. Ranonis; **$12** – R. Geidukytė, A. R. Pavasaris, A. Bočkus, A. Bungardienė, P. Kripas, I. Petrauskas, P. Mikšys, E. Bačinskas; **$10** – M. Oniūnas, V. Juodikis, J. Blazevičius, S. Lazdinis, E. Katilius, E. G. Kuchalskiai, I. Šatras, I. Medziukas, E. Beržaitis, A. Medelis, A. Petkevičius, A. Sukauskas, P. Lapienis, P. Pargauskas, V. Vytas, K. Vėgys, N. Jakonis, B. Jonynas; **$9** – O. Mučinskas; **$7** – E. Radzevičiūtė, G. Aukštuolis, J. Morkūnas, J. Dekeris, S. Škėma, J. Vaitiekūnas, K. Zauka, A. Nutautas, P. Stočkus; **$5** – M. Timmerman, J. Vitas, J. Rankus, U. Opanavičius, O. Merkis, A. Underys, W. Dauginis, K. Barteška, B. Morkūnas, V. Gražulis, P. Gluoksnys, V. Januška, B. Stankus; **$4** – B. Vytis; **$3** – J. Z. Didžbalis, A. Vaičiūnas, A. Navickas; **$2** – V. Linčiauskas, E. Mačerinskas, J. A. Venslovaitis, E. Žemaitaitis, A. Janušis.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

$150 – J. Žiūraitis; **$100** – A. Krakauskas, B. S. Sakalas, M. Gečas, D. Zulonas, S. Paketuras, E. Lengnikas, K. Čepaitis, V. Staškevičius, V. P. Jankaitis, I. Šatras, J. Tamulionis, V. Kazlauskas, P. Venskus, M. Vasiliauskas; **$80** – E. Kairys; **$76** – S. Kulakauskas; **$75** – dr. J. Yčas, R. Prociw, V. Stanaitis, J. Stankus; **$70** – F. Timukas, P. Vežauskas; **$61** – V. Daunoras; **$60** – J. Ranonis, dr. K. Ambrozaitis, A. Trečiokas, P. Dronseika, V. Januška, J. Zubrickas, J. Valiukas, E. Keburis, J. Zdanys, A. Čepulis, V. Puzeris, E. Šlekys, M. J. Astrauskai, J. Krasauskas, P. Malis, A. Bumbulis, R. Dornfeld, V. White, R. Bražukas, A. Prunskus, J. Pargauskas, V. Montvilas, B. Liškauskas, A. Vaičeliūnas, A. V. Ramanauskas, V. Kezys, J. Pleinys, kun. L. Musteikis, M. A. Empakeris, J. Tamošiūnas, P. Augaitis, S. Daugela, A. E. Miciūnas, O. Juodišienė, A. Lišauskas, V. Liuima, A. Petrauskas, A. Prialgauskas, A. Ulba, J. Strodomskis, K. Stankus, L. Klevas, P. Sakalas, A. Bentnorius, P. Šukevičius, M. Laurinavičienė, A. Pilipavičius, J. Mikaila, P. Sidaras, J. Bakis, T. Cipkus, dr. A. Šidlauskas, V. Gumauskas, M. Vaišvila, S. Bartusevičius, L. Kulnys, V. Balsevičius, dr. Č. Kuras, R. Dirvelis, dr. M. Uleckas, A. Jagėla, H. Stepaitis, A. Senkus, J. Blažys, S. Dalius, K. Skripkus, V. Taseckas, E. Kronas, I. Ross, V. Čiuprinskas, A. Dronsa, I. Šlenis, H. Lapas, P. Pargauskas, V. Timošenko, M. Trumpauskas, A. Urbonas, V. Vaičiūnas, S. Virkutis.

Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė – K. Gaputis.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarą prenumeratą, prideda ir auką. (Bus daugiau)

Įvairios žinios

A. a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus (1953. VI. 9 — 1984. I. 13) prisiminimui 1985 m. yra įsteigtas jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuviai studentai, siekiantys magistro arba daktaro laipsnio iš griežtųjų mokslų — vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.). Daugiau informacijos ir prašymų formų gauti rašyti šiuo adresu: Kristina Martinkutė, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois, 60629 USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki 1995 m. gegužės 1 d.

Savivaldybių rinkimai Lietuvoje įvyks 1995 m. kovo 26 d. Nuo jų rezultatų priklausys ir sekantys seimo rinkimai. Tėvynės sąjungos (Landsbergio) ir kitos partijos tam ruošiasi. Tėvynės sąjungos partija Kanadoje prašo iš partijos narių, rėmėjų ir visos lietuviškos visuomenės aukų dešiniesiems paremti. Kova už demokratinę Lietuvą dar nebaigta. Nario arba rėmėjo mokestį siųsti vietinių židinių pirmininkams. Aukas siųsti Tėvynės sąjungos Kanadoje pirmininkui: Tėvynės sąjunga, Box 212, Station D, Toronto, Ont., M9A 4X2.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ŠIRDŽIŲ ŠILUMA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie mus moraliai ir materialiai parėmė, ypatingai Montrealio Aušros Vartų parapijos kun. Kazmierui Ambrasui, prof. Irenai Lukoševičienei ir p. Monikai Povilaitienei, jų giminėms ir draugams, paaukojusiems mūsų ligoninei 1075 kan. dol. Už juos pastatėme televizijos anteną ir išvedžiojome patalpose kabelį. Ačiū Hamiltono pensininkų klubo nariams – F. Povilauskienei, E. Kairienei ir kitiems, surinkusiems bei atsiuntusiems mums neseniai 9 dėžes antklodžių, drabužių, kojinių ir kt. daiktų. Jūsų širdžių šiluma mums suteikė daugiau jėgų nelengvame mūsų darbe, reikalaujančiame daug fizinių ir dvasinių pastangų. Ačiū Jums už tai.

Kauno m. slaugos ligoninės darbuotojų vardu –

gyd. I. Poniškaitienė, Kaunas

RAŠO IŠ PRANCŪZIJOS

Esu vienuolė – Gerojo Ganytojo vienuolijos narė, gyvenanti Marseille mieste, jau gražų amžių atidavusi Dievui ir žmonijai. Esu labai dėkinga "Tėviškės žiburių" leidėjams už man siuntinėjamą savaitraštį, už kurį galiu atsilyginti tiktai kasdienine malda ir auka. Šį laikraštį ypač branginu, nes lietuviška spauda iš Amerikos labai sumažėjo.

Labai norėčiau susirašinėti su lietuvių jaunimu. 1994 m. Prancūzijoje įvyko Europos krikščioniško jaunimo suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 100,000 jaunimo. Buvo ir iš Lietuvos. Lankėsi pas mus ir padarė gilų įspūdį – puikus lietuvių jaunimas. Soeur Marie Louis de Gonzgue, 23 Chemin de la Colline St., Joseph

13279 Marseille, Cedex 9, France.

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Šeimos gydytojas,
dr. Aleksandras Spudas
šiuo metu priima naujus pacientus.
1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6
Tel. 416 751-0082

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674
Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

Sutton GROUP

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą, jūs būtinai turite sužinoti **"21 svarbų patarimą"**, nes tai jums sutaupytų **tūkstančius dolerių.** Norėdami išvengti tolimesnių klaidų, prašome kreiptis dėl nemokamos "21 patarimo programos" pas namų pardavimo patarėją ir agentą
RAIMUNDĄ PACEVIČIŲ.
Dėl informacijos skambinti tel. **416 762-4200** Toronte, **905 896-3333** Mississaugoje, **905 524-3899** Hamiltone.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
"PUNIA"
Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: •sienų •vandentiekio •elektros •keramikos plytelių •stiklo blokų •langų •dažymo ir kt. Įrengiame rūsius •vonias •pirtis •lauko verandas •įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

ASF **EUROPARCEL**
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS
Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.
Naujas telefonas
937-9898
Vytas Gruodis Jr.
SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS
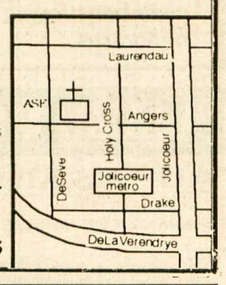

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION
Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!
Dar didesnė nuolaida keliaujantiems į Lietuvą!
Kelionė per Amsterdamą su KLM oro linija **$979.**
Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina **$599.**
Kelionė Kaunan į abi puses **$800.**
Svečiams atvykstantiems iš Lietuvos **$1,100.**
Platus pasirinkimas kelionių į šiltus kraštus:
Puerto Plata – "Esplanada" – viešbutis su pilnu išlaikymu vienai savaitei. Išvykimas vasario 14 – **$648.**
Didelės nuolaidos keliaujantiems laivais.
Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

RE/MAX Above the Crowd!
Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
#1 KANADOJE
Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS
GINTARAS EXPRESS
1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.
Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda ..... **$7.00** plius $14 pristatymas
arba
1 kg ..... **$1.20** plius $14 pristatymas
Siuntiniai lėktuvu:
1 kg ..... **$5.50** plius $14 pristatymas
Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
$ $ $ $ $ $ $
Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plius $14 – pristatymas.
Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis. Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS nemuituojami.** Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.
Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo $1050
Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais). **Mūsų atstovai**: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519 468-2163; **MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514 637-9495.**
NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

DRESHER
DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.
Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį
3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeito sekmadienio Mišiose su vėliavomis dalyvavo skautai savo sueigos proga.

— Sausio 29 d. pakrikštyta Jono ir Irenos (Valinčiūtės) Aleknevičių dukrelė Rasa.

— Vasario 16 minėjimas Anapilyje bus vasario 19, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio salėje. Minėjimo metu kalbės Lenkijos lietuvių bendruomenės pirm. dr. Bronius Makauskas. Meninėje programoje dalyvaus "Gintaro" ansamblio jaunesnioji grupė, muz. Nijolės Benotienės vadovaujamas Lietuvos kankinių šventovės vaikučių choras ir muz. Lindos Marcinkutės vadovaujamas vyrų choras "Aras". Mokyklos autobusas veš žmones į minėjimą iš Toronto nuo Vilniaus rūmų 3 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 6.30 v.v.

— Mišios vasario 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Eleną Gipienę (V mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Vytautą Senkų.

Išganytojo parapijos žinios

— Vasario 12 d. pamaldų nebus. Vasario 19 d. pamaldas laikys vysk. H. Dumpys iš Čikagos.

— Vasario 26 d. pamaldų nebus.

— Kovo 5 d. pamaldas laikys kun. A. Žilinskas su Šventa Vakariene. Visos pamaldos vyks įprastu laiku — 9.30 v.r.

Lietuvių namų žinios

— Vasario 5, sekmadienio, popietėje dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Juns Catitis iš Toronto. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN narys K. Raudys.

— LN valdybos posėdis įvyks vasario 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Vasario 5, sekmadienį, 1 v.p.p., įvyko LN vyrų būrelio metinis susirinkimas. Jam pirmininkavo T. Stanulis, sekretoriavo Z. Revas. Išklausyti pirmininko, vicepirmininko ir iždininko pranešimai. Vyko diskusijos dėl pranešimų. Ilgiau buvo svarstyta ateinančio metinio baliaus programa. Perrinkta valdyba aklamaciniu būdu: pirm. T. Stanulis, vicepirm. A. Sukauskas, sekr. Z. Revas, ižd. E. Bartminas, ūkvedys Br. Laučys, baro prižiūrėtojas A. Kairys. Į revizijos komisiją išrinkti Br. Mackevičius, J. Racevičius, J. Genys.

— Balandžio 1, šeštadienį, 6 v.v. įvyks LN vyrų būrelio metinis balius Vytauto Didžiojo menėje. Bus karšta vakarienė su vynu ir pyragais bei programa ir šokių muzika. Kaina — $12. Gėrimai — savikaina.

— LN nariai, kurie 1994 m. eigoje pakeitė savo gyvenamąją vietą, prašomi pranešti adreso pakeitimus LN administracijai, tel. 416-532-3311.

— Sekmadienio popiečių metu parduodami iš Lietuvos oro paštu gaunami dienraščiai.

— Norintys išsinuomoti ar įsigyti lietuviškų vaizdajuosčių prašomi skambinti tel. 762-5419 arba 769-1266.

— Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

A.a. kazimierietei ses. Perpetuai Jadvygai Alseikaitei Lietuvoje mirus, užjausdami jos seserį Delfiną Zulonienę, A. S. Sakai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

Adomo Jakšto spaustuvei aukojo: $100 — J. J. Rovai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms a.a. Jono Tamoliūno atminimui aukojo: $100 — dr. A. V. Valiuliai; $30 — V. V. Valiuliai, J. J. Valiuliai; $25 — G. Sprainaitienė; $20 — V. V. Verbickai, A. Laugalys, D. J. Trečiokai. Taipgi Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $100 — M. Jankus (a.a. M. Jankienės II mirties metinių proga).

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sekmadienį per Mišias susirinkusius maldininkus savo giedojimu pradžiugino solistė Adriana Karkaitė. Šiuo metu drauge su kitais katechetais ji rengia parapijos vaikus Sutvirtinimo sakramentui.

— Vasario 4, šeštadienį, bičiulišką vakaronę surengė ateitininkai. Buvo parodyta vaizdajuostė apie jubiliejinį ateitininkų kongresą, įvykusį pernai vasarą Vilniuje. Susirinkimo dalyviai turėjo progą pasvarstyti, kuo gyvena Ateities federacija abiejose Atlanto pusėse.

— Vasario 4, šeštadienį iškilmingai atšvęsta Editos ir Jono Putrimų santuoka. Jaunieji susituokė pernai rudenį Kaune. Į Prisikėlimo šventovę susirinkę šeimos draugai bei artimieji dalyvavo Mišiose ir meldė jaunajai porai gražaus sugyvenimo. Paskui jaunavedžių garbei buvo surengta vakarienė.

— KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius vasario 12, sekmadienį, Parodų salėje rengia savo mėnesinį susirinkimą. Pranciškonas Julius Sasnauskas kalbės apie meilę Senajame ir Naujajame Testamente. Bus svarstomi draugijos ateities planai.

— Palaidoti: vasario 1 d. a.a. Pranas Šukevičius, 88 metų amžiaus; vasario 7 d. a.a. Bronius Girčys, 83 m. amžiaus.

— Mišios vasario 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją ir a.a. Tadą Normantus, 9.20 v.r. — už a.a. Orlando Carniel (2-osios mirties metinės), 11.15 v.r. — už a.a. Eleną Gipienę, už a.a. Joną ir a.a. Algį Puterius, už a.a. Rimą Strimaitį, 11.30 v.r. — už parapiją ir visus parapijiečius.

A. a. Sofijos Treigienės atminimui K. Kaminskienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. brolienės Sofijos Treigienės atminimui A. Štuopienė ir šeima aukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

A. a. Antanui Elijošiui mirus, užjausdami žmoną Mariją ir šeimą, Ada ir Ed. Miklovaičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Antanui Elijošiui mirus, užjausdami žmoną Marytę su šeima, U. Bleizgienė ir S. Sakienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A. a. Edvardo Gumbelio atminimui vietoje gėlių B.C. lietuvių klubas "Bebras" "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Mečislovo Kojelio 10 metų mirties prisiminimui žmona Sofija ir duktė Aldona "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Martos Jankienės 2 metų mirties prisiminimui, vyras Martynas Jankus "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Vlado Sondos, ilgamečio "TŽ" leidybos darbuotojo, pirmosios mirties metinės bus paminėtos Mišiomis š. m. vasario 25, šeštadienį, 10 v.r., Prisikėlimo šventovėje Toronte. Po Mišių — šeimos rengiamas priėmimas Parodų salėje.

Anapilio parapijos keltuvo vajui aukojo: $300 — P. Ališauskas.

Turto ir asmens priežiūros įgaliojimai ("TŽ" nr. 2) yra svarbi bet kartais nelengvai suprantama tema. Jeigu būtų neaiškumų arba reikėtų patikslinimų, galima kreiptis pas straipsnio autorių Edmundą Petrauską raštu 394 Piccadilly St., London, Ont. N6A 1S7 arba tel. 519-438-8983.

Bendrai Lietuvos-Vokietijos įmonei Kaune

reikalingas patyręs finansų direktorius.

Įmonė specializuojasi aukštos kokybės tekstilės gamyboje ir planuoja vieną didžiausių investicijų Lietuvoje. Finansų direktorius bus atsakingas už įmonės finansinės apskaitos sistemos įvedimą ir kontrolę pagal Vakarų standartą.

Reikalavimai:

- Aukštasis išsilavinimas ir patirtis finansų ir buhalterinės apskaitos srityje.
- Mokėti anglų ir lietvių kalbas • Sugebėti įdiegti naujoves ir jas valdyti.

Atsakomybės:

- Įdiegti ir vykdyti finansinę apskaitos sistemą pagal Vakarų standartus
- Palaikyti ryšius su Tarptautine finansų korporacija ir kitais investitoriais
- Koordinuoti auditorių veiklą
- Vadovauti finansinei ataskaitai
- Vadovauti ataskaitos ruošimui Finansų ministerijai.

Kreiptis į **HRStrategies, Vilniaus g. 39, 2600 Vilnius. Tel. (370 2) 62 66 40, faksu (370 2) 22 08 70.**

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks vasario 19, sekmadienį, 4 valandą po pietų,

Anapilio salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

PROGRAMOJE:

- *dr.* ***Broniaus Makausko*** *paskaita*
- *Toronto lietuvių jaunimo ansamblis* ***"Gintaras"*** *(vyresniųjų vaikų grupė)*
- *Lietuvos kankinių šventovės vaikų choras*
- *Toronto lietuvių vyrų choras* ***"Aras"***

Muziejuje vyks paroda apie išeivių veiklą "DP" stovyklose Vokietijoje.

Rengėjai – KLB Toronto apylinkės valdyba

Toronto lietuvių choras "Volungė" kviečia visus į šokių ir pasilinksminimo vakaronę "Rožių vakaras", kuri įvyks 1995 m. vasario 11 d. Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte. Šokiams gros "Good Time Boys" orkestras, o trumpą programėlę atliks choro nariai. Stalus galima užsisakyti vakarais pas Dalią Vaškevičiūtę, tel. 416 252-9157. Kaina $8 asmeniui.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Vasario 16 minėjimą 1995 m. vasario 16, ketvirtadienį, 1 v.p.p. "Vilnius Manor" trečio aukšto menėje. Programą atliks klubo choras "Daina", vadovaujamas muz. L. Turūtaitės. Bus šilti pietūs. Dėl bilietų skambinti T. Kobelskienei tel. 416 760-8003 arba O. Juodviršienei tel. 416 762-8944. **Valdyba**

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinis spaudos vakaras įvyks 1995 m. balandžio 22, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai, telkiami laimikiai. Galintys prašome juos paaukoti "TŽ" administracijoje.

Kanados lietuvių muziejaus ruošiamai parodai apie lietuvių stovyklas Vokietijoje ieškoma 1940-1948 m. laikotarpio daiktų: darbo įrankių, drabužių, aparatūros, indų, portfelių ir t.t. Galintys paskolinti prašomi skambinti tel. (905) 566-8755 iki vasario 12 d. **Inf.**

Sekmingas traktorių vajus

Atminimui a.a. Juozo Antanaičio, gyvenusio Memenčių dvare, Panevėžio apskrityje ir skatinusio pažangų ūkininkavimą, jo žmona, dvi dukterys, gyvenančios Hamiltone, Ont. ir trečioji duktė, gyvenanti Čikagoje, nupirko septynis traktorius su padargais Panevėžio apylinkės ūkininkams. Taip gen. konsulo H. Lapo pradėtas TRAKTORIUS ŪKININKUI vajus jau pasiekė 176 traktorių skaičių.

Traktorius su padargais gavo: Anelė Kuzovienė (Vazgonytė), kurios trys broliai partizanai žuvo; Elena Kizytė, partizanė-politkalinė; Petras Gataveckas, partizanas-politkalinys; Antanina Skrebienė, kurios du broliai partizanai žuvo; Justinas Popiera, kurio penki broliai partizanai žuvo; Vytautas Montvydas, partizanas, kurio tėvas "Žemaitijos" partizanų apygardos štabo viršininkas buvo sušaudytas; Petronėlė Vizbarienė, tremtinė, kurios du broliai partizanai žuvo.

Lietuvos gen. konsulas Kanadai Haris Lapas nuoširdžiai dėkoja velionies Antanaičio žmonai ir trims dukterims už labai dosnų parėmimą mūsų ūkininkų-naujakurių, ypatingai tų, kurie didvyriškose pokario kovose sustabdė Lietuvos kolonizavimą ir nutautinimą.

Kas norėtų prisidėti prie TRAKTORIUS ŪKININKUI vajaus, prašome kreiptis adresu: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 502 Willowdale, Ontario M2J 4Y8. Tel. 416 494-8313, faksas: 416 494-4382.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

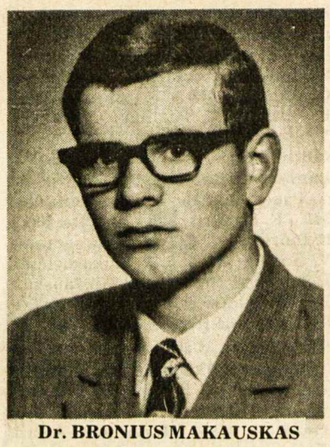

Dr. BRONIUS MAKAUSKAS

Bronius Makauskas, Lenkijos mokslų akademijos istorijos daktaras, Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkas, yra pakviestas dalyvauti ir skaityti paskaitas Vasario 16-sios minėjimuose. Svečias atvyks vasario 8 d. su žmona Živile. Sekančią dieną susitiks su Suvalkų krašto sambūriu. Paskaitas Vasario 16-sios minėjimuose skaitys: Vasario 12 d. Hamiltone, 16 d. Wasagoje, 19 d. Anapilyje. Vasario 25 d., 4 val. p.p. kalbės Lietuvių namuose Vilniaus krašto sąjungos organizuojamame renginyje. Čia taip pat žada kalbėti žmona Živilė, žurnalistė. Kovo 1 d. svečias išskrenda. **KLB Toronto apylinkės valdyba**

IEŠKAU važiuojančių į Čikagą. Prašome skambinti Aleksui tel. 905 625-2412.

RUSŲ ŠEIMAI reikalinga auklė ir namų šeimininkė 30-55 m. amžiaus prižiūrėti vienam vaikui. Turi gerai kalbėti rusiškai. Skambinti tel. 905 883-5676. Kviesti Yeugenia.

PARDUODAMOS ledo ritulininko Dariaus Kasparavičiaus kortelės (hockey cards). 11 skirtingų kortelių – $11.96. Taip pat galite gauti A. Irbe ir S. Ozolins kortelių. Kreiptis: IGS ENTR. P. O. Box 91024, 2901 Bayview Ave., North York, Ont. M2K 2Y5.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

MONTREALQUE

Montrealio lietuvių auksinio amžiaus klubo "Rūta" metinis susirinkimas įvyko sausio 25 d. Į susirinkimą atvyko apie 60 asmenų, kurių tarpe buvo ir keli svečiai. Pradžioje malda prisiminti praėjusiais metais mirę klubo nariai: Pranė Jackevičienė, Julius Šaltenis, Vincas Kačergius ir Juozas Pakulis. Vėliau buvo valdybos pranešimai, iš kurių paaiškėjo, kad klubas piniginiu atžvilgiu neblogai tvarkosi. Per praėjusius metus buvo sutikti svečiai, kurie klube darė pranešimus: Gediminas Vagnorius, Vytautas Pakalniškis, Saulius Mikoliūnas ir seselė dr. Albina Pajarskaitė. Be to, buvo rodomos vaizdajuostės iš Dainų šventės ir kitos iš Lietuvos gyvenimo. Susirinkimas paskyrė po 250 dol. Lietuvos labdarai ir našlaičiams. Pririnkus kelis naujus narius, dabar klubo valdybą sudaro seselė Paulė, Elena Kerbelienė, Jonas Babrauskas, Vytas Jakonis ir Bronius Staškevičius. Revizijos komisija – Jonas Adomaitis, Jonas Išganaitis, Jonas Ladyga ir Juozas Šiaučiulis. Po nuoširdaus darbo iš valdybos pasitraukė sekr. B. Rupšienė. Susirinkimas baigtas vaišėmis.

Vasario 16-tos minėjimui jau pilnai pasiruošta. Minėjimas bus vasario 19 d. Aušros Vartų parapijoje.

Hamiltono teatras "Aukuras" ir Šiaulių miesto teatro vienetas drauge atvyksta į Montrealį gegužės 5-6 d.d. Vieną dieną vaidins viena trupė, kitą – kita. Smulkiau bus pranešta vėliau.

A.a. Jonas Baršauskas, 88 m. amžiaus, mirė sausio 24 d. Po gedulinių pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje sausio 27 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, duktė, trys vaikaičiai ir daug giminių bei artimųjų čia ir Lietuvoje. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-53355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO *CLEAN*
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – $40.00, rėmėjo – $50.00, garbės – $60.00
(JAV-se amerikietiškais)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata $30.00)

Vardas, pavardė .....
Adresas .....
.....
.....

Siunčiu prenumeratą .....**dol., auką** ..... **dol.**

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus. *ADMINISTRACIJA*

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į

RRSP

- *Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)*
- *Neimame jokio administracinio mokesčio*
- *Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių*
- *Norint gauti mokesčių atleidimą už 1994 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki* **1995 metų kovo 1 dienos**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

- **SAUSIS ir VASARIS – RRSP indėlių mėnesiai.**
- Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-tą.

- Jei truks **"Parama" paskolins.**
- "Parama" moka **aukštas palūkanas** už jūsų indėlius.
- "Parama" neima **jokių mokesčių** nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.
- "Parama" **mielai patarnaus nariams,** perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.
- "Parama" **tuoj pat vietoje išduoda** kvitą dėl mokesčių atleidimo.
- Galite **pasirinkti indėlio terminą:** nuo 1 m. iki 5 m. ar neterminuotus su keičiamu nuošimčiu (variable rate).
- Jūsų RRSP **palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.**
- Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.
- **Nelaukite paskutinės dienos!**
- Paskutinė diena indėliams **už 1994 metus**

1995 m. kovo 1 d.

Tel. 416 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS